

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Gough Addison.

8. 256

2995 f. 2

C. debilis

C. S. Lovell

1894

4/

POEMATA

PRÆMIIS CANCELLARII ACADEMICIS

DONATA

ET

IN THEATRO SHELDONIANO

RECITATA.

OXONII,

IMPENSIS J. VINCENT, ET H. SLATTER.

M. DCCC. XXXI.

*Spough Adds Oxon
Feb 25th 6*

L. 207. 1. 2.

E L E N C H U S.

Date	Page
1806 TRAFALGAR	1
1807 Plata Fluvius	9
1808 Delphi	17
1809 Corinthus	25
1810 Pyramides Ægyptiacæ	33
1811 Herculaneum	45
1812 Coloni ab Anglia ad Americæ oram missi	57
1813 Alexander Tumulum Achillis invisens	67
1814 Germanicus Cæsar Varo Legionibusque supra solvit	75
1815 Europæ Pacatores Oxoniam invisentes	*83
1816 Druidæ	83
1817 Regnum Persicum a Cyro fundatum	*95
1818 Titus Hierosolymam	95
1819 Syracusæ	105
1820 Newtoni Systema	117
1821 Eleusis	129
1822 Alpes ab Annibale superatæ	139

1823 Ars Geologica	149
1824 Babylon	155
1825 Incendium Londinense	169
1826 Montes Pyrenæi	179
1827 Mexica	191
1828 Machinæ vi vaporis impulsæ	205
1829 M. T. Cicero cum Familiaribus suis apud Tusculum	217
1830 Tyrus	231
1831 Numantia	245

TRAFALGAR.

Est locus e lœvâ nautæ tendentis ad Austros
Hesperiumque salum, cùm jàm Vincentia saxa
Consciaque Angliacæ decedunt littora famæ ;
Necdum etiam Herculeæ fauces, sejunctaque regnis
Ipsa suis aperit jugum inexpugnabile Calpe :
Nempe obseura diù Rupes, parvique Trafalgar
Nominis, hinc nostris jàm tandem insignior armis ;
Hinc, eheu ! memoranda nimis ! tibi pectore tristi
Ritè triumphales cantus, feraliaque inter
Munera, funestæ aggredior præconia laudis.

Quippe ubi jamdudùm Britonum nota arma pavescens
Gallus, et indigno sociatus födere Iberus
Oceanum occiduum, atque arva intemerata Bahamæ
Deseruit, partâque (nefas !) sine vulnere prædâ

Fata fugâ evasit, nimumque faventibus auris,
 Continuò in portum sese, segnesque latebras
 Abdit, et e tutis prospectat Gadibus hostem.
 Ignavâ intêrâ dudùm statione moratum
 Impulerit seu lenta fames, sive addita fallax
 Spes numeris, sociæque animet fiducia classis,
 Stat pelagus tentare, atque arma infausta Britannis
 Conserere, et dubiæ tandèm se credere pugnæ;
 Demens ! qui Nostros totiès expertus ovantes,
 Ultrò se inferre et trepidas opponere vires
 Ausus, et assuetos hosti instaurare triumphos.

Jàm matutino, scopulique et marmora ponti
 Sole rubescabant, cœlum sine nubibus æther
 Pandere luce novâ, et sopito murmure fluctus
 Componi ; placidæ per cœrula Tethyos arva
 Angliacas tacitâ se majestate moventes
 Cernere erat puppes ; puro vexilla sereno
 ViX fluitant, lenique tumescit carbasus aurâ.
 Ut verò hæc inter subitò data signa monebant
 Vi conjuratâ deductas æquore puppes
 Prospici, et instructas lunato ex ordine proras,
 O ! quanta Angliaci pertentant pectora nautæ

Gaudia ! continuò ante oculos hortantis Imago
 Stat Patriæ, sacer ille animos accendit, ut olīm,
 Ignis, et instigat laudum insatiata cupido.

Nec mora ; quin medio ne aggressos impete fallat
 Hostis, et incantos curvatā classe Britannos
 Sepiat, instruitur geminus recto agmine contrā
 Ordo ratum : sequitur paribus, sortita laborem
 Quæque suum, spatiis ; obliquoque ardua sulco
 Findit aquas, mediumque instat perrumpere cornu :
 Circùm cuncta silent ; mortique simillimus horror
 Puppibus incumbit, neque enim prius ingruit undis
 Belli ingens tonitru, quàm obnixa carina carinæ,
 Atque latus lateri ; quàm transtra minantia transtris
 Vincula dura tenent, ferratusque alligat uncus.
 O ! ubi jàm pelagus placidum, sudique diei
 Purpureum jubar ? Exemplò caligine cœlum
 Obvolvi piceâ, et denso certamine juctas
 Inter se puppes fumo circùm ignea nubes
 Obruit, et latè feralibus incubat umbris.

At Sol decedens frustrè obluctata Britannis
 Agmina, nec dubio suspensum examine Martem
 Prospicit, exhausto ut sensim venit ignis ab hoste

Pallidior ; sensim jàm decrescente tumultu
 Apparet strages, rerumque miserrima fractarum
 Indicia, et laceris submissa aplustria velis :
 Rarior erumpens adversâ e classe per undas
 Auditur fragor, et mœstis sonat intervallis
 Læsorum planctus, creberve extrema gementum
 Spiritus, aut in aquas jactum de puppe cadaver.

At verò interea solitus nonne æthera Pæan
 Perstrebit, assuetoque sonat Victoria plausu ?
 Eheu ! funereæ nimiùm vicina cupresso
 Laurus, et ingenti parta, eheu ! Gloria luctu !
 Non hæc discedens dederat promissa Britannis
 Ille suis ; nequæ enim imposita est tam dura triumpho
 Lex ea Niliaco ; non merces illa subactæ
 Elsinoræ : proh ! lapsa salus atque invida Fata !
 Omine quem fausto reducem gratarier olim
 Sperabat Patria, et titulis decorare superbis,
 Fortunæ secura nimis ! nunc corpus inane
 Expectat mœsta, ut saltēm (solutia luctū
 Tenuia !) supremos umbræ persolvat honores.

Scilicet ille dies memori nunquam excidet ævo
 Quo tristes inter gemitus, concussaque luctu

Pectora, funereum ducens longo ordine pomparam
 Mandabat cineres Patriæ pia cura sepulchro :
 Ibat mœsta phalanx, versisque exercitus armis ;
 Ibant pullati proceres, lacrymisque Juventus
 Regia suffusis, tantæ ne debitus umbræ
 Desit honos, tristi fletu comitata feretrum ;
 Pòst, quibus albuerant jàm longo tempora Marte
 Fraterno desiderio solvuntur, inertes
 Multa sibi dextras questi, tardamque senectam,
 Quod non pro patriâ media inter fulmina belli
 Contigit oppetere, atque hunc ignorâsse dolorem.
 At fidi ante alios socii, (quêis gloria tanto
 Sub duce militiam gessisse, tuumque, Trafalgar,
 Unâ ingens peperisse decus,) lento pede mœsti
 Procedunt ; furtim generoso e pectore rumpit
 Eluctans gemitus, suspiriaque intus ab imo
 Corde tument, grandesque micant in lumine guttæ.

At verò irrepat ne quandò in tarda veterus
 Sæcula, nec resides moveant ingentia belli
 Facta animos, solido ponet de marmore signum
 Anglia, et ingenti suffultam mole columnam ;
 Aut veteres inter socios, ubi flumine labens

TRAfalgar.

Cæruleo sanctas Thamesis præterfluit ædes,
 Hospitia emeriti nautæ, fractæque senectæ ;
 Sive ubi cudentes attollit maxima cautes
 Dubris, et Atrebatum portus et mille carinas
 Despectat secura, et inertem provocat hostem.

Interea egregiâ spectabilis arte Columna
 Quadratam faciem, sculptisque horrentia pugnis
 Attollat latera, et partes se pandat in omnes.

Principio, Eos quâ frons obvertitur Euros,
 Fingat aquas opifex refluxusque ostia Nili,
 Et duplum belli speciem, confusaque passim
 Signa, et nocturnis latè freta pallida flammis.

Parte aliâ, gelidam facies quâ prospicit Arcton,
 Elsinoram, et fusos proprio sub littore Cimbros,
 Atque catenatas cœlet fracto ordine puppes :
 Quinetiâ in mediis, magnâque adstante coronâ,
 Ipse heros, crines felici comptus olivâ,
 Jura dabit populis et honestæ fœdera pacis.

Addat et illæsâ florentes messe Bahamas,
 Fidentemque fugâ Gallum, dum classe Britannus
 Instat ovans : illum aspiceres freta tarda remensi
 Culpare Oceani, segnesque in carbasa ventos

Poscere, et immissis raptim dare funibus Austros.

Contrà autem surgent longè spectanda, Trafalgar,
 Saxa tua, ingentes surgent imitata triumphos
 Marmora, non æquo tot rapta ex hoste tropæa,
 Bisque decem nostro submissa aplustria nautæ.
 Ipsum inter belli strepitus heroa juvabit
 Mirari; nec jam votivo vulnere morti
 Ultrò occumbentem (quippe hæc æterna Britannis
 Tristitiae monumenta forent !) sed qualis inibat
 Prælia, et in medio, placidus ceu pace, tumultu
 “MUNERE QUEMQUE SUO FUNGI” (fausta omina!) nautis
 Pectore composito mandans, vultusque sereni
 Lumine, felicis referens præsagia Martis.

At tu, seu nautis errantibus utilis olim
 Meta per hybernos fluctus, seu claustra propinquis
 Certa dabas populis, ignoto in littore rupes
 Hactenùs obscura, at seris nunc addita Musis
 Gloria, jam demùm nostris præclarior armis,
 Inter Atlantæos surgis memoranda triumphos.
 Ergò ubi cæruleas albescere visa per undas
 Nota patet cautes, secum altâ in mente volutat
 Navita, dum obtutu pendet defixus in uno,

TRA FALGA R.

Virtutes, sortemque Viri, visuque solutus
In lacrymas, te, sancta Anima, haud obliita tuorum,
Voce vocat, surdæque preces immurmurat umbræ ;
Continuò ante oculos adstare Herois Imago,
Inspiratque animis et amorem laudis, et ignes
Insolitos, et quicquid id est, quo raptæ diei
Ætherios inter tractus, et luminis oras
Sese Anima enectam præter terrestria sentit.
154

JOHANNES LATHAM,

1806.

COLL. ÆN. NAS.

PLATA FLUVIUS.

SALVE, dives opum regio, generosa metallis:
Et tu, qui rapidum per centum immania regna
Flectis iter, salve, ingenti mirabilis undâ
Plata pater; cujus spumosi à fluminis oris
Navita inexhaustas extremi ad littora mundi
Vectat opes: et vos, uberrima fructibus arva,
Fontesque, et riguæ convalles—Vosque per annum
Velatæ nivibus semper canentibus arces
Andes aërii, scopulisque horrentibus altè
Educta ad cœlum juga maxima Cordilleræ;
Vos et vestra cano: nam vestro à vertice torrens
Aurifer ad Platam flavas devolvit arenas;
Vos illi innumeros gelidis è fontibus amnes
Sufficitis; vel qui Chacoæ torrida regna,

Vel Tucumæ campos, vel qui Potosia rura
 Argenti fœcunda lavant: qualis ruit ingens
 Parrana; quique undis liquidis et flumine molli
 Pascit odoratas riparum in margine citros
 Salada; atque aureis dives Tercera metallis,
 Cujus gramineo nidos in littore ponit
 Struthio, et educit prolem sub sole tenellam.
 Scilicet his auctus, fluviorum maximus Ille
 Majestate novâ molem provolvit aquarum;
 Donec ab immenso tandem ruit ore, marisque
 Exuperat salsos fluviali gurgite fluctus.

Tu vero, quâm longa olim per sæcula, cursu
 Ignoto, et nullâ portus subeunte carinâ,
 Volvebas magnam sine honore inglorius undam,
 Plata pater! cùm te scapha tantùm pauperis Indi
 Tranaret, sive ille feras agitaret agrestes
 Impiger, hostilesve armis invaderet agros:
 Necdum adeò Europæ magnis tibi classibus unda
 Fervebat: necdum Hispanæ tua littora puppes
 Attigerant; quas nunc latè super æquora ponti
 Albion insequitur fugientes, et premit acri
 Conflictu, gazasque audax populatur Iberas,

Atque tua ingenti circumsonat ostia bello.

Scilicet haud olim nōrānt mortalia sēcla
 Fluctibus et vento se credere, nec mare magnum
 Ignotis tentare viis; sed littora propter
 Noctis iter dubium, siquid fuit, astra regebant—
 Sic olim notos iterans sibi navita cursus
 Mutabat Tyrias vicina per æquora merces,
 Arctoam servans Helicen: et Persica quondam
 Providus haud aliter parvā cum classe legebat
 Littora, Bucephalæ linquens jām rura Nearchus,
 Et refluis pelagi stridentem fluctibus Indum—
 Nimirūm irati minitantia murmura ponti
 Horrebant, sævoque actas Aquilone procellas;
 Totaque navigii ratio tum cæca jacebat:
 Usque adeo—donec se vis magnetica tandem
 Prodidit, arcanis antehāc obducta tenebris;
 (Seu fors illud erat, seu sic Pater ipse volebat.)
 Ergo magnetis quæ tactu imbuta potenti est
 Ferrea acus (miranda cano) fac pondere utrinque
 Pendeat sæquali; nempe ut se libera possit
 Circum agere, et partes pariter se vertere in omnes:
 Primū illa incerto motu trepidare videtur,

Et temerè huc illuc dubio libramine ferri;
 Fida redit tamen, et gelidos immota Triones
 Spectat, et errantes certo monet indice nautas.

Nec mora—continuò visum est se attollere magnum
 Ingenium, verique potens; qui mente animoque
 Auderet majora sequi, et nova pandere fata—
 Jamque adèd ipse, Tagi ripis patriaque relictâ,
 Insuetum per iter, sipientis Gama Melindæ
 Ostia, Mysoræque adiens novus hospes ad oras,
 Oceani Australes docuit cognoscere tractus:
 Mox etiam, majora audens, immensa Columbus
 Æquora Atlantæi potuit tranare profundi;
 Quem non horrisona insano stridore procella,
 Nec ratis assiduo pelagi labefacta labore,
 Incertæque pericla viæ, comitumque paventum
 Dimovêre minæ, nec magna et clara petentis
 Compressere animum; donec reserata paterent
 Oceani claustra, atque novus se panderet orbis.

Ergo per immensos pelagi jam navita tractus
 Quærit iter: sive ire juvat quâ turbida crescunt
 Flumina Laurenti, Canadæque invisere fines;
 Sive illum invitet cœli jucundior aura

Quærere Platæo perfusos flumine campos:
 Nulla etenim regione suas magis alma profudit
 Divitias et opes Natura, nec aureus unquam
 Decedens dilecta magis Sol respicit arva;
 Nam neque florentes hiberno sidere campos
 Nix concreta tegit; cano neque flumina constant
 Stricta gelu; aut miseros informis bruma colonos .
 Frigoribus mordet, contristant qualia cœlum
 Horrida, quæ glaciem trudunt ad littora fluctus
 Dura maris Scythici, vel quæ stridentia cervi
 Propter Hyperboreum rapiunt sarraca Booten—
 Nec tamen hic nimiis æstiva caloribus ardet
 Temperies, quamvis sub eodem sole jacentes
 Æstibus horriferis Afræ torrentur arenæ:
 Nimirūm æquoreos verrentes flatibus Euri
 Assiduis fluctus, Paraguæ mollia regna
 Invadunt, mulcentque æstum intractabilis anni:
 Hinc facilis tellus gremio sua dona feraci
 Magna parens frugum effundit; sylvæque coruscus
 Semper frondet honos; tum armentis undique magnis
 Tondentur rigui saltus, campique patentes;
 Lætaque perpetui veris se ostentat imago.

Nec tibi, Plata, olim deerat tua flumina propter
 Acre virûm genus, adversis se opponere turmis
 Fortiter, et patrios suetum defendere fines:
 Non illis, Limæ veniens à littore victor,
 Nec ferratæ acies hominum, et, nova Martis imago,
 Quadrupedum insolitæ species, flammatiaque arma,
 Incussere metum populis; nec fortia corda
 Hispanæ celeri debellavère cohortes
 Exitio, quali veteris solia alta Peruæ
 Conciderant, Bortæque decus, Solisque propago:
 Contrà illi æternis odiis nova bella movere,
 Et nunc palantes hostes per devia rura
 Opprimere insidiis, nunc castris nocte silenti
 Exuere, atque novis surgentes mœnibus urbes
 Aut vi disjicere, aut rapidis circumdare flammis.

Fortunata nimis regio; si nunc quoque, quantùm
 Muneribus variis aucta es cœlique solique,
 Tantùm etiam aucta fores virtute animisque tuorum!
 Fortunata nimis regio; si in sana rediret
 Consilia Hispanus; si tandem turpia vellet
 Vincula desidiae, et longum excussisse veteranum!
 At nunc te mollis luxus, lucrique cupidus

Sola tenet; miserisque fremens erroribus angit
 Vana superstitione—interea neque libera virtus
 Mentibus, aut diam offundit sapientia lucem,
 Nec sanctæ æquali cohibent moderamine leges.

Heu miseri! non ista parens Hispania vobis
 Addere, nec populos potis est curare remotos,
 Quam ruitura gravant propioris pondera regni:
 Ipsa adeò, nudata opibus, famæque prioris
 Oblita, ipsa, eheu! vix jam sibi servat inanem
 Imperii speciem, atque antiqui nominis umbram,
 Proh pudor! externos tantùm non passa tyrannos.

GUL. JOHN LAW,

1807.

Ex Aede Christi.

DELPHI.

Vos O Aonii fontes, vos maxuma Phœbi
Templa, et Bassaridum toties lustrata choreis
Culmina Parnassi, et scopulis pendentibus antra,
Credita sancta olim, et manifesto numine plena,
Non ego vos vano, ceu quondam Graia vetustas,
Adveneror cultu, nec tu mihi, Delphice Apollo,
Interpres veri fictis celebrabere votis,
Prognatusque Jove, et venturi præscius ævi.
At potius, quænam ista hominum per sæcula longa
Vana superstitione mentibus insinuârit,
Unde sibi primos ortus, unde augmina tanta
Duxerit, expediā paucis, causasque docebo.
Id primum liquidò constat, non posse carere
Relligione aliquâ, sanctoque timore deorum

Humanas mentes—Fateamur multa necesse est
Quotidiè in terris fieri, aut cœlestia mundi
Templa super, vires longè exsuperantia nostras.
Nam nihil arbitrii nostri est, quòd sidera cœli
Noctivaga, et roseâ sol altè lampade lucens,
Lunaique globus certos volvantur in orbes ;
Nec quòd se in terras demissi cœlitùs imbres
Præcipitent, fruges unde atque injussa virescunt
Gramina, et in cœlum ramis felicibus arbor
Exit, fronde novâ ridens, fœtuque gravata.
Præterea, non ex nutu aut moderamine nostro
Eventus rerum varios pendere videmus,
Fortunæque vices, cuius metuenda potestas
Imis summa valet mutare, atque infima summis,
Atque homines pro ludibrio sibi habere videtur.—
Quocircà haudquaquam mirum est, si hæc omnia vellent
Mortales divūm ad nutum imperiumque referre.
Rectè equidem, modo si, erroris jam nube remotâ
Nôrnat æternum ficto secernere numen,
Et non in vanos ritus, commentaque vatum
Relligio sensim nativa hæc degenerârat.
Nimirùm hinc fuso divūm simulacra cruento

Fœdari, hinc templis suspendere dona profanis
 Turba salutantūm, seu quos mens conscientia culpæ,
 Seu quos impulerat famæ insatiabilis ardor
 Scrutari, quam quæque ferat lux postera sortem.
 Usque adeò, ingenita est menti cæca ista cùpido,
 Quæ temerè humano penetrare abscondita visu
 Ardet, et incertos rerum prænoscere casus—
 Quorsùm igitur mireris, apud mortalia sæcla
 Auguria hæc, quoquæ essent à fonte profecta,
 Tantam habuisse fidem, tantoque in honore fuisse?
 Tum quoque præcipue, populo si fortè petenti
 Non nisi faustum aliquid vates sponderet, et omnes
 Venturæ blandæ captaret imagine sortis—
 Nam temerè id credunt homines, quod cuique libido est
 Credere—Nonne vides, si quis felicia nobis
 Finixerit eventura, animum spes lactat inanis,
 Et stillat faciles fallacia dulcis in aures?
 Talibus illecebris malè credula succubuere
 Sæcla vetusta hominum—et, vulgo plaudente, per agros,
 Pastorumque inter cœtus, et rustica tecta,
 Spargere vaniloqui audebant mendacia vates.
 Mox et copta etiam delubra ingentia divūm

Institui, arcana sortes ubi ritè sacerdos
 Creditus est, et vera dei responsa referre.
 Sic olim, ut perhibent, prope flumina Cæratea
 Creta suum est venerata Jovem, et tibi, corniger Ammon,
 Surgebant sanctæ Garamantum in littore sedes.
 Verum aliis potior longè, et magis inclyta visa est
 Delphorum alta domus, tuaque, O Latonia proles,
 Stabant præcipuis cumulata altaria donis.
 Usque adeò, visum est tibi soli numen inesse
 Sanctius, et venturi ævi prudentia major.
 Ergo tua innumeræ scitatum oracula gentes
 Conveniunt—Nec sancta tamen venientibus ultrò
 Pandunt sese adyta, aut templi magna ora dehiscunt.
 At contrà longas multâ prius arte sacerdos
 Nectit cauta moras—Nimirùm ut ritè parentur
 Omnia, quæ attonitam possent percussere mentem,
 Totaque se expediat magnæ sollertia fraudis.
 Inde ubi jam patuère fores, visa omnia circum
 Intremere, atque agitata comas Parnassia laurus
 Huc illuc, Phœbo tanquam adventante, moveri;
 Et magicæ voces, et falsa tonitrua ab imis
 Immugire adytis, et murmura fracta tubarum

Tum rabiem et furias simulans lymphata sacerdos
 Conscendit tripodem, atque arcana oracula pandit.
 Ingemit horrendūm resonans—spumas agit ore—
 Aspiceres vultus turbari, et contremere artus,
 Et rutilare oculos, tanquam quæ exercita curseu
 Nocturno Thyas, fœdis agit orgia ludis.

Hinc deum aucta fides. Hominesque hæc monstrâ
 Hæc præter solitum, et naturæ fœdera præter [vereri,
 Attonitis inhiare oculis—Ea creditur haustus
 Ætherios traxisse, et jam prænuncia fati
 Fundere veridicas, instanti numine, voces—
 Nec me animi fallit, facta hæc oracula Phœbi
 Cessisse in verum nonnunquam—Non quod in ipsis
 Veri vis aliqua aut divûm sapientia inesset ;
 Sed ratione aliâ fieri id potuisse putandum est.
 Primùm etenim, haudquaquam nobis cæco omnia nutu
 Incertâ sub sorte regit fortuna gubernans.
 Sed potius, communi aliquâ sub lege videmus
 Fata hominum plerumque atque uno in cardine verti—
 Scilicet, ut causis ex iisdem fœdere certo
 Et fortuna eadem, atque eadem mox fata sequantur.
 Ergo si cui animo suberit prudentia velox,

Quæ rerum nexus longo percaleat usu,
 Illi etiam facile est rectè multa, et sapienter
 Conjurare, et tanquam præsagia voce monere,
 Quæ sint eventura, et quid sua cuique ferat sors.

Tum quoque multa latent humanæ incognita menti
 Arcanis venturi ævi velata tenebris,
 De quibus in dubio est, utrum sint, necne futura.
 Eventura autem, aut non eventura necesse est—
 Porro, et si eveniant, fausta aut infausta futura.
 His igitur si quis de rebus voce profari
 Fatidicâ audiebit, ceu quondam Pythia vates,
 Verum inter falsumque, æquata lance, necesse est
 Pendeat, et partes nunc has, nunc vergat in illas;
 Ergo (prout vario dederit discrimine casus
 Fortuna) in multis mendax falsusque cluebit,
 Sed tamen in reliquis verum tetigisse videtur.
 Quin et ubi erratum est penitus, tamen hic quoque vatum
 Subdola calliditas aliquid sibi semper habebat
 Subsidii—Neque enim puduit, si nil aliunde
 Suppeteret, quo se possent exsolvare culpæ,
 Verborum dubios ad sensus, ambiguosque
 Nexus confugere, atque hâc se ratione tueri—

Nec mirum—Haud etenim simplex aliquod vel apertum
 (Quod decuit) præ se divūm hæc responsa ferebant,
 Sed dubiā potius verborum ambage latebant.

Sic olim falsi deceptus imagine regni,
 Crœsus Halyn superans, dubio se credere Marti
 Audebat, Persasque infausto incessere bello,
 Magnamque, at quam non voluit, subvertit opum vim.
 Sic etiam Æacidem, genus armipotentis Achilli,
 Impulit ambiguæ ratio perplexa loquelæ,
 Ut sibi concessam fatis, et numine divūm,
 Crederet Ausoniam, et Mavortia mœnia Romæ,
 Nempe unum sese Romanos vincere posse,
 Chaoniisque Italas gentes adjungere regnis.

Hæc olim fuerint—His olim, Delphice Apollo,
 Fraudibus antiquas potuisti fallere gentes.
 At tandem turpesque doli, atque inscitia veri
 Diffugere—Superstitio mendacia fingens
 Victa ruit, puroque locum concessit honesto,
 Et vani cessere metus—Jam non pater ultrà
 In tenebris homines divinæ lucis egentes
 Palari sinit, et fontem ignorare salutis.
 Jamque, jubente illo, Phœbea oracula silescunt :

Et, neque Thymbræi expectat responsa sacerdos,
Nec gentes votis, ductisque ex ordine pompis
Vana petunt consulta, onerantque altaria donis.
Conticuit domus alta—jacet Parnassi laurus,
Castaliique silent fontes—ipsa ardua templi
Atria procubu're; atque inter devia rura,
Nullo trita pede, et sylvestribus horrida dumis,
Disjectæ tantum moles, avulsaque saxa,
Et rara antiquæ apparent vestigia formæ.   156

GUL. CLEAVER,

1808.

EX AËDE CHRISTI.

CORINTHUS.

EHEU ! quam suave est animo vestigia rerum
Prisca remetiri, et famæ monumenta vaganti
Inter, præteritos circumvectarier annos ;—
Suave et, si teneat quid amabile sacra vetustas,
Haurire, oblatosque manu decerpere flores.

Atque equidem, dulci quodam percusus amore,
Occiduos linquo saltus patriasque Camœnas,
Longius advertens Ephyræa ad littora proram :
Hic ubi regifico, ut perhibent, urbs splendida luxu
Turrigerum Graias supra caput extulit arces,
Nunc gens rara casas squalentesque incolit agros
Turpis, egena, ferox; cui nulla insignia possunt
Facta movere animos, adeo miseranda coerct
Segnities, veterumque vetat meminisse parentum :
Qualis ab Ionio quondam provecta Lechæo,

Crissæumque secans rostratis navibus æquor,
 Ibat densa phalanx, remorumque agmine contrâ
 Ausa in Cecropias committere prælia classes :
 Insolito quoties maria immugire tumultu
 Audiit amnis agens rapidas Achiloëus undas,
 Et Naupactæo tremuerunt littore cautes.

Arce sua interea et pendentibus æquora saxis
 Subjectamque hyemem tempestatumque furores
 Despiciens, geminoque tenens claustra addita ponto,
 Diva Ephyraea sedet, solioque acclinis in alto
 Dividit Arctois Pelopeïa mœnia regnis—
 Ergo ubi jam secura simul terrâque marique
 Austrinos longè tractus humilesque Mycenâs
 Prospicit, Eoamque aspectat Palladis Arcem,
 Ipsa domos proprias et inexpugnabile servat
 Imperium, et Graio custos dominatur in orbe.
 Nempe illi dubiæ sors omnis credita pugnæ,
 Seu melius portu armatas deducere classes,
 Seu melius scopulosque et propugnacula bello
 Objicere, instratum veluti super æquora pontem.
 Hic quoque læta suam mirata est Græcia pubem
 Acciri, et solito veteres certamine ludos

Rite instaurari, et dura incunabula Martis—
 Quin age—dum spatia aspicies discumque volantem
 Saltumque, alternoque sonantia verbera cæstu,
 Et spumam, flatumque gravem et suspiria anhela
 Attolli, et læto circum fremere omnia plausu;
 Tu ne vana putas tantæ spectacula pompæ,
 Donaque Neptuni, et victricis præmia pinus—
 Scilicet haud aliâ nascuntur origine vires
 Dura pati assuetæ, studiisque virilibus aptum
 Ingenium, et meritæ laudis generosa cupido,
 Sanctus amor patriæ, majorumque æmula virtus.

Nec minus has advectæ oras maria omnia circum
 Occiduæ portantur opes, portantur Eoæ,
 Et dulces Arabum curæ, Æthiopumque labores,
 Quæque colorati mittant de saltibus Indi
 Gangem ad arenosum aut Nysæum propter Hydaspen,
 Quot Libyæ fruges, quot et arva recentia Nilo
 Dona ferant, lini segetem bibulamque papyrus.

Felix muneribus tantis Ephyreia tellus !
 Felix ingenio, studiisque exculta tuorum,
 Cui pulchrae Vitæ Artes, Veneresque decoræ
 Adsunt, atque unà gaudent se inferre ministras.

Hæ vero unde novæ primum se pandere menti
 Inciperent, placidoque dehinc mansuescere cultu,
 Dulcis amor tibi causa fuit—quâ calluit arte
 Testor sollicitum Virgo lenire dolorem:
 Non illi poterat Juvenis jam certus eundi
 Permulcere animum, et tanti solatia luctus,
 Eheu! nulla ferunt aut vox aut vultus amantis:
 Et nunc fessa jacet perfusus membra quiete,
 Crastina longinquis quem lux disjunget in oris;
 Illa toro invigilans noctem, metuensque diei
 Languida, in adversis radiantem ad lumina cernit
 Parietibus formam juvenis, pingitque jacentem:
 Tum quantâ aspectat dulcedine læta figuram,
 Miraturque novas artes, operumque labore
 Solatur lachrymas, et imagine fallit amorem.

Hinc facili vivas imitarier arte figuras
 Inventum, et cæli venit mirabilis usus.
 Aspice ut excisis riguere ingentia saxis
 Membraque, fatiferæque manus, fortisque lacerti
 Herculis indomiti, ut plenam regit æneus urnam
 Neptunus, musco crines redimitus et algâ,
 Cælato effundens liquentes marmore lymphas.

Illam autem, rerum facies cui dædala cordi est,
 Et subtilis honos, et pictæ gratia formæ,
 Indigetemne Deam memorem? aut quo carmine dicam
 Ut facili (tam læta suas accingier artes)
 Pingit acu tabulam, fucumque et mille colores
 Immiscens operi, pluvialemque Iridis arcum?
 Ecce tibi vivæ similis, similisque loquenti
 Heu! quoties nimium fallax sub imagine Nymphæ
 Se venienti offert, pictisque efficta tapetis
 Dulce rubet Cytheræa, et virginis ora Dianæ.

Fas et marmoreas ædes et maxima regum
 Hospitia, et Divûm penetralia sancta tueri;
 Continuo tibi quale decus, quæque optima constet
 Junctura inter se trabium, queis legibus arctè
 Connexa in seriem possint tabulata teneri,
 Et quis cuique labor, quantusque arrideat ordo
 Suspicias—viden' ingenti stans mole columna
 Quale supercilium ostentet, qualique per artem
 Mollius intexat simulatâ fronde coronam:
 Quanquam etenim solido jactet se corpore moles
 Tusca, et inornatis firmet vasta atria saxis,
 Compositas quanquam comptâ gravitate columnas

Doris amet, triglyphoque suas insigniat ædes,
 Ioniūque decus cultu leviore nitescat
 Et sculpti flexu capitis, sed gratia princeps
 Regifico quæ te fastu, lautaque, Corinthe,
 Majestate ornat, proprioque superbit acantho.
 Quale tibi specimen Tyberina ad flumina servans
 Reliquias Stator egregias terno ordine tollit
 Testor, et has desiderio quo sæpe viator
 Lucentes tacitæ tremulo sub lampade Lunæ
 Præteriens veneratur, et altâ in mente revolvit
 Mira operum indicia, et fracti monumenta laboris.

Dum verò has agitare artes vitamque juvabat
 Excolere, et veneres gremio excepisse decoras,
 Interea patrio claudi indignata recessu,
 Diva Ephyre, socias voluisti adjungere gentes,
 Et jura et populos nascentibus addere regnis :
 Principe te creti Ambracidæ ; nimumque rebellis
 Rem Corcyra novam primùm deduxit, opesque
 Infidas, et mille rates ; tibi debuit urbem
 Illa inter Siculos regio ditissima saltus,
 Cognatumque larem, et parvæ primordia gentis.
 Nimirum his freta auspicis, et septa frementi

Utrinque oceano, præruptisque ardua saxis,
 Sperasti æternam secura in sede salutem :
 Heu ! spes vana hominum, et longi labor irrite sæcli !
 Victa jaces Ephyre !—nec te tua plurima virtus,
 Neptunusve tuus geminâ circumfluus undâ
 Præstítit incolumem, aut sanctæ tutela Minervæ.
 Barbarus has sedes, et turbida Martis imago
 Terruit, et quæ mille ferens lacrymasque, metusque,
 Desolatâ Asiâ, et Carthaginis aucta ruinis
 Roma triumphatum furii permiscuit orbem :
 Illam irrumpentem flammis, et cæde furentem,
 Non potuit cohibere, ausisque avertere inquis,
 Relligio veneranda loci, sed fortior ira
 Impulit, et sævi scelerata licentia ferri.

Navita tum, Ægæas placidâ dum nocte secabat
 Serus aquas, ignes per opaca silentia vidit
 Insolitum rutilare, atque increbescere ponto
 Fulgura—mox stragem propius conspexit, et arcem
 Cenchræam et tristi pallentes lumine portus,
 Sublimemque jugis nutantibus Acro-Corinthum
 Contremere, et quassam dubiâ pendere ruina :
 Sulphureo interea rapidus cum gurgite torrens

Convulsas de sede domos et templa Deorum
Volveret, extemplò liquefacti fragmina ferri,
Et rivis resolutum aurum, sudantiaque æra
Confluere, omnigenisque fremit conflata metallis
Massa Corinthiacæ decus impositura ruinæ.

At te, diva Ephyre, cuius sub numine crevit
Sedibus his olim tantarum gloria rerum,
Dum fortuna fuit, tot jam volventibus annis,
O ! si triste gemens fatum sola umbra vagaris
Avia per nemora, aut deserto in littore pendes,
Ne meminisse tuos pigeat quos advena honores
Rite colo, et seræ mentem attendisse Camœnæ.

PETRUS MERE LATHAM,

1809.

COLL. AEN. NAS.

PYRAMIDES ÆGYPTIACÆ.

Vos, oh Pyramidum ætherias adeuntia nubes
Culmina, et æternæ moles, vos ebria pleno
Numine inexpletùm mens arripit—O ubi Thebes
Centum aditus, ubi Giza, et Memphidos inclyta bello
Mœnia, turrigeræque arces? Qui me tua propter
Flumina, Nile pater, temerè inter amata locorum
Sistat anhelantem? qui palmæ protegat umbrâ,
Et Pelusiaco circumdet tempora loto.

Dii patrii indigetes, quibus olim cura superbum
Ægypti fovisse decus, (si fortè columnas
Nunc etiam ad lapsas, miseræque cadavera pompæ
Fletis adhuc, regni recolentes signa prioris,))
Dicite vos, quæ tanta manus, quæ dira cupido
Jusserit has moles, veterum hæc miracula rerum
Tollere humo capita, et liquidas consurgere in auras.

¹ Crediderim sanè divinâ voce magistri
 Paullatim exciri, (primâ ceu luce diei
 It vapor e campo tenuis,) dum plurima circum
 Reddebat lyra pulsa sonos, Genioque jubente
 Natalemque horam, et primos celebrabat honores.

Sic et perpetuas inter memoratur arenas

² Palmyram crevisse opibus, sic Solis amatas
 Emicuisse arces; illas tamen obruit ætas
 Invida, Pyramidum quæ saxa audacia cœlo
 Stare sinit, nec adhuc integros carpsit honores.

Improba mens hominum, assiduis exercita curis,
 Nil ergo metuimus struere, et te nulla laborum
 Perterret facies? sperasti posse supernas
 Cœlicolum violasse domos, laticesque Deorum
 Nectareos rapuisse inconcessosque triumphos.
 Nam perhibent Terræ prolem, voluisse gigantes
 Centimanum Gyan, Enceladum immanemque Mimanta
 Hæc eadem, sed et ipse Pater sub Tartara adegit,
 Fulmine præcipites, sociusque in prælia Phœbus,
 Et Semeles Puer, et desecta Gorgone Pallas.

¹ Paradise Lost, B. i. v. 710.   ² Palestine 176.

An potius timor ille, animos circum omnia versans,
 Præteritæ memor, et venturæ providus iræ,
 Ingens maturavit opus ; nempe hinc fore ab undis
 Perfugium, si majestas temerata Deorum
 Exarderet adhuc, gravidosque recluderet imbræ,
 Obrueretque omnem superanti flumine terram,
 Hæc fore tuta loca, hinc cœlo superesse furenti.

Quis scit, an humanæ pietas sapientia mentis
 Hâc fuerit lætata domo ; cum, sole orienti
 Libarent Divo, atque adolerent thuris odores ?
 Scilicet ipsa adeò Suprema Potentia rerum
 Luce in perpetuâ, rapida inter fulmina, et inter
 Ignivomas nubes considere ; et omnia formans
 Semina, terrarumque polique elementa marisque,
 Creditur esse ignis ; quin ipsa et flamma figuram
 Pyramidum testatur amans, formâque sub illâ
 Surgit apex, superamque affectat rarioꝝ æthram.

Felix ille dies, quo pulchrâ in margine Nili
 Extulit os sacrum Sophia, et cœlestia fudit
 Lumina, purpureumque jubar, primum illa relinquens
 Dulce Patris gremium, et signans vestigia terris.
 Illa etenim causas eternaque fœdera mundi,

Solemque, et liquidi facies cognoscere cœli
 Edocuit varias; ante omnia credere jussit
 Immortalem animam; quo protinus ordine menti
 Emicuit nova lux trepidanti; hinc optima rerum
 Nascitur alba fides, et vitæ prodiga virtus.
 Sed quod res hominum certâ ratione necesse est
 In pejus ruere, et labenti labier ævo,
 Paullatim ingruerent errores; deinde putatur
 Nostrum animas, perfecto ubi sedes sidera cursu
 Succedunt in easdem, et Magnus volvitur Annus,
 Protinus hanc vitam, superasque revisere terras,
 Atque sua integras in corpora quasque reverti.
³ Ergo curari functos, et viscera multo
 Compleri melle, et medicati thuris odore;
 Tum cerebrum rapitur mirâ arte, et inutilis humor
 Decoquitur; piceoque oleo cretâque tenaci
 Obducunt vestes, vestes sacra carmina signant,
 Et diræ facies, inscriptaque nomina Divûm.
 His quippe auxiliis liquidam depellere tabem
 Sperant, et vitæ ingenuos præstare colores.

³ Herodot. Euterpe, 86.

Nec satis hoc, nec et asbesti prope corpora flammam
 Pascere perpetuam, vivoque bitumine noctem
 Horrificam pepulisse, (Erebi quo numina placent
 Custodes Geniosque loci,) nisi tuta sepulchri
 Limina donassent, et non penetrabile bustum.
 Ergo servitium immane indignosque labores
 Mussantes subeunt cives; ergo omnis ubique
 Cessat honos Superum, et squalent rubigine longa
 Clausa (nefas) delubra Deum—quin ipsa Tyranni
⁴ Filia, tot proavum deducta ab origine regum,
 (Proh tua jura pudor!) sese cupientibus offert
 Venalem, populoque vagos disperdit amores—
 Scilicet ut tanto posset recubare sepulchro.

Vos etiam, Isacidæ, miserâ ditione subacti,
 Vos referunt inter lacrymas et herilia probra
 Inservisse operi; quoties aversa Parentis
 Numina, et hospitium proavorum, infractaque legum
 Fœdera flebatis libertatemque negatam.
 At tu suppicio quali scelera ista Canope
 Solvisti, et quanti doluerunt Vindicis iram

⁴ Herodot. Euter.

Desolata arva, atque exhaustæ civibus urbes,
 Sanctæ ergo sedes, penetraliaque ima profundæ
 Divisis patuere undis; ergo alta Sinae
 Et tonitru et flammis liquefacta cacumina præsentem
 Agnovere Deum, insolito quin pondere tellus
 Contremuit, fulsere ignes, ruit arduus æther.

Nunc age, quo proprius saxa aspectemus eundum est:
 Noctis iter; sic ire juvat: celere ecce paratur
 Remigium, adverso remis enitimus amne.
⁵ Nox tenebris quam pulchra suis! silet aura, silentem
 Roscidus humor habet; nullus viden' æthera purum
 Aut vapor, aut macula, aut nubes infusa serenam
 Conturbat cœli faciem; pleno orbe superba
 Cœruleum in spatium, liquidoque in tramite Luna
 Volvit, et tremulâ tingit latera ardua luce
 Pyramidum, procul argenteis fastigia summa
 Molle nitent radiis; medio velut aspera ponto
 Vim tumidi rupes ridet maris, irrita circum
 Spuma volat radiatque volans; aut cœlifer Atlas
 Perpetuâ nive canus, ubi caput omne orienti

⁵ Thalaba i.

Tactum sole nitet, roseumque repercutit ignem.
 Nox tenebris quam pulchra suis ! leviter super undas
 Cymba volat, resonant pulsato flumine remi
 In numerum, dum nauta laborem et tempora fallens
 Solatur cantu ; jam nox pallescere cœpit,
 Et venit expleto vix certa Aurora labore.
 Continuo ascensus nisu superamus iniquos,
 Dura via, abruptis saxis solidoque adamante
 Sublata in nubes : viden' ut fastigia nactis
 Æstuat immensus, pleno jam flumine, pontus
 Sub pedibus, viden' ut ponto nova gloria Phœbi
 Purpureum jubar et vivum superinjicit aurum.
 Extant fulgentes raræ super æquora turres,
 Oppidaque, et tenues pagi, et delubra Deorum,
 Et sylvæ coma summæ, et strata extracta viarum.
 Hic steterunt arces Memphitidos; hic Labyrinthi
 Mille viæ; illic Sphinx unâ de rupe biformis
 Tollit adhuc faciem, et collo supereminet undas.
 Parte aliâ ⁶Hermopolis jacet ævo effœta, ubi primam,
 Sævitia atque odiis insani pulsa tyranni,
 Magna Dei genetrix, erroris fessa, quietem

⁶ El Matharia.

Carpit, et elusi rabiem secura fefellit:
 Nunc etiam puri cultus, nunc parvula castam
 Signant templa locum, inque humili nitet ara fenestrâ
 Ligneæ, nunc etiam longævus rite sacerdos
⁷ Sacra Crucis colit, et meritos instaurat honores.

Audin' quo strepitū solvit se tota Caïrus?
 Solennes ducunt pompas longo ordine matres
 Virgineique chori; precibus stipata Deorum
 Templa sonant, ⁸ ardetque frequens per compita Pæan.
 Nec mora: panduntur portæ; juvat undique cymbas
 Complere, et mersos circumvectarier agros.
 Quippe anni jam certa seges; simul incipit orbem
 Vertere hyems, non sæva gelu, non horrida nimbis,
 Læta sed autumni messe, et vernalibus auris.

Fama est Pyramidum niveâ latus omne recentum
 Marmoris indutum specie micuisse, sed ætas
 Deripuit spolia, et nimios invidit honores.
 Nunc via descensûs levior—medioque operosæ
 Panduntur fauces, ruptique foramina saxi.
 Hinc sedes secreta patet, penetraliaque imæ

⁷ Ogilby's Africa.   ⁸ Παιὰν δὲ λάμπει.   Ed. Tyr. 187.

Atra domus; ubi nox squalentia regna ministrat,
Nec patitur lucem, solioque superbit avito.
Qua datur, irruimus; flamarumque ordine longo
Illustramus iter cæcum, pavidosque anfractus.
Protinus infelix bubo miserabile carmen
Integrat, obscenæque avium circum undique gentes
Clamore assiduo, et dirum stridentibus alis
Ad lucem trepidant, violataque regna queruntur.
Jamque adeo extracti tandem media atria montis
Venimus: admiramur opus, tantasque columnas
Atque solum, et vario laquearia lubrica saxo.
Ingens Sarcophagus rapto stat corpore nudus
Ante pedes, et fictilibus circumdatur urnis—
Proh tumidos fastus, ridendaque mausolea!
At non hæc menti dederas promissa, tyranne,
Nec spes illa fuit, quando secreta sepulchri
Ausus eras tentare, et non violabile tectum,
Artemque, et nodos, et claustra obstantia rupit
Auri sacra fames, et habendi invicta cupido.

Suave inter tenebras (quanquam nec flore rosarum,
Palmite nec gracili, nec myrto intexitur antrum)
Hic etiam antiqui revocare insignia sæcli.

Jam videor strepitus belli lituūmque minaces
 Exaudire sonos, cædemque, aureosque triumphos,
 Funeraque, et lacrymas, et spes, et naufraga vota,
 Fatorumque vices, et vitæ mille colores.
 Magna etenim fueras, Sophiæ pulcherrima nutrix,
 Magna opibus, belloque potens; tibi fama Sesostrin
 Vindicat, et domitis subvectum regibus axem.
 Quin tu, si quid honos restat, si quid nisi nomen
 Et levis umbra tui, tandem colla ardua tolle,
 Tolle animos, Ægypte, tuos—sat vidimus ægri
 Dedecorum, sat iniqua tulerunt otia luctūs.
 Quid memorem Gallorum acies, Arabūmque per agros,
 Flamma velut stipulam percurrit, dira furentūm
 Agmina, et invictos pro libertate Britannos?
 Illi etenim inter se miscentur cominus armis,
 Et rapiunt, et agunt; dum tu, fortissima frustra,
 Somnum agis, et graviter propria inter bella quiescis.
 Nunc o rumpe moras—testor decora addita cœlis,
 Aonosinque ferocem, et Lagi nobile nomen.
 Testor et Oceano junctum mare, nostraque remis
 Æquora pulsanda Arabicis, ratibusque Sabæis.
 Quid memorem Auroræ matri sua fata querentem

Memnona, et ætherios resonantia marmora cantus;
Quid te quæ plorat, pater o Romane, Columnam,
Pellæique arces ducis, ingentemque Serapin,
Sublimemque Pharon, Mareoticaque arva Lyæo
Dulcia, et, humanos fassam te, Mœri, labores.
Magna etenim fueras! tibi propter flumina Nili
Infantes lusere artes: resoluta veterno
Græcia adhuc torpebat, adhuc sine nomine Elyssus
Et vaga Callirhoe, atque incædua sylva Lycæi.

Hæc fuerint! sed enim tempus (velut æquor arenæ
Progreditur paullatim, et flavos obtegit agros)
Irruit, et priscos tandem tumulavit honores.
Sola sedens, lapsi decus illætabile regni
Servat Mnemosyne præsens, lacrymisque tuetur
Tristes reliquias, et magni nominis umbram.

J. T. COLERIDGE,

1810.

COLL. C. C.

HERCULANEUM.

PER terram antiquâ Ditis caligine mersam
Tendere, et umbrarum sedes penetrare sepultas
Fert animus. Quisnam mihi dux Cylleñius altum
Pandat iter? quæve inferiæ comitentur euntem,
Exsanguesque pio flectant libamine Manes?
Scilicet haud ambage expers specus; undique longâ
Nocte silet. Simul ipsa sono vestigia terrent.
Ingressos, tumulique situs deformis obtumbrat.
Hic terræ ingestæ moles supereminet; illuc
Indurata diu, atque ambustis cautibus horrens
Congeries, qualis ferro Vulcania sordes
Effluit ardenti, et calido carbone cohæret.
Fama refert, bis ter liquefacto hæc stramina saxo¹
Montem, et sulphureis superinjecisse ruinis,

¹ Vid. Kotzebue's Travels in Italy.

Atque novas totidem segetes ex ordine fractis
Tellurem glebis Italo donasse colono.

Felix ille dies, qui primum illuxit avitis
Thesauris, retegens miracula condita rerum.
Fervet opus, jussu regum, (quippe id fore sæclo
Grande putant decus, et volventibus addere nomen
Posse aliquod fastis;) juvenum manus expedit antro
Ignavam molem silicum, et tellure reclusa
Altius usque viam, si quæ vestigia servent
Indicium, peragunt; cumulosque avertere putres
Effossis properant specubus, ceu viscera terræ
Argento fœta eruerent, aurive metallo.
Nec priùs absistunt, quam se ferrum imprimat imis
Sedibus, in solido crepitans; ibi limite aperto
Copia tota loci datur, et spatia urbis habentur
Subter humum visenda. Ergo² mirantur ubique,
Sive percussâ tædarum luce coruscant
Stantia signa foro, et bellaces ære quadrigæ,
Sive nitent templi patefacto in limine Divum
Effigies truncæ, penetraliaque obruta servant.

² Vid. Kotzebue's Travels in Italy.

Pars tectorum aditus molitur, et atria cæca
 Vi penetrat. Multa hic, varius quot postulat usus,
 Quæque manus inter veterum consuērat habendo
 Vita hominum terere, et laribus proponere lautis ;
 Poculaque, tripodesque, et mensam onerantia vasa.
 Apparent passim, quales morientis amici
 Hesternas vestes, monumentaque cara doloris,
 Certo quæque loco pietas intacta tuetur.
 Mirantur³, pictos ut prætereuntia muros
 Lumina dant oculis. Nusquam tam vivida Soli
 Panditur innumeris suffusa coloribus Iris.
 Talia lotifero quæ præterlabitur ingens
 Flumine, primævæ jactat sibi mœnia Nilus
 Memphidos, aut magni monumenta relicta Canopi.
 Cur steterint vivo jamdudum florida tinctu
 Mœnia, nec faciem mutent semiusta perennem,
 Causa latet ; præsens artem frustrè aspicit ætas.
 Illic⁴ cernere erat, quantus certamine duro
 Semiferi victor Theseus redit ; Attica pubes
 Quem circum mirata premit. Dux inter ovantes

³ Pitture Antiche d'Ercolano.   ⁴ Id.

Incedit, mediusque toroso corpore supra est.
 Funditur ante pedes taurinum sanguine vultum
 Horridus, hirsutos extendens semifer artus.
 Parte⁵ aliâ Alcides, inter cunabula victor,
 Dat vitæ illustris divinorumque laborum
 Primitias. Quanto visos terrore refugit
 Alcmene geminos angues ? at' regius infans
 Corripit, impavide mirans, et colla prehensu
 Sibila collidit. Simul illi dente retorto
 Incassum tendunt morsus infligere, donec
 Multiplices tergorum orbes mors frigida laxat.
 Ilic⁶, lætitia vultum perfusa decorum,
 Suave rubet, Paridis dono Cytherea triumphans ;
 Hic⁷ Bacchi chorus exultans, Fauni, Satyrique,
 Pampineisque fremunt impulsæ Thyades hastis.
 -Quo rapior demens ? Num mœstos carmina Manes
 Hæc leviora decent ? quos nec tellure paternâ
 Composuere sui, et dixere novissima verba,
 Nec fletu mulceri animas, nec ritibus ullis
 Contigit ; at fœdo tumulus premit aggere membra !

⁵ Pitture Antiche d'Ercolano.⁶ Id.⁷ Id.

Quippe oculis passim occurunt per strata domosque
 Tristes reliquiæ, servantiaque ossa figuram
 Impressam cineri, quales jam morte sub ipsâ
 Diriguere homines. Aliis pretiosa supellex
 Restat capta, fugæ labor et mora; mordicûs hærent
 Compressi exanimes digiti, prædamque retractant.
 Jamque aliis per tecta amens obsessa ligone
 Vult aperire viam. Vani dat signa laboris
 Vexatus paries, lapidique impressa cicatrix,
 Et positum ante pedes scabré rubigine ferrum.

Tantane vos adeò gelidi vis cæca timoris,
 Thessalio veluti correptos membra veneno
 Perculit, atque fugæ conatibus obstitit ægris?
 Aut malesanus amor, et cura extrema Penatum
 Prodidit infaustâ nimium dulcedine captos,
 Jam jamque hærentes devoto in limine?

— Verum⁸

Non dubiis cladem monstris gravis ira Deorum
 Præmonuit.

⁸ Dio Cassius, as quoted in the preface to Pitture Antiche d'Ercolano.

—Quoties, seu fœta gementibus Austris,
 Seu velut æquoreo tellus percussa tridenti,
 Attonitas crebro motu tremefecerat arces?
 Nec Calabri interea prærupto culmine montes
 Cessavere sonum, neque saltibus Umbria densis
 Horrendum ingeminare; atque increbrescere ponto
 Subter agens tonitru, tremuit quo sedibus imis
 Inarime, et Siculo concussæ in littore pinus.
 Ipsæ sulphurei sacratum littus Aorni
 Effugere feræ, tanto tonat omne cavernis
 Clivosum sonitu nemus, et penetrale Sibyllæ.
 Illic et, dubiæ sub opaca silentia Lunæ,
 Auditi longos Manes effundere fletus
 Per noctem, et tardos ad fata vocare nepotes.
 Nec labefacta tamen penitus fiducia cessit,
 Donec fulmineas montano erumpere nubes
 Vertice conspiciant, atrâ fuligine densas.
 Mox⁹, velut ingenti glomeratus turbine, in altum
 Ire vapor gravidus rapido impete; desuper illic
 Pendere, et superas sensim fluitare per auras

⁹ Plin. Epist.

Diffusus, longum ducens per nubila tractum.
 Cernere erat, qualis cùm coelum Erymanthia truncò
 Pinus adit gracili, et frondoso vertice nutat.
 Sulphureus crebrescit odor; tum flamina venti
 Composuere leves; vespertinum silet æther
 Insolitum, et major monstri se attollit imago.
 Continuò fremitusque maris, terræque tumultus
 Exoritur, præsaga agitans formidine corda.
 Nox ruit, horroremque auget feralibus umbris.
~~Tum¹ vero rutilâ incepit clarescere flammâ.~~
 Fumus, et immugire sono crescent~~us~~ Vesevus.
 Haud secus ac rediviva cohors si ad bella Gigantum
 Surgeret; altisonisque Deûm configeret armis
 Vulsus Athos, Rhodopeque, et jacta Ceraunia cœlo.
 Hinc subitò vastâ nova lux fornace refulsit,
 Eripuitque oculis visum, tanta emicat atro
 Sulphure, et ardentî grando commista favilla,
 Et contorta frequens solido de viscere rupes
 Æthereum signat flammis iter; inde ruinam

¹ Kotzebue in his Travels describes this as the evening effect of Vesuvius.

Dat sonitu, et fractis superintonat ædibus ingens,
 Aut pelago stridens extinguitur ; imbre corusco
 Miseni caput aerium, et Prochyta alta reluent,
 Et spatia Oceani longinqua.

Ast undique cæcus

Terror agit cives ; neque, dum discursibus actos
 Præcipitat variis, patitur sperare salutem.
 Pars, si qua astiterat convulso in littore cymba
 Integra, corripiunt alacres, turbamque sequentem
 Vi reprimunt. Ipsos quò post fortuna tulisset
 Incertum ;—audiri per opacum visa querentūm
 Vox moribunda hominum, pelago confusa sonanti.
 Plurima jam sese portis effudit apertis
 Turba amens glomerata ; juvatque extrema videntes,
 Communi fato, patuloque sub ætheris axe
 Expirasse animas. Felix, cui dulcia nondum
 Pignora, nec trepidans conjux, seniove parentes
 Effracti, dubiis extorquent pectora curis !
 Sic³ passim dirâ tenebrarum in nocte per agros
 Certatim ruitur ; nec fas confidere tædis,

² Plin. Epist.

Tam densi cineresque, et creber pumice nimbus
 Excutiunt flammam.—Spissas³ modò dividere umbras,
 Et faciem exustam monstrare incendia ruris ;
 Nunc, rapta ex oculis subito ceu turbine, opaca
 Omnia nocte iterum atque altâ caligine volvi.
 Adverso multi configunt pectore, cæcis
 Carpere iter tenebris conati, et voce reposcunt
 Palantes socios ; multos malè prensa fefellit
 Dextera, quos subitò turba obruit, aut vorat ingens
 Faucibus, et ruptâ sorbet tellure caverna.
⁴Tempore namque illo terram quoque, et ima viarum
 Sub pedibus tremere, et raptim fluitare videres
 Omne solum, ut sævit ventis stridentibus æquor.
 Nec via certa maris, consuetâ aut lege moveri
 Fluctus ; nunc tumidis incursibus omnia circum
 Vastare, informique agros obducere arenâ,
 Nunc revoluto in se cursu, et sua regna reverti
 Oceanus, longèque trahens secum agmen aquarum,
 Abscondisse sinu, atque imis hausisse latebris.
 Ergò illi misero sese effudere tumultu

³ Plin. Epist.

⁴ Id.

Camporum in spatia ; at non seciūs aere magno
 Fulgura vibrari, mox et majoribus aucta
 Viribus ; ut quondam tonitru Jovis omne videtur
 Unā ire, erumpique uno per inane fragore.
 Tum verò, piceam ut percurrit vivida nubem
 Flamma, silent ; oculisque ædes et nota requirunt
 Culmina nequicquam ;—jacet altâ mole sepulta
 Urbs ; ignesque vident et saxa avulsa volare,
 Et toto indomitam cœlo descendere pestem.
 At, latus opem medio qui in gurgite nauta
 Vela dabat, dirâ concussus imagine cladis
 Obstupuit tacitus, proramque à littore flexit.

Quis lethi genus ignotum, et crudelia possit
 Fanera, quis magnum fando exæquare dolorem,
 Quos non lux, non aura fovet, sed lurida pennis
 Nox super incubuit, mortali impervia visu ?
 Nec priùs occiduo quam ter lustraverat orbe⁵
 Nimbosam Calpen, Sol matutinus ab undis
 Icariis moestam dimovit pallidus umbram ;
 Ille quidem, obductâ qualis ferrugine bella

⁵ Plin. Epist.

Præsignat, morbosque, famemque, aut funera regum.

Heu, ubi nunc fœtu quondam generosa virenti

Arva, et pampineis dulces in collibus umbræ,

Dilectæ Baccho sedes? et splendida luxu

Oppida, regalesque domus? ubi pinguia cultu,

Et pecora, et gelidis felicia pascua rivis,

Baianoque procul spectandæ in littore sylve?

Omnia mersa jacent; premit undique vasta favillæ⁶

Planities, sterilique ad Solem pumice candet.

Quid non longa dies, et fors mutabilis ævi

Attulit? Incolumes hanc quæ videre ruinam,

Funditus evanuere urbes; quin occidit ingens

Roma, virum genitrix; neque Athenis profuit artis

Antiquum decus, aut Divæ venerabile nomen.

Vos autem, Herculeæ sedes, potiore beatas

Omine, dum Capitoli arcem, fascesque vetustas

Romulidum, stantemque ruat Bellona columnam,

Pressit amica ætas, donec grandæva sepulcro

Eriperet Latii spolia, et melioribus annis

Integros Sophiæ tandem non invida flores

⁶ Plin. Epist.

Panderet, antiquis retegens nova regna Camœnis.
Jamque, velut verno tepefactus sole resurgit
Arvorum redivivus honos, quem provida tellus
Obruerat, tutum hybernis sub flatibus Euri,
Sic vos, barbarici intactos sub turbine Martis,
Rumpere claustra dedit ; lucisque oblita renasci.
Jussit, avita fovens reddituræ semina famæ.

J. HUGHES,

1811.

E COLL. ORIEL.

COLONI AB ANGLIA AD AMERICÆ ORAM MISSI.

TERTIA jam rediens vix maturaverat Aëstas
Arva Bahamarum pingui redolentia cannâ,
Ex quo Vota¹ cruci quæsito in littore solvit
Sospite Columbus cursu, mundumque repertum
Addidit antiquo, quando explorare Britannus
Occidui fines Pelagi, ignotisque procellis
Trans Atlantæos submittere carbassa fluctus.

Illum etenim nova res, et opum miranda latentum
Fama, et sponte vigens sed raræ debita falci
Messim, et antiquæ sylvæ, tum navibus apta

¹ Robertson's History of America, book ii. p. 129.

Flumina, productæque nimis vasta æquora Terræ
 Sparsiis indigenis habitata, cupidine mirâ
 Continuò accendant ut amœno in littore sedem
 Quærat, et inventi partem sibi vindicet orbis.

Ilicet instructam concendit navita classem
 Visendi studio, gaudetque vocantibus Euris
 A terrâ abreptos demum solvisse rudentes :
 Dumque ² Sabrina ratem propellens flumine prono
 Utrinque effusis crescebat latior undis,
 Ille relinquendæ Patriæ veterumque Penatum
 Invitus solitum sensim dediscit amorem,
 Increpitant animi quoties concepta morantem
 Auguria, optatæque occursat sedis imago.

Occiduum, ut perhibent, trananti protinus æquor
 Plena revertentes bis Luna resumserat ignes,
 Cùm juga cœrulei super æquora surgere ponti
 Visa procul, volitant ceu tenuia mane sereno
 Vellera per sudum; mox arva nemusque virescens
 Cernere erat propriùs, classisque appulsa secundo

² In the year 1496 the Cabots sailed from Bristol, and discovered Newfoundland.

Remige quæsitis paulatim allabitur oris.
 Ergò cui primùm nostras sensisse carinas
 Contigit, advectosque sinu excepisse Britannos,
 Insula, testis eris, nec Te ullo deseret ævo
 Nomen ab inventâ ductum memorabile terrâ.

Quin cursûs inceptum adeò servare tenorem
 Non illis Fortuna dedit; neque tanta secuti
 Auspicia, instabant pelagus penetrare carinâ
 Ignotum ulteriùs, partisve insidere regnis.
³ Quippe exardenti lustrare latentia nautæ
 Littora, principio malè parci ingloria regis
 Segnities, mox Bella alio sub sole gerenda,
 Juraque Romanæ detrectans subdola Mitræ
 Obstabat Pietas—hinc tot seclusa per annos
 Angliaca Hesperio jacuerunt littora ponto.
⁴ Quin verò immemori tandem lux inclyta seculo
 Additur; atque aperire novi commercia mundi,

³ The obstacles which at that period prevented the prosecution of British discoveries in America, seem to have been the inactivity and parsimony of Henry VII—Foreign wars—Reformation.

⁴ Queen Elizabeth.

Mente movens majora, suoque adjungere regno
 Fœmina deductis arva Americana colonis
 Constituit, misitque rates, et mœnibus urbem
 Clausit, et aggestâ Britonum signa extulit arce.

Quanquam etenim sociâ nondum virtute neque armis
⁵ Fraterni potuêre duces, aut nomen Elisæ
 Securam positâ præstare in sede salutem ;
 Ne verò interea tot iniquâ nocte labores
 Nequicquam inceptos premat invidiosa Vetustas :
 Quippe quòd illa memor vel nunc ostendere gaudet
 Arva viatori, Virgo queis indidit olim
 Virginiae nomen **Regina**, vetusque colonus
 Principium jactat, sacroque tuetur honore.

⁶ Nascitur interea rerum felicior ordo,
 Tempore quo largitus opes trans æquor ituris
 Hesperium Princeps, duplicitque immunia Chartæ
 Jura, quibus terræ ditio concessa colenti
 Libera, et unde sibi geminæ primordia quondam
 Traxerunt propriis stabilitæ legibus urbes.

⁵ Sir Humphrey Gilbert and Sir Walter Raleigh.

⁶ James I. granted two charters, under the sanction of which, Virginia was re-established, and New England founded.

Nimirum ante alias famæ notissima gentes
 Hinc posuisse suam Nova dicitur Anglia sedem,
⁷ Hospitium profugæ pietatis, et, unde bipenni
 Quondam decisas avexerat Incola sylvas,
 Nunc et arundineis flaventia messibus arva
 Miratur, positasque domos, parvumque senatum.
 Necnon auspiciis iterum sub talibus arcem
 Disjectam, potuitque ædes renovare labantes
 Virginia, et dudum desertos navita gaudet
 (Ille ⁸ diu tardum assuetus deflectere cursum
 Maurus ubi apricæ prospectat littora ⁹ Cernes)
 Visere devexus breviori tramite portus.

Salve igitur, gens nostra, adèd fausto omne rursus
 Sedibus instaurata tuis—si non fluit auro
 Finibus his rutilam volvens Plata dives arenam,
 Si non pestifero pallens sub fornice servus

⁷ The English Puritans, who had at first taken refuge in Holland, afterwards settled in New England, under the sanction of one of the above charters.

⁸ Discovery of the direct passage to America, by Gosnold, in 1602.

⁹ Madeira.

Incumbit madidis æternâ nocte fodinis,
 Seminaque effossi cogit pretiosa metalli ;
 At tibi concessit fœcundos ubere campos
 Sol propior, tibi pampineo nam palmite colles
 Dulce virent; his Morus agris mollesque leguntur
 Castaneæ, tibi nec carentes invidet haustus
 Rugosâ nuce trita¹ Juglans, et olenzia Cedrus
 Innexa umbrosâ diffundit brachia pinu :
 Quid quos ornat agros proceræ forma Coacæ,
 Aut quæsita procul memorem folia arida Pæti;
 Quid quo more petens pretiosi munera² Vermis
 Concussâ auratos Indus legat arbore flores.

Nec tamen has inter sedes feliciaque arva
 Perstilit interea posito Fortuna colono
 Inconcussa; modò ignarum Discordia vulgus
 Sollicitat, modò neglectis spatiatur in arvis
 Ægra fames, sive abstrusi spes vana³ metalli
 Credita nequicquam et fulvæ fallacia lymphæ

¹ A milk pressed from the wall-nut is a favorite beverage among the Indians.—“Purchas his Pilgrimes.”

² Cochineal.

³ Robertson's Hist. Posthumous Vol. book ix. p. 189.

Luserit immemorem venturæ messis agrestem,
 Sive expectatas vastaverit hostis aristas.
 Namque h̄ic compositis ultro discordibus armis,
 Debellare novos communi Marte colonos
 Ira olim indigenas erpta ob pascua vindex
 Impulit; ergò aderat quæ gens procul accolit agris
 Stagnanti latè quā gurgite panditur ingens
 Ontarius, seu quā præceps Niagara sonantes
 Devolvit fluctus; aderant instructa furentes
 Fuste manus, cultroque, et lævi è cortice parmâ,
 Agmina, solennem belli instaurantia saltum,
 Et ritè inter se concussis dissona telis
 Bacchantur, partosque canunt ante arma triumphos.
 Dicitur⁴ has animorum iras, bellique tumultum,
 Quem neque longa dies, neque viribus addita virtus,
 Aut pugnæ adjutrix domuit Fortuna, domandi
 Dulcis amor docuisse viam, cùm Regia Virgo,
 Quam fors dura suis captivam avulserat Indis,
 Mutatas conquesta vices, et pulchrior ipsis
 Queñs oppressa malis, raptos lugebat honores.

⁴ Robertson's Hist. America, Post. Vol. p. 204.

Anglicus hanc juvenis miserans amat, ipsa vicissim
 Conceptam agnoscit flammam, et respondit amori.
 Ergo bellantes initi flexere Hymenei,
 Infensæque novo sociantur foedere gentes.

Tempore non alio maria Atlantæa⁵ Colonus
 Transiit, advertens tibi, Pennsylvania, proram.
 Non illum Mars sanguineus, non pompa triumphi
 Picta supervacui raptos deducit in agros,
 Sed placida innocui posuit sine crimine regni
 Concessos intra fines fundamina, vitæ
 Integer, et morum simplex, habituque severus ;
 Tum leges et jura dabat, parvaque suorum
 Et Pater et Judex idem regnabat in aulâ.
 Hospitis, ut fama est, placidis virtutibus æqui
 Indigena adductus, sylvas atque abdita lustra
 Deseruit, vacuamque gerens post terga pharetram
 Ipsumque et nudos trepidâ cum conjugè natos
 Imperio facili lætus submisit, et ultrò
 Gestit exultæ rationem agnoscere vitæ,
 Et data jurato sancivit pignora balteo,

⁵ The emigration of William Penn.

Ipse fidem firmans, et non violabile fœdus.
 Parte aliâ intereà fines auxêre Coloni ;
 Suadet enim diurna quies, atque otia rebus
 Addita ; sic quondam Reginâ Terra-Mariæ,
 Sic geminum, Carolina, tibi, Rege auspice, regnum
 Crevit, et Eboracum, extremisque Geörgia campis,
 Et Nova cultori cessit Jerseia Britanno.
 Id verò intereà, quod parvas Anglicus hospes
 Dilectis olim titulis signaverit urbes,
 Ne vanum reputa ; quoniam sæpe illa tuenti
 Mœnia continuò veteris prædulce recursat
 Hinc desiderium Patriæ, et divinitùs orta
 Mnemosyne solitos animo revocabit amores.
 Talis in Epiro quondam capta Hectoris Uxor
 Gaudebat simulata fovens nova Pergama veris :
 Quippe obversa oculos quoties simulacra lacessunt,
 Seu priscam referunt formam, seu nomina rerum,
 Implicit cordi quarum prior usus amorem,
 Spectantum toties animus dulcedine quâdam
 Illudi, et tacito furtim sub pectore fictis
 Gaudet imaginibus, subtilemque arripit umbram.
 His adeò auspiciis multos stabilita per annos

Dives opum, geminique tenens commercia mundi,
 Creverat abscissis Columbia tutior oris.
 Felix ! sub patrio firmans tutamine vires,
 Si tandem Britonum non immemor esset avorum,
 Nec falsâ egisset deceptam nominis umbrâ
 Improba libertas materna in viscera ferrum
 Vertere, et æternas Naturæ abrumpere leges.

At verò scelerum tantorum exquirere causas
 Mens refugit, neque jura velim perpendere belli
 Mutua fraterni :—sat erit flevisse diremtam
 Sanguine amicitiam et sua regna avulsa Britannis.

HENRICUS LATHAM,

1812.

E COLL. AEN. NAT.

ALEXANDER TUMULUM ACHILLIS INVISENS.

JAM puer Emathius Thebarum nigra favilla
Mœnia, Cadmeamque arcem, jam Palladis urbem
Immemorem famæ, pronamque in jussa tyranni
Fregerat ; at victas gentes partosque triumphos
Spernit atrox animi, et pacem fastidit inertem.
Europes angusta pati confinia nescit
Mentito soboles Jove non indigna, novumque
Poscit in arma orbem ; jam transilit Hellespontum,
Purpureique Asiæ proceres atque agmina regum,
Sceptrigeri quotquot stipant Babylonia Medi
Atria, Grajugenum horrescunt nota arma virorum,
Myrmidonumque graves, fatalia tela, sarissas,
Confertos clypeos, inconcussamque phalangem.

At simul ac Phrygiæ campos, Priameia regna,
Conspicit, et Graiæ late loca conscientia famæ,
Gramineosque ducum tumulos, subit undique Achivum
Gloria et adversis bellantia numina in armis,
Et Lacedæmonia sævæ pro conjugè clades.
Omne igitur lustrare juvat, quod mente dolores
Iliacos renovet, Danaumque resuscitet iras.
Spumeus hic Xanthus nemorosa pronus ab Ida,
Non galeas, non scuta virum, sed proruta saxa
Arboreosque rapit violento flumine truncos.
Hic, ubi luxuriat flaventi campus arista,
Laomedonteum fuit Ilion, undique nullæ
Reliquiæ apparent muri, fractæve columnæ,
Oblita non musco viridanti saxa, Pelasgi
Usque adeo miseras Trojæ invidere ruinas.
Rhæteasque procul rupes, tumulumque capacem
Ajacis, vasta elatum super æquora mole,
Cernere erat—sed nulla quies—sed fervidus Heros
Stare loco nescit, flagratque cupidine pugnæ.
Devenit at tandem, Sigeo ubi littore collis
Eminet apricus, quem suaveolentia circum
Serpylla, et viridi cingunt dumeta corona.

Hunc et Abydenus seu mollem navita Lesbon,
 Pampineamve Chion, Samiæve altaria Divæ
 Invisit, radiante orientis lumine solis
 Prospicit ardenter, remoque acclinis, Homeri
 Suave aliquod carmen secum meditatur, et hæret,
 Ingentem tumulum, et Manes veneratus Achillis.

Qualis Mæonii divino in carmine vatis
 Stat torvus vultu, et cœlestibus horret in armis,
 Fulmineosque agitat currus sublimis, et unum
 Hectora, per trepidas unum petit Hectora turmas.
 Haud aliter cœca Æacides tellure videtur,
 Ceu lituo, fremituque armorum excitus amato,
 Tollere se, juvenique ingens gratarier umbra.
 Hunc videt, et viso gaudet, quin totus inani
 Figitur in specie, quamque ipse effinxerat umbram
 Esse putat veram, mutoque immobilis ore
 Stat Macedo ; ast Asiae fines atque ultimus orbis
 Sentit Alexandri requiem, tardataque fata.

Tum lecti comites instaurant sacra, et odorí
 Rite coronatis fumant altaribus ignes.
 Fervet opus ; latices pars vivo e fonte, Lyæo
 Immistos roseo, sinceraque flumina lactis

Auratis libant pateris ; pars florea circum
 Serta, et odoriferos dispergunt veris honores.
 Quin et gramineam niveus mactatur ad aram
 Taurus, et humectat sacratam sanguine arenam.

At procul Idæo spectat de vertice pompam
 Turba Phrygum, mistaque ira et formidine mussat,
 Hos novus angit honos et adhuc invisus Achilles.
 Atque aliqua in trepida mater stat mœsta caterva,
 Andromachen animo reputans, Ithacique cruenta
 Astyanacta manu dejectum mœnibus altis,
 Dilectumque premit pavefacta ad pectora natum.
 Stat virgo, mœstosque fovebat sub corde timores,
 Ne nova materno direpta Polyxena collo
 Placet Achilleos infando sanguine Manes.

At Rex Emathius nodosæ innititur hastæ,
 Majestate minax tacita, ceu numine plenus
 Fatidico vates, e pectore protinus amens
 Excutit ille Deum, pulcher furor occupat ora,
 Terror inest oculis, procerior emicat ingens
 Forma viri, fluitant agitatæ in casside cristæ.

“ Me quoque, me,” clamat, “ belli post mille lab
 Post fractas urbes, post regna hac proruta dextra

Ultima cantabit tellus ; gens nulla silebit
 Nomen Alexandri, sobolemque fatebitur Hammon.
 Te, magne Æacida, decimus te viderit annus
 Iliacas arces et debita Pergama fatis
 Oppugnantem armis ; me Sol mirabitur ire
 Victorem, cursuque suos prævertere currus.
 Jam Susa, et præclara auro niveoque elephanto
 Ecbatana, et frustra patriorum ope freta Deorum
 Persepolis (tristes inhiant ceu nubibus atris
 Agricolæ dubii quos fulmine proterat agros
 Jupiter) expectant ruiturum in mœnia Martem ;
 Servitium quibus una salus, quibus ultima et una est
 Gloria Alexandri dextra meruisse ruinam.
 Adsum ego, jam Babylon æratas pandere portas
 Festinat, patiturque superbo flumine pontem
 Euphrates, Graiumque minax strepit ungula equorum,
 Et Larisseus super ardua mœnia currus ;
 Quo ferus Hystaspes, quo tramite Cyrus adegit
 Quadrijugos, Lydoque equitavit fulgidus auro,
 Et non fœmineis animosa Semiramis armis.
 Deinde coloratos, qualis Jovis ales, ad Indos,
 Et matutinæ rosea incunabula lucis

Deferor, auriferos Macedo bibit impiger amnes.
 Atque ubi Pellæis tellus jam deficit armis,
 Nec superest nostro gens non indigna triumpho,
 Unus Alexander victo dominabitur orbi.

“ Jamque procul Martis strepitus, jam pervenit aures
 Ferrea vox belli, jam dira ad prælia Medus
 Aureus accingit galeam gladiumque coruscat,
 Impatiens fati, et Graiae vim provocat ultiro
 Cuspidis, ardenteque superbis barbarus ostro.
 Non æquas, Darie, malo petis omine pugnas !
 Ibat ovans ferrum Argolicis flamasque carinis
 Insana virtute, ferens Priameius Hector.
 Illum ergo Iliacæ redditum vespere sero
 Speravere nurus, Pelidæ cæde madentem,
 Atque Agamemnonios agitantem ad Pergama currus.
 Speravere diu—crines procul ille venustos
 Formosumque caput fœdabat pulvere in atro
 Sordidus, Argivisque dabat ludibria nautis.

“ Tartareas fauces reserabit et horrida claustra
 Rex Erebi, utque meam videat coram invidus hastam,
 Myrmidonumque feros referentia bella parentes,
 Ad superas ingentem auras emittit Achillem.

Ille mihi pugnas inter fremitumque furoremque
 Addit se comitem, et curru famulatur ovanti.
 Vidi egomet, nisi vana oculos illusit imago,
 Spicula crispantem, atque minaci cassida fronte
 Nutantem, quæ luce vagos tremefecit ahena
 Priamidas, nigrumque auratis Memnona bigis.
 Vidi egomet, neque vana fides, atroque sub Orco
 Immortalem animam tangit laus sera nepotum,
 Famaque Tartareis sonat haud ingrata sub umbris.
 Felix Æacida ! tacitas inglorius fisses
 Ad sedes Erebi, cæaque oblivia nocte
 Invida pressissent nomen, quod barbarus Istri
 Potor, et Herculeis gens si qua admota columnis
 Novit, et Æthiopes non æquo sole calentes.
 At tibi Mæonides, seu quis Deus, aurea Olympi
 Regna procul linquens, cæci senis induit ora,
 Et plusquam mortale melos, bellumque, tumultumque
 Infremuit, divina tuæ præconia laudis,
 Æternamque dedit viridem frondescere famam.
 “ Et nobis quandoque dabunt hæc ultima dona
 Di, quibus Emathium decus et mea gloria curæ.
 Exoriare aliquis, nostrum qui nomen, Homerus,

Pellæosque feras ad sæcula sera triumphos ;
Exoriare, novus plectro non deerit Achilles.”

Hæc fatus, clypeo fremuit, dirosque dedere
Æra sonos, quassisque armis exercitus omnis
Intonuere, simul nemorosa remugit Ida.
Quos sonitus, Granice, tuum ad fatale fluentum,
Persarumque acies et pictis Medus in armis
Agnovere procul, solio Darius eburno
Exsiluit, fatique pavens præsagia iniqui
Non audituro fundit vota irrita cœlo.

H. H. MILMAN,

1813.

E COLL. ÆN. NAS.

**GERMANICUS CÆSAR VARO
LEGIONIBUSQUE SUPREMA SOLVIT.**

Socios inhumataque corpora terræ
Mandemus, qui solus honos Acheronte sub imo est.

VIRG. ÆN. xi. 22.

JAM super ingentem Rhenum, Mænumque subactum,
Amisiæque undas Cæsar victricia signa
Extulerat, jam cœruleâ Germania pube
Audierat Martis strepitus, et nota pavebat
Nomina Drusorum, et repetentem bella Neronem.

Ventum erat ad tristes campos, infestaque Romæ
Arva aquilis, sœvam Vari referentia cladem;
Quem nimiùm secura quies oppressit, et atrox
Imperium aspernata togæ, tacitèque refingens

Desuetos enses, subitâ Germania cæde
Obruit, et Divûm læsas mactavit ad aras.
Illa quidem Romæ cladem testata fuerunt
Apta loca ; sterili riguit rubigine campus,
Æternoque situ; nunquam hic laxabat odorum
Ver geniale sinum, aut læti proventibus anni
Purpureus ridebat ager : sine limite tractus
Deserti patuere soli ; juxtâ horruit ingens
Sylva exesa ævo, et pinûs inamabilis umbra
Æternâ foedas velavit nocte latebras.
Non avium auditæ voces, pecudumve vagantûm,
Non ipsæ resonare feræ per tristia regna ;
Omnia Mortis erant : tremuit formidine miles
Olim acies inter, dubique pericula belli
Impavidus, metuitque sacros intrare recessus,
Et Divûm violare domos. Per fragmina valli,
Deletamque itur fossam, et prætoria versa,
Disjectasque Deûm sedes, arasque revulsas.
Inter quas galeæ passim sternuntur inanes,
Et clypei, et frustrâ squamis ferroque rigentes
Loricæ, fractique enses, exesaque pila,
Et phaleræ quandam gemmis auroque micantes,

Reliquæ Martis tristes : quin ossa virorum;
 Ingentes et equorum artus, albentia campo
 Imbribus hybernis, sævæque expos'ta procellæ.

Nec procul ora hominum deformia, membraque truncis
 Infixa arboribus, (fuerunt sua cuique tropæa,)
 Cernere erat ; necnon patriis altaria Divis
 Condita, quæ nunquam lætis incensa Sabæi
 Thuribus, aut dites Arabum spirantia messes
 Grata piis fecere Deis ; at fœda crux
 Stillavere hominum, superos ut tangat iniquæ
 Cædis odor, Divusque feris arrideat armis :
 Sanguine adhuc veteri, Romanâ et cæde rubebant.

Atque aliquis forsitan tantâ vix strage superstes,
 Dum mortis signa, et tristes circumspicit agros,
 Barbaricas iterum turmas, concussaque tela,
 Insanosque pavet strepitus, iterum impia sacra
 Horret, et humano respersos sanguine Divos.

Quæque novam referunt cædem loca, quæque crux
 Fœda notâ, renovatâ animi formidine torpent.
 Hic sylvâ erupere manus ; hic sæviit atrox
 Arminius, qualis catulis spoliata leæna,
 Terrorem cædemque ferens ; hic signa revulsa ;

Hic petiere fugam ; hic tardatus vulnere Varus
 Arsit amans avidusque necis, mortemque negatam
 Ipse sibi peperit, Romano et concidit ense.

Hæc memorant, narrantque suis ; jamque obtinet unus
 Castra dolor, luctusque oritur miranda cupido.
 Tum magni vindicta animi, mistoque dolore
 Ira subit mentes ; ardent inhumata suorum
 Ossa cremare rogis, ardent abolere vetusti
 Dedeccoris labem, et socias ulciscier umbras.

Tristi ergo accingunt operi, varioque labore
 Castra fremunt ; pars defunctis commune sepulchrum
 Effodiunt, pars arma situ deformia cogunt ;
 Ast alii passim latis albentia campis
 Ossa legunt, cumulantque uno consortia fato
 Corpora, præclaros Patres, Equitesque, humilesque
 Reliquias spretæ Plebis : discrimina famæ
 Abstulerat cunctis, titulosque æquaverat Orcus.

Protinus accedit tumulos exercitus omnis,
 Armatus ferro ut quondam, galeaque coruscans
 Terrificâ ; at posito fastu, Martisque superbi
 Incessu, domitoque oculi fulgore minaci,
 Vertitur in luctus, et tristia funera ducit.

Non atræ vestes, et splendida compita longo
 Ordine flamarum, et conducti pompa doloris,
 Fœmineæ planctus turbæ, scissique capilli,
 Pectoraque adductis manibus pulsata, tubæque
 Ferales cantus, mactataque victima ad aras,
 Funera clarabant cæsis, et sacra ferebant.
 At tacitus dolor, et compressus mente virorum
 Luctus erat ; nisi cum gremio suspiria ab imo
 Haud indigna sonent, et quas non aspera belli
 Exprimerent, torvo stillent de lumine guttæ.

Ipse operi invigilat Cæsar, primusque sacratam
 Ossibus infundit terram, vetitique doloris
 Munera obit, casus hominum miseratus iniquos,
 Instabiles vitæ sortes, incertaque Martis.
 Postquam exactus honor cæsis, perfectaque luctūs
 Munera, et ingentem circumspicit undique turbam
 Obvertentem oculos, atque in sua verba morantem,
 Dissimulat mentis curas, et talia fatur :

“ Nunc licet, O nimiūm fatis immitibus acti,
 “ Per Stygias innare lacus, sedesque quietas
 “ Visere, et æterno ridentes lumine campos.
 “ Nunc agere humanis nequaquam obnoxia curis
 “ Otia læta datur, miseræque oblivia cædis .

“ *Ducere, post tantos casus, fraudataque justis*
 “ *Funera, et Elysio longos pensare dolores.*
 “ *O miseri, queis nec pulchro torpentia leto*
 “ *Lumina clausit honor ; nec iniquum viribus hostem*
 “ *Fortiter obnixos populis exempla futuris*
 “ *Tradere erat ; Cremeræ quales ad flumina narrant*
 “ *Devotam cecidisse domum, vitâque triumphos*
 “ *Sanguineos emisse, et nomina nescia mortis.*
 “ *At ferus insidiis, inopinoque obruit hostis*
 “ *Exitio, nequicquam ergo Vos Tybridis oræ,*
 “ *Vos nati, viduæque exoptavere maritæ,*
 “ *Et trepidum falsâ spe solabantur amorem ;*
     Mors patrios vobis tumulos, et mœsta parentum
 “ *Officia, et sociûm lacrymas invidit amicas,*
 “ *Ossa sub externo spargens albentia cœlo.*
 “ *Nos igitur queis prima graves fortuna dolores*
 “ *Obtulit, indignum queis sit reparabile fatum*
 “ *Munera parva licet ferimus, sed milite digna*
 “ *Munera ; reliquias et humo mandamus amatæ,*
 “ *Exiguumque super terræ præbemus honorem.*
 “ *Haud tamen his aberit sacræ reverentia mortis*
 “ *Exequiis, solitisve carebunt funera donis ;*
 “ *Inferias claras dabimus ; non gemmea poc'la,*

“ Non vanum cælati auri, argentive nitorem :
 “ Non segnes tauri, pecudumve ingloria cædes,
 “ Heroum ingentes possunt gratarier umbras.
 “ At cæsi spolia hostis, et arma imbuta cruento,
 “ Spiculaque, et clypei Romæ mora vana furenti,
 “ Munera erunt ; quin ipse suas projectus ad aras
 “ Sanguine pacabit Manes, et dira cruentis
 “ Exempla, et veteres morte execrabitur iras.
 “ Scilicet haud Romæ clades, et dedecus olim
 “ Abreptasque dolo lauros lætabitur hostis ;
 “ Ultor adest ; jam nunc cæcæ Germania proli
 “ Præstruit exequias, jam nunc miserabilis uxor
 “ Arminium subeuntem æquo non omne pugnæs
 “ Intremit, et viduos animo præsentit amores.”

Dixerat ; et magno miles clamore superbis
 Protinus infremuit dictis ; positoque dolore
 Arma quatit ; jam nunc flagranti pectore versans
 Perniciem Germane tuam, scelerumque severas
 Hostibus exhaustas pœnas, clademque repensam.

GUL. ANDREAS HAMMOND,

1814.

EX AËDE CHRISTI.

EUROPÆ PACATORES OXONIAM INVISENTES.

JAM fragor armorum, bellique resederat ingens
Æstus, et optatâ demùm composta quiete
Latè instaurabat festos Europa triumphos.
Quà densis ferratæ acies modo prælia turmis
Miscuerant, steteratque undanti sanguine campus,
Ver iterum ridebat, et immemor ante-malorum
Exiguosque Lares, et rura fovebat agrestis.

Interea quanto fremitu resonantia fervent
Littora ! quo latè circumstrepit Anglia plausu !
En adsunt lapso digni succurrere sæclo
Heroes—sacro conjuncti foedera reges !
En adsunt ! sed non ultrà fulgentibus armis

*F

Terribiles—non ultrà ignes iræque minaces
 Fronte micant—sævi posuerunt fulmina Martis
 Victores, placidoque renident lumine vultus !

Ipse adeo hospitiis, et regno lætus avito
 Excipit, ipse viros secum per singula ducit,
 Quem patrii hæredem solii, patriumque gerentem
 Imperium, fido Britones veneramur amore.
 Mirantur genus indomitum—mirantur, acerbi
 Post casus belli varios, exhaustaque fata,
 Usque novas depromere opes, nova surgere in ausa
 Altius, et mediis securum extare ruinis.
 Undique vis ingens populi viget—undique læta
 Oppida, et uberibus flaventia messibus arva.

Quin sanctas jamdudum ardent invisere sedes
 Oxoniæ, et placidos sophiæ lustrare recessus,
 Quà Phœbus, certasque domos posuere Camoenæ
 Jampridem, Pallasque novas miratur Athenas !
 Huc reges—huc turba ducum, queis nuper in armis
 Æternum meruisse decus dedit inclyta virtus,
 Densa coit. Stupet innumeras procul advena cernens
 Turresque, et delubra Dei, quæ plurima circùm
 Sylva comis collesque premunt, dum limpida proptèr

Quærit iter taciturnum Isis, nemora inter opaca,
Umbrososque toros riparum, et amœna vireta.

Audiit exultans, studioque accensa fideli,
Hospitium, lætosque parat Rhedycina triumphos.
Pars sacra festinant innectere templa coronis—
Pars cœtu cinxere vias—Nos, turba togata,
Arrectis inhiare animis—spe pectora cernas
Fervore solicita, et trepidare micantia corda.

Jamque urbem intrârunt Heroes, et ordine longo
Incedunt—Quis flore novo redolentia primus
Sparget humi serta, O comites? Quis carmine ovanti
Excipiet primus, festosque indicet honores?
Illustræ salvete viri, quorum ultima terræ
Littora, quot liquido ætherius sol lumine lustrat,
Quot latè Oceanus circumvagus alluit undis,
Laudibus ingeminant! Ausus ne spernite nostros,
Nec tacitos pigeat Musarum adiisse penates!
Hæc loca non rauco strepitu tremuere tubarum
Excita, non sævo concurrere marte phalangas,
Nec vidêre sacros violari sanguine rivos.
Exulat hinc omnis belli furor—exulat amens
Ambitio, et discordis inania inurmura vulgi.

Hic vitrei fontes, mollique sedilia musco,
 Vati grata quies—hic rura tumentia clivis
 Mollibus, et placidi circum indulgentia veris—
 Templa Dei, sanctæque domus—hic integra semper
 Religio, variasque artes edocta juventus.
 Hos intrate Lares ! Hæc, qualiacunque, benigno
 Hæc juvet accepisse animo munuseula amoris !

Jamque inter plausus medios, turbamque frequentem,
 Corripuere viam—Comitum via fluctuat undâ,
 Et latè insolito resonant clamore recessus.
 Aspicis, ut tacitâ antiquas dulcedine moles
 Suspiciant, quæ ritè olim sacraria Phœbo
 Surgere majores, et quæ, pietate fideli,
 Sancta magis summo voluerunt templa Jehovæ !
 Quà manibus cœlata altè laquearia fulgent
 Artificis, vitrumque micantia tela diei
 Temperat, et circùm loca mille coloribus ornat.
 Cuncta placent—seu prata salubribus humida rivis,
 Arboribusque obiecta adeunt, sive atria lustrant
 Umbrosasque domos, ubi prima ad lumina solis
 Impiger invigilat juvenis, dum frigida cœlo
 Pallet adhuc Aurora, neque atras dispulit umbras—

Tantus amor laudis—Misso tamen ille labore
 Jam penitus vacat, et totum se in gaudia solvit.
 Quid lætis instructa canam convivia mensis ?
 Quid pompas ? noctemque novo splendore fugatam ?
 Scilicet aeriae turres, et tecta domorum
 Igne micant, cœlique tremunt per cœrula flammæ.
 Has aliquis, placidi dum Thamesis æquora verrit,
 Nocte super mediâ, cursusque dat aura secundos,
 Hausit, inexpletum aspiciens ; atque inscius ignem
 Fulgere agris stupet insolitum, tremulisque micantem
 Lambere aquam radiis, viridesque ad flumina sylvas.
 Sol oritur—solis rutilâ juga luce reiecta
 Suavè rubent, roseumque jubar bibt Isidis unda.
 Nec jam finis adest—quin pompæ major imago
 Surgit, et inceptos Rhedycina instaurat honores.
 Alta ædes urbe in mediâ est, quam plurima Musæ
 Cura fovet, multoque sacravit numine Phœbus.
 Huc clari coiere duces—hic, agmine longo
 Congressi, cœtu juvenes tectum omne coronant ;
 Intentique inhiant, gaudentque, ante ora tuentes
 Vestigare virum facies, quorum impius armis
 Terga dedit, sæcli scelus exitiale, tyrannus,

Procubuitque tremens, raptoque exutus honore.
 Jamque adeo, optato tacitè dum lumina visu
 Pascimus, arrectæque hærent in imagine mentes,
 Præteritas revocare vices, exhaustaque belli
 Fata juvat. Nunc altè ultricibus obruta flammis
 Moscua—nunc rigidæ campi apparere Viasmæ—
 Excubiæ tristes, pavidæque insomnia noctis,
 Et ripæ, Beresina, tuæ. Jam Lipsia Galli
 Disjectas testata aquilas, profugumque tyrannum ;
 Jam subit, hostili quæ plurima sanguine fluxit,
 Sala, cruentato passim sub gurgite torquens
 Quadrupedesque, virosque, et Martis inania tela.

At neque tantùm animos belli ferventis imago
 Interea, aut miserâ quæsiti cæde triumphi,
 Quam pia victoris magni clementia tangit.
 Quin meminisse juvat qui te, Lutetia, casus,
 Pallentemque metu, et vicinâ clade trementem,
 Excipere hostiles alta intra mœnia turmas
 Egerit, externisque tuos submittere cives
 Imperiis. Illi nunc se carosque penates
 Ense timent, flammisque, et totam funditus urbem
 Succidere—infandæ tandem spolia ampla reposci

Militiæ, regum gazas, et dædala signa.

Haud tamen aut dominis mansuescere nescia corda
 Sensisti, aut quæ lege pari sua damna rependant ;
 At tibi quæ sociam, ferro pro vindice, dextram ;
 Pro vinclis, tibi legum ultro, fideique verendæ
 Imperium obtulerint, et mitia regna tuorum.

Ast ipsi, mediâ tecti testudine, reges
 Conspectuque sedent medio, quos undique cingunt
 Heroes, sanctique patres—tum lœta juventus
 Ingeminant plausus, Musasque in vota vocantes
 Facta virûm, reducemque canunt fausto omne pacem.

Cernis, ut aspectu regali, ac simplice cultu
 Eminet ; ut facilem gratis se plausibus offert
 Clarus Alexiades ! placidæ quæ gratia fronti
 Luminibusque nitet, puri certissimus index
 Pectoris, et communem ultro sibi poscit amorem !

Tu vero, Frederice, hilari licet omnia vultu
 Aspicere, atque animo præsens videare benigno
 Nil dedignari nostræ solennia pompæ,
 Tu tamen ingentem fido sub pectore curam
 Usque foves, seu te clades, et fata tuorum,
 Victorisque minæ, et spoliati injuria regni,

Seu memorem abreptæ virtus, et forma maritæ
 Torqueat, et tacito pertentet pectora luctu !
 Nec tamen hospitibus solis sua præmia laudis
 Oxonia, et meritos ultro largitur honores ;
 Te quoque, grande decus Britonum ! te sede locamus
 Conspicuâ, colimusque omnes ; quo principe tantùm
 Imperium, patriæque ingens se gloria tollit,
 Sive infesta magis juvat arma inferre superbis
 Gentibus, et veteres in sceptræ reponere reges,
 Seu toties vexatum odiis crudelibus orbem
 Concordi sociare novæ sub fœdere pacis.
 Tuque adeo, si quando iterum fera regnet Erinnys,
 Si quando ancipitis poscant discrimina pugnæ,
 Non aberis Britonasque tuos sociosque tueri,
 Consiliisque armisque potens. Sic candida demum
 Astræa, et, multis rerum turbata procellis,
 Sancta fides longùm pacato arrideat orbi !
 Hæc saltem, hæc nostræ dudum vovere Camœnæ—
 Hæc liceat vovisse ! heu quanto sparsa cruento
 Templa Dei, quantâ spumantia flumina cæde
 Vidimus ! heu quoties latè glomerantia cernens
 Agmina, et accipiens hostilis murmura turmæ,

Rura amens patria, et congestum cespite culmen
 Aufugit, gravidasque miser respexit aristas
 Cum gemitu agrestis, lacrymasque effudit inanes !
 Nunc tandem, modò fata sinant, nunc lætior ordo
 Incipit, atque novâ ridet dulcedine sæclum.
 Atqui utinam pater ille, (ægrâ qui sorte senectam
 In tenebris, luctuque trahit, nec vota suorum,
 Nec desiderium, neque fidos sentit amores ;)
 Ille tui, patriæque pater, non solus abesset !
 Hoc nempe hospitibus—nobis hoc defuit unum.
 Hæc una—hæc penitus mentem contristat imago !
 Jamque iterum effusâ miscentur compita turbâ—
 Jamque parañt sacras Rhedycinæ linquere sedes
 Heroes, lustrantque supremo limina visu.
 Ergo illos gratis etiamnum vocibus ultro
 Prosequimur, votisque piis comitamus euntes :
 “ Ite, O illustres animæ, quo publica mundi
 “ Commoda, quo virtus, majoraque fata vocarint !
 “ Ite ! Sed hæc (utcunque olim rerum exeat ordo)
 “ Forsitan, et nostros meminisse juvabit amores !
 “ Tuque, decus regni eximium ! tu mœnia Princeps
 “ Hæc tua, quæ patrii coluere ab origine reges,

“ Sæpius invises ; hic gaudia ritè tuorum
“ Accipies, Musisque vacans paulisper amicis,
“ Imperii solitos obliviscere labores !
“ Te penitus Rhedycina colit—te Musa patronum
“ Grata canit, meritâque innectit tempora lauro !”

ALEXANDER MACDONNELL,

1815.

ÆDIS CHRISTI ALUMNUS.

DRUIDÆ.

Gravi sub relligione,
Quæ caput a cœli regionibus ostendebat,
Horribili super aspectu mortalibus instans.

LUCRET.

Βαὶ δὲ ἐν μακροῖσι ποικίλλειν, ἀκοὰ ζοφοῖς.

PINDAR.

Avia silvarum peragro, rerumque silentes
Relligione umbras, ubi Patris numen adorat
Ipsa adytes natura suis ; vel sicubi lucum
Grandia ramosis referunt delubra columnis,
Obscurantque diem : juvat hic caligine mersas
Pandere res patriæ, primævaque sacra, Deosque,

Quique quatit tonitru Taranis mortalia corda.
 Cœli monstra mali, quorum illacrimabile numen
 Sanguinis humani possit placarier haustu.
 Hinc, (ubi fatorum metus instantisque pericli,)
 Dicitur immanem, votivum corpus, ad aram
 Insons, indignus ; sed mortis vulnus honestæ
 Detrectare nefas, seu campo poscat aperto
 Patria, telorum ferreo circumdata nimbo,
 Seu nemore in tacito Druidumque accincta securi.
 Ilicet infesto rumpuntur pectora ferro ;
 Membra solo volvuntur, et omnis palpitat artus
 Auguriis, ipsique ferunt responsa dolores.
 Sæpæ etiam horrendum monstrum, magnæ arboris instar,
 Effigiem informem ramis et frondibus alte
 Ædificant, multoque intexunt vimine membra :
 Stat torvo aspectu magna et crudelis imago ;
 Stant circum Druidæ : tum corpora viva virorum
 Accumulant utero, et diris clausere cavernis ;
 Subjiciuntque ignes : acri conferta vaporis
 Obluctata diu vita est, flammæque furenti
 Contendit dolor ipse, et mors turbata laborat :
 Jamque inter fumum volitanti luce renidet

Saxa procul triplici surgebant ordine, vastas
 More columnarum portantia vertice rupes :
 Dira loci facies, et nulli visa profanó,
 Nota metu tamen, et fama celebrata sinistra ;
 Tum sciat, ancipi si quis formidine molem,
 Nunc quoque cum ventos et aperti verbera cœli
 Immensique ævi magnum et penetrabile vulnus
 Pertulerit, solis dominantem spectet in arvis.
 Hic Druidæ soliti, medio cum limite cœli
 Despiceret sol almus agros, aut culmine summo
 Jam currus inhibens nox intempesta sileret,
 Versari secum attoniti ; Divisque vocatis,
 Solvere magnifico sublimia corda pavore.
 Magnanimi frustra ! miseri, quibus horrida fastu
 Pectora Divinus placido diffundere tactu
 Non dignatur Amor ; nec cœli mitia norunt
 Fœdera, clementemque Deum ; tantum ignea nigris
 Fulmina cum nimbis, irasque Ultoris adorant.
 Horribiles ergo ritus, et nomina sæva
 Instituere Deum ; tenebrarum orcique potentem
 Teutaten, auctorem hominum, quique arma virosque
 Hesus falcifero pervectus turbine frangit,

Hæc solos inter lucos generosa juventus
Accipit, et multum tacito sub pectore versat :
Vulgo ferre nefas ; foliis nec carmina mandant,
Nec tabulis inhiant, descriptisque arte figuris ;
At, suspensi oculis, venerandi verba magistri
Observant, animisque imis audita reponunt :
Et quidam noctes meditando sæpe serenas
Pervigilat, viridique instrata cubilia fronde
Mane novo linquens, acris dulcedine curæ
Instinctus, lento premit uvida gramina passu.
Præmia nec laudi levia aut ludicra petuntur ;
Nam cum terrenos sua mors dissolverit artus,
Vulgares credunt animas, et honore carentes,
Mortales iterum formas miseramque subire
Incassum fortunam, omnesque revolvere casus ;
Sed qui Divorum sedes periere tuendo,
Quique sacerdotes casti, sensuque vigentes
Ætherio vates, alto succedere cœlo
Protinus, atque novo vestigia ponere mundo,
Mens ubi corporeis exultet libera vinclis,
Igneaque afflatu pascatur simplicis auræ,
Non senio, rerum non extinguenda ruina.

Nec minor in terris Druidum se gloria tollit
Sancta que majestas ; quorum olim servida nutu
Pugna furit, rursusque trucis turbata residunt
Corda globi, virgamque agnoscunt tela sequestram.
Sin præcepta sequi quisquam aut parere recuset,
Non vanis agitur diris, orcoque dicatur
Triste caput, dextramque negant contingere fratres :
Solus abit, curisque terens atrocia corda,
Robora dissolvit mentis, discitque timere ;
Limososque lacus latebris et lustra ferarum
Quærit, et humanam demens amittere formam
Sperat, si qua via est ; Divosque invisus adorat,
Ne fera concordem spernant armenta sodalem.
Sic Druidæ populo, sic ipsis vincla tyrannis
Conflavere minis et relligione tremenda,
Scilicet extremos jam duratura per annos,
Ni scelerati hostes et vis Romana refringat :
Nec laudes, Paulline, tuas, tumidive triumphum
Cæsaris ille dies, sed ineluctabile fatum,
Consilio æterno, mutataque sæcla ferebat.
Ventum erat ad fluctus, extremoque limina Monæ,
Spemque Britannorum solam columenque relictum ;

Namque hic Pontificis magni sanctissima sedes,
Hic Druidum collecta domus : stat littore primo
Densa acies, pugnamque animis telisque lacessit ;
Urget amor patriæ, et tanto in discrimine virtus
Altior insurgens, et præsens fama Deorum :
At sua vis hostem, et clypei fiducia lati,
Proque Deis Aquilæ, et ductoris numina firmant.
Continuo fluctus vis fervida rumpit equorum,
Lemborumque ordo densis allabitur armis,
Et Romana sacram violent vestigia terram :
Tum vero Druidæ palmas ad sidera jactant
Effræni, tardosque agitant in prælia Divos ;
Fœmineumque agmen, ferali veste, solatis
Crinibus irrumpit, flamasque per aera vibrat
Diris ardentes, trepido terrore coruscas :
Subsistit, retrahitque pedem formidine miles,
Cocytique sinus atque irremeabilis undæ
Jam metuit transisse fretum, mortisque per umbram
Eumenidum formas Rhadamanthique aspicere ora ;
Sed ducis hortatu, rapidaque accenditur ira ;
Nec mora longa quidem, valida quin vulnera dextra
Spargat ovans, stragisque insultet victor acervo.

At Druidæ, captam patriam, atque aversa videntes
Numina, et effractis medium in penetralibus hostem,
Fata decora petunt, indignatique sacratos
Conscendere rogos ; dominorum flamma per artus
Volvitur, et sanctum bibit indefessa cruentem,
Et dira æternum cum religione quievit.

WALTER HENRY BURTON,

1816.

COLL. Ex.

REGNUM PERSICUM A CYRO FUNDATUM.

“ EXPECTATA diu, Assyriis stabilita ruinis
“ Persia—jam tandem imperio donanda secundo—
“ Surge, age ! majorum in tenebris exordia rerum
“ Ne remanete ! sat̄is jampridem elata suorum
“ Majestate tumet Babylon—sat̄is ebria luxu
“ Sceptra per Eoas movit victricia terras.
“ Tuque adeò, o sanctum et semper memorabile nomen,
“ Rumpe moras ! tu, qui vitæ cùm lumina nōris,
“ Cyrus eris—cedent gentes, undæque recumbent
“ Auspice te, cœlumque tuo lætabitur ævo.
“ Tu fausto augurio et præsenti Numine inibis
“ Grande ministerium ; et largos habitura triumphos
“ Bella gerens, mœstum oblectabis civē reverso
“ Jordanem, et lapsos Solymæ reparabis honores,

“ Pacatumque reges propriis virtutibus orbem.”

Sic plenus propiore Deo præsagia fudit
Non injussa pius divino e pectore vates.

Interea multos stabat dominata per annos
Assyria, et solitæ propter confinia ripæ
Volvebat tutas Euphrates integer undas.
Languebat Persarum ignota, neque urbibus altis
Gens florebat adhuc, nec magnâ extabat opum vi.
Ingratus Baccho, bibulâ malè siccus arenâ
Autumnos steriles jejunâ messe juvabat
Campus iners; tristis per Cissia rura colonus,
Multa gemens ignominiam duplicesque catenas,
Passibus errabat lentis, imoque furores
Corde premens tacitos et libertatis amorem,
Nunc casus ad vastum indignabatur Araxem,
Miscebat nunc longa suo suspiria ponto
Nequicquam—Superas quis enim sublimis ad auras
Ante aderit, quām fata sinant? quis numine gentes
Invito reget, et magno dominabitur orbi?

At tandem ruptis exultans, Persia, vinclis
Exoriare—tuos tibi enim dant fata triumphos.
Aspice ut ambrosio perfusus flore juventæ,

Ille, salus patriæ, sæcli melioris origo,
 Ille suo dudùm signatus nomine, surgit
 Ante oculos—non qualis ubi aerios Saspiros,
 Et cœli tempestates faucesque ferarum
 Vix, si vera fides, vitæ jam in limine fugit—
 At formæ decore egregio spectandus, et inter
 Æquales mirâ oblectans virtute parentes.

Nec me adeò fallit, Cyri primordia magnum
 Quàm sit scrutari—longo seu Marte subactis
 Medorum agminibus, terræ populique potitus
 Gestavit multo madefactam sanguine laurum ;
 Seu rerum sponte Astyages dejecit habenas,
 Miscueruntque ambæ mores et nomina gentes.

Esto—at Musa volat, Cyrus quà fulminat inter
 Armenios bello fines, et fertur ad altum
 Bosphoron, et Scythiae curvantem littora Pontum,
 Thurilegasque Arabum gentes, atque Indica regna,
 Et sibi subjectos Solis circumspicit ortus.

Nec requies—belli major se tollit imago
 Hesperias inter gentes—in proelia Crœsum
 Imperii spes vana movet—movet addita Phœbo
 Vana fides; validosque effundit Lydia natos,

Lydia magna viris, Hermi ditata metallis.
 Ergo etiam varia in longis fluitantia ripis
 Signa videt fatalis Halys—Graiosque Phrygasque,
 Paphlagonas, Carasque simul, Babyloniaque arma,
 Quæque papyriferum liquerunt agmina Nilum.
 Nec minus et variæ Cyri de parte cohortes,
 Falciferi currus, et equis horrenda camelus.
 Hæc vulgata tamen—cui non suspiria leti
 Nota satìs, dubiæque ferox insania pugnæ,
 Et Thymbræ funesta dies—Crœsusque requirens
 Ægypti auxilium Lacedæmoniasque phalangas ?
 Heu ! quid venturus verno sub sidere miles
 Proderit ? interea Sardes cecidere, et inanis
 Gloria Achæmeniis cessit spoliata tropæis,
 Lydiaque æternam senserunt sæcula noctem.
 His itaque exactis laurum comitatur olivæ
 Dulcis honos, additque suos pax alma triumphos.
 Atque ideò paucis Persarum ritè docebo
 Officia—et quæ sint leges et fœdera genti ;
 Veri quantus amor, veterum quæ cura parentum.
 Ergo ubi sextus adest pueris crescentibus annus,
 Maternæ cessant operæ ; et jam publica poscit

Persarum sibi res prolem, discitque juventus
 Ferre eadem studia, et communi accumbere mensæ.
 Mox validâ vi membrorum luctantur arenâ
 Inter sese alacres, spumantiaque ora coërcent
 Bellatoris equi, et longos dant ordine gyros
 Nisæo in campo, rapidive ad flumina Araxis.
 Jam certam emittunt nervo stridente sagittam;
 Jamque volutabris pulsos sylvestribus apros
 Latratu catulorum agitant, jaculisque leones,
 Atque gravem in dumis discunt proludere Martem.
 Ergo sese effert miles robustus in armis,
 Lethali insignis ferro Eöâque tiarâ,
 Persa—leves dat terra dapes, dant pocula fontes,
 Et suffecit humus strato super arma cubile.
 Ah ! nimiùm felix ! si nunquam Persia Cyri
 Mutârat mores—nec luxûs ultima pestis
 Dira per incautum dederat contagia vulgus.
 Non Salaminiacam Xerxi mare tanta tulisset
 Funera—non tantam Dario Arbela ruinam.
 Quid memorem ritus Persarum et sancta Magorum
 Munera, quæ seri servant hùc usque nepotes?
 Illis non vanæ surgunt ad sidera moles—

Non delubra, nec effigies simulacra Deorum :
 Non spirat Panchæus odor ; non exta sacerdos
 Thuricremas propter fumantia consultit aras,
 Nec moritura piis circumdatur hostia vittis.
 Scilicet et dubiâ quamvis radiantia flammâ,
 Sed tamen antiquæ vestigia sera putandum est
 Lucis adhuc superesse, suo quæ lumine gentes
 Immersas quondam tenebris et nocte profundâ
 Eruerat, verique sacros diffuderat ortus.
 Ergo unum perhibent æterno numine Divum
 Vivere in immenso spatio, terramque polumque
 Materie complere suâ—nam cœrula cœli
 Limina, et igniferis stellantem lucibus axem
 Esse Deum—colle idcirco aut in valle remotâ
 Genua dedere solo, et supera ad convexa precantes
 Extendunt palmas, et rerum elementa, supremi
 Signa Dei, effigiem divinæ Mentis adorant.
 Legibus his adeò magni solennia Mithræ
 Instituunt sacra, et flammæ simplicis ignem.
 Quod superest, belli finem summosque labores,
 Cyrus ubi Ecbatanis iterum movet arma relictis,
 Expediam—juvat usque adeò conanima longum

Irrita, et elatam turritis mœnibus urbem
 Dicere, et Assyriæ tumulo superaddere carmen.
 Grata soporiferas terris nox fuderat alas,
 At nullam in Babylone dabat turbata quietem.
 Nam cives inter sese convivia læti
 Instaurant—Syrio fervent carchesia vino.
 Luna quoque, et placido splendebant æthere flammæ
 Noctivagæ, et muros, et in aeris intervallo
 Suspensos luce almâ hortos, et culmina Beli
 Ornabant.—Cur non Euphratem argentea lampas
 Irradiat? Cur non sub flumine saltat imago?
 Ille ruit longè aversâ illætabilis undâ,
 Quâ Cyrus multo tandem sudore coegit
 Trans riparum herbas invito tramite labi,
 Mutatumque novis errare canalibus amnem.
 Jam latet antiquo miles peregrinus in alveo;
 Et Lunæ tremulam horrendo fulgore figuram
 Arma repercutiunt promptis vibrata lacertis.
 Mox adeò erumpunt acies, et funera latè
 Spargunt jussa Deo, et totâ dominantur in urbe.
 Quin penetrant aulas etiam, mensasque superbas
 Regis, ubi luxu immersus vinoque recumbit

Immemor, et demens titubanti non sua dextrâ
 Pocla tenet—neque enim cœli sublime cavebat
 Augurium, trepidosque inter convivia visus,
 Portentique minas tantas, vocemque Prophetæ,
 Signaque divinæ regali in pariete dextræ.
 In scelerum genus omne ruit—nova crimina demens
 Instruit, inque novos iterum se destinat ausus.
 Sed cadit ante diem—et divino numine victus
 Ipse suo moriens fœdat palatia tabo,
 Et jacet informis non uno vulnere truncus.
 Sic tibi fatorum finis, sic exitus omni
 Imperio, Babylon ! spatio sic occidit horæ
 Assyriæ decus, æternique superbia regni—
 Ceu flos matutinus abit, ceu vesperis umbra.
 Hæc verò tibi, Cyre, quies, hæc meta labori—
 Ac multarum amnis tumefactus pondere aquarum,
 Seu rapidus Ganges, seu flavis Hister arenis,
 Sic tua majestas crevit—tibi Medica regna
 Ruraque Lydorum, et captâ Babylone potestas
 Additur Assyriæ—tantis tibi cladibus orta
 Imperii moles magnum complectitur orbem.
 Ergo Phantasiæ ductus dulcedine siquis

Percurrat florentem Asiam, linguasque coloresque
 Observet vultus varios, vel flumina latè
 Scrutetur diversa locis—unum usque videbit
 Nimirūm imperium, et Cyri sine limite regnum.

Quin tellus Judæa, Palæstinæque refulget
 Et Solymæ redivivus honos—nam vincula Cyrus
 Dimovet, et populum in natalia rura remittit.
 I, repepe antiquos, inquit, gens læta, Penates,
 Et patriæ fines et dulcia limina terræ.
 I, dilecta iterum proprii penetralia Dīvi
 Aedifica—vicina suas dent littora gazas,
 Et sacram decorent Hebræi Numinis aram.
 Ergo omnes proprias sedes, et flumina nota
 Jordanis visunt; gaudentque in margine molli
 Rursus Idumæâ palmæ recubare sub umbrâ.
 Ergo etiam Solymæ muros, templique decores
 Continuò instaurant; veterisque argentea fani
 Pocla nitent, sectæque trabes, Tyriique tapetes,
 Et desumpta frequens Libani de collibus arbos.
 Aspice, ut extractam molem secura juventus
 Laudet, et auratas æstivo Sole columnas.

At longæva memor transacti temporis ætas
 Hinc, eheu ! causam lacrymis longoque dolori
 Invenit—heu ! Solomonis adhuc templique prioris
 Ante oculos plus quam prisco fulgore resurgens
 Gloria inexpletos ciet inter gaudia luctus.
 Sic mater materno aspectat amore secundam
 Progeniem—at medios inter dulcedinis ortus
 Serpit amari aliquid, lacrymisque humectat obortis
 Lumina—nam desiderium insolabile surgit
 Ereptæ e gremio prolis, quam fata tulerunt
 Aspera—nam meminit, quanto fuit ille decore
 Frontis, et in molli lusit quæ gratia vultu.

Jamque adeò positis belli oblivisceris armis,
 Et sub pace geris tranquillam, Cyre, quietem,
 Orbe triumphato, victorque sine hoste videris.
 Quin tecum venit alma salus, et copia rerum
 Ridens, indigeti et messis spes certa colono.
 Ergo vix Asiæ vult felicissima tellus
 Detrectare jugum; at securo pectore sortem
 Ferre juvat, Cyrique placet ditione teneri.
 Nempe iisdem varias curis et fœdere eodem

A CYRO FUNDATUM.

*205

Ille foveat gentes—illum admirantur, et una
Observant pietate omnes, studioque fideli
Condecorant, unoque vocant cognomine Patrem.

J. S. BOONE,

1817.

Ex AEd. CHRISTI.

TITUS HIEROSOLYMAM EXPUGNANS.

“ INCESTATA diu sacrorum sanguine Vatum,
“ Teque tuosque, Salem, quoties, ni aversa fuisses,
“ Fovissem gremio blandæ geneticis ad instar!
“ Felix, nunc etiam felix, tua si bona nôris
“ Dum licet——At venit illa dies, quando aggere muros
“ Obsidet miles, metuendisque obruet armis,
“ Exæquans una late loca vasta ruina :
“ Tanti erit oblatam toties renuisse Salutem !”
Denique fatali decurso tramite sœcli
Ecquis adest Cœli Vindex ? quis debitus Ultor ?
Aspice, nigrescens Tempestas turbida ab oris
Ingruit Hesperiæ, et campos densa occupat umbra

96 TITUS HIEROSOLYMAM EXPUGNANS.

Turmarum obductos nebula, nisi Martia raptim
Quà rutilat seges, atque ærata luce coruscat.

Surge, age, devotis habitas qui in sedibus, Hospes,
Nunc fuge—Nunc meritam properq; prævertere cladem :
Et tu venturis Patriæ non debite Fatis,
Quisquis es, o Christi temerato numine tactas
Linque Domos, et te labentibus eripe Regnis !

Conscia (nonne vides ?) tantam Natura ruinam
Agnovit, versique dedit præsagia Fati :
Tempore non alio minitari visa sub auras
Arma, et flammigeri currus volitare, futurum
Miscentes Martem, et fatalia bella cientes :
Quin miro splendore ipsi rutilare cacumen
Delubro, circumque innoxia fulgura pasci :
Tum magnam audiri per sacra silentia vocem—
Excessisse Deum, et sedes odisse nefandas.

Sed tibi quid, Solyma, augurium ? Quæ vana precaris
Non audituro fundens vota irrita Cœlo,
Ut tandem belli propius propiusq; tumultum
Accipis Italici—Jam despicias arce sub ipsa
Victrices Aquilas, dominæque insignia Romæ ?
Illæ corripuere viam, et late omnia complent :

Dum miles patriam recolens, et rura relicta
 (Quamvis illa quidem flavis uberrima campis)
 Insuetas miratur opes, et munera Coeli
 Oblata arripiens sacris spatiatur in agris :
 Fatalemque parat non nullo numine pugnam.

Sublimis facies Urbi : munimine vasto
 Præsidium, et triplicis firmant discrimina muri :
 Prærupto hinc illinc scopulosus vertice collis
 Invictum ostentans claustrum, et proclivia saxa,
 Excipit amplexu curvo, atque immanis ad auras
 Immensumque patens stat congesto augmine sæcli.

Ast molem exsuperans tantam, majorque periclis,
 Undique fervet atrox acies, si mœnia possit
 Circuitu ingenti, et producto obsidere vallo.—

Intus cur cessat Mavors ?—Cur candida pugnam
 Libertas, renuis ? domini ne impunè catenam,
 Et cladem instantem patriæ patieris inultæ ?
 Omine victa malo, tristique oppressa Veterno,
 Pectora torpescunt : temerati conscientia Juris
 Rupta Fides sacrâ trepidat formidine ad Aram,
 Præsumitque metu pœnas : Hos lurida Pestis,
 Hos angit miseranda Fames : nec gratia formæ

Vivida, nec fervens juvenili in Corpore sanguis
 Profuit: intereunt pariter puerique puellæque,
 Et fientes properâ natorum morte parentes:
 Atqui se teneris olim fors voverat annis
 Plurimus ultorem patriæ; dextramque sacrârat
 Fracturam Hesperias, dederint modò fata, catenas:
 Incassùm!—assuetas rodunt jejunia vires,
 Religioque animos nigranti prægravat umbrâ.

Ipsa adeò—nec vana fides—ipsa anxia Mater
 Dum nati invigilat cunis, corpusve tenellum
 Sustinet amplexu—tantum suadere furoris
 Possit tetra Fames—artus proh! dente feroci
 Cognatos vorat, et rabido bibit ore cruem.

Nec minus interea gressus in limina Templi
 Morte vel extrema ducunt: hoc frigidus unum
 Spiritus, hoc unum languescens lingua vocare.

Sive illinc stet certum animo sperare salutem,
 Seu dulce occurrat coram deponere vitas;
 Numen ubi, dum tempus erat, melioribus annis,
 Et fati arrisit Spes, Auguriumque prioris.

Nec deerant tamen, insano quos Gloria fastu,
 Occasu in rerum tanto, suaderet honores

Vel tum præripere, et patriæ pereuntis habenas :
Inde graves causæ irarum, scelerumque Rapina
Contemtrix, versosque agitans Discordia cives :
Inde erat infandam Rabiem, cognataque Bella
Aspicere, et cæsum fraterno vulnere fratrem,
Et dirâ infectos dominorum cæde Penates.

O Terra ante alias Cœlo defensa benigno
Cui quondam festiva dies sine nube refuslit,
Tu, Regina Sion—Solymæ Vos dulcia Regna—
Non posthac patriam, quæ longùm muta pependit,
Non dabitur revocare lyram, atque in margine noto
Isacidum cantu seros deducere soles !

Heu ! quianam in fatum gens o devota ruinæ
Erigeris, sortique ultra obluctaris iniquæ ?
Ecce ! iterum oppositi resonant crebro ariete postes,
Et propior gravido consurgit vinea dorso.
At, viden ? Ut fervent acies, reboantque ruentūm
Certatim fremitus, et vox insana triumphi !
Mox adeò vallique et propugnacula muri
Dant stragem, accipiuntque hostem prostrata furentem.

Ventum est ad solidas turrito pondere moles
Antonî—spem jam solam, columenque relictum :

Quas tamen obductâ armorum cinxere coronâ
Ultro alacres, Martisque extrema pericula poscunt.

Has contra exsurgit rapido penetrabilis ictu,
Et vastas vasto incumbit super impete turres
Machina terrificum illidens : illæ usque minantur
Suspensa, quassæque labant per culmina pinnæ.
Nec mora, nec requies. At, perrupto objice, Victor
Ultricem vibrat dextram, quâ prima recludit
Monstravitque viam, cædes, et vulnera miscet
Jussa Deo : latè Abramidæ per nota locorum
(Nec quicquam nota) effusi vix denique sacrum
Cum fremitu superant, heu ! non remeabile, limen.

Cui non pervenit tanti, dum fata fuerunt,
Majestas Templi, et positæ Cœlo Auspice moles ?
Olli ampla effulget species, medioque superbit
Vasta situ, et latè subjectam despicit urbem :
Prima repercutiunt nascentis tela diei
Marmoreæ turres : hyemali vertice qualis
Emicat in longum, et cœlesti subrubet auro
Caucasus, æternasque nives ad sidera tollit.
Ordine quæque suo, Libanon, tua gloria portæ
Bis densæ insurgunt : illas argentea texit

Lamina, cælatisque nitescit lucida signis.

Hinc ritus absunt steriles ; hinc, Græcia, Divi
Quot colis, et varias referentia marmora formas :
Ast habitat sincera Fides, præsensque tuetur
Spiritus Aetherius, purique Unius Honores :
Ergo queis Adyti fas est penetralia nosse
Externos prohibent gressus ; quin munia soli
Agnoscunt propria, et certos per sæcla ministros.

Subsistit miro aspectu, gressumque retractat
Hostilis turba, et visu tota hæret in uno,
Percellitque animum plusquam terrena voluptas
Mixta metu, ut lætâ quâdam formidine lustrat
Augusti monumentum operis, sacrataque tecta
Plena Deo quondam, et summo dilecta Jehovæ.
Sed prædæ sitis exardet—sed nescia fati
Pectora succedit non exorable Cœlum,
Et præsens Deus, et gliscens divinitùs ardor.

Hinc ruere Isacidæ, et cæcâ indignarier irâ,
Præcipitesque rapi, sacro dum in limine cernunt
Ora hominum vetita, et peregrinum insistere Martem.

Heu ! frustra !—Quid enim valeant sine numine vires ?
Ergo et fatali porta insonat icta bipenni
Aurea, cælatæque trabes ; quin cedrina victor

Clastra ignis vorat, atque incendia debita miscet,
Et spissam agglomerans ruit atro turbine nubem.

Corruis heu ! veneranda Aedes—Laus alta parentum,
Corruis—et Cœlo, Tite, nescius ipse repugnas,
Dum prohibes tantam, flammâ superante, ruinam.

Ergo etiam insuetosque pedes, alienaque noscit
Undique Judæo vestigia fœda cruento
Nec quicquam secretum adytum : mox culmina sordent
Exæquata solo, fractæ sine nomine moles,
Limenque egregium—nullo reparabile sæculo !

Quem finem trahat infensi vindicta Jehovæ
Tum videat—neque enim tanta hæc monumenta vetustas
Damnosa abstulerit—dubia dum mente viator
Desertumque solum longè hinc latèque tuetur,
Nec (spatiis quamvis porrectum ingentibus) usquam
Antiqui veneranda ostentans rudera saxi.

Tuque etiam, quicunque olim, diademate fretus,
Impedes operi demens, et non tua condis
Saxa manu vetitam renovans lævo omine molem,
Desine inexplatos Cœli irritare furores !
Desine—Terra tuis en ! ipsa obnititur ausis,
Et tibi non vanus, viden ? hic tibi fulgurat ignis.
Jamque adeò, si queis vis belli infesta pepercit,

Quos acta in saltus, quas non errabis ad oras
Turba expes, et longè aio sub Sole requires
Tutas, si qua usquam loca sint tibi tuta, latebras,
Agnoscenda tuæ servans vestigia gentis :
Scilicet et linguam patriam, barbasque comantes
More suo, et cognata aliquis mirabitur ora,
Famosumque genus, seu congesto incubet auro,
Seu petat extremis lucri commercia terris.

Nunc quoque longinquum si quis lustraverit orbem,
Vel prima exorto quæ tellus sole rubescit,
Serave decadens cui spargit lumina vesper,
Australiæ oram, aut Boreæ longè ultima regna,
Hic etiam stirpem ejectam, sparsosque Penates,
Et Solymam pœnis fœcundam in sœcula novit.

Nec, dum sanctorum meminit præsagia Vatum,
Expletamque fidem recolit, monitusque tremendos,
Hæc putat esse vices Fortunæ, et ludicra Fata,
Sed certo Cœli arbitrio videt omnia verti,
Regnantem agnoscens constanti lege Jehovam.

THOMAS HOLDEN ORMEROD,

1818.

E COLL. Nov.

SYRACUSÆ.

PROPTER floriferi consuetum flumen Anapi,
Dilectæque Hyblæ per dulcia rura, tacetis,
Sicelides Musæ ? nullamne Arethusa Camœnam
Servat adhuc ; vitreo quam sæpe Theocritus antro
Nectentemque moras, et molli carmine captam
Detinuit, vetuitque freti miscerier undis ?
O si suave dolens lugubri Moschus avena
Funereum cantu patriæ decus adderet urbi !
Jam nulla Aönidum in sacris vestigia lucis
Apparent, mutique lacus, et Dorica Tempe
Pierios testata modos : quin occidit omnis
Gloria Trinacriæ : jacet urbs, quæ fertur Athenis
Haud impar congressa ; jacet, quæ nacta tridentis

Imperium, terræque potens, sua jura volentes
 Per populos dabat ; angusto nunc limite saxum
 Continet Ortygiæ, squallorque in honestus obumbrat.
 Non sic fatidicus ventura canebat Apollo,
 Tunc cum divitiis inhians, et iniqua Syracæ
 Stagna nihil metuens, nullo munita labore
 Conditor exiguae fundamina poneret urbis ;
 Parva quidem, sed tuta loco ; nam plurima findit
 In latos sese unda sinus, duplicesque recessus.
 Fertur et ipsa novis Pallas risisse colonis :
 Palladis auratæ primum per templa columnæ
 Ad solem fulsere ; Dea hinc præsentior urbem
 Enitique dedit paulatim, et viribus auctis
 Crescere ; dum sensim per terram brachia tendens,
 Quatuor amplexa est, a ventis quatuor, arces.
 Tum belli tentare vices, ultroque propinquas
 Solicitare armis gentes ; tum fœdere victos
 Accipere, et lætæ commercia jungere pacis.
 Vosque, Syracusas, haud nullo Numine Divum,
 Ad summas vexistis opes, et culmina rerum,
 Illustres Heröum animæ ! tu primus ad auras
 Surge, Gelo ! tibi enim vicinos fata dedere

Subjicere imperio populos, et Marte secundo
Pœnorum domuisse acies, patriamque tueri.
Salve, magne Parens urbis ! tibi præmia Virtus
Fert propria, et vivos tumulo circumdat honores.
Nec te Musa, Hiero, tanto vix fratre minorem
Transierit, ni Pindaricis super æthera pennis
Evectum exigua fugerem tenuare Camœna.
Me, sacra Pieridum nutrix, ante omnia raptat
Aurea Libertas ; illam sancto omine lætæ
Accipiunt gentes ; illa adveniente beatus
Ridet ager, viget artis honos : ea maxima fovit
Ingenia, Hermocratemque, et sanguine jura Dioclem
Firmantem proprio, legesque in morte sacrantem.
Illa etiam, regnandi avidas, rerumque potentes,
Sola Syracosio confregit milite Athenas.
Vos, vacui portus, lateque silentia Thapsi
Littora, senta situ, famæque oblita vetustæ,
Vos testor, vidistis enim, quæ prælia vestram
Turbarint requiem, quantas induxerit ægra
Ambitio strages, geminique insania belli !
Nunc quoque (Plemmyrio quamvis sub vertice rarus
Tendit iter, leviterque secat maria alta phaselus,

Et, fidei monimenta, cruce^s circum ostia fulgent) ;
 Nunc etiam antiquas videor mihi cernere classes,
 Clangoremque haurire tubæ, mixtosque tumultus
 Ad pugnam hortantum, et sacrum Pæana canentum.
 Heu nox illa malis et acérbo fœta dolore,
 Cum jam Cecropidum res fractæ ; et Luna, labores
 Insolitos perpessa, fugæ dare terga vetabat !
 Longe alii motus animorum, ubi non sua puppes
 Serta coronarunt, et jam clamore secundo
 Pandentes velorum alas, Salamine relicta,
 Sicanium lætis onerarunt classibus æquor.
 Nunc, pro cantu alacri, pro spe, plausuque suorum,
 Exercet yigiles effosso in carcere luctus
 Insopita famæ ; quin tela arsere diei
 Pestifera, infecitque auras spirabile letum.
 Nec tamen has inter strages furiasque triumphi,
 Nullus honor Musis : Graiae meminisce Camœnæ
 Profuit afflictis ; teneraque Euripidis¹ arte
 Molliti dominorum animi, laxæque catenæ.
 Ecce autem invigilans urbi irrequieta Tyrannis

¹ Plut. Nicias.

Vincla movet super ; et Siculis juga dura minatur.
 Cui non Lautumiæ, cui non dolus iste barathri
 Auditus ? Claustrumque, et mons excisus in autem
 Dædaleam, infandique auctor Dionysius antri ?
 Martis amans tamen hic patriæ non defuit urbi ;
 Auspice non alio, crebra tremefacta bipenni
 Piniferis sonat Ætna jugis ; Calabræque fragorem
 Dant sylvæ ; unde novis navalibus ostia pandens
 Thapsus inassuetas miratur surgere classes.
 Hinc urbs imperium pelagi, et Mavortis honores
 Præripere ; hinc princeps torquere rubentia belli
 Fulmina ; succubuit perterrita Naxos, et Enna,
 Et Catane victorem, et Troïa sensit Acesta.
 Nec quamvis seras non accepere catenas
 Regini grassante fame ; cum civibus ipsa
 Gramina deficerent, et victus herba negaret.
 Quid memorem Motyæ clades, et fortia frustra
 Pectora ? quid cædem Entellæ, quid Amilcaris arma
 Versa retro, et Pœno rorantes sanguine campos.
 O modo legitimis animum satiare ferocem
 Si spoliis voluisse, et extera bella movere ;
 Nec patriæ armasset rabies in viscera dextram !

Exoriare ulti, præclaro digne magistro,
 Digne Platone Dion ! doctas paulisper Athenas
 Desere, felices Academi desere sylvas,
 Rursus² et horrendam belli emetire Charybdin.
 Te quoque fraterna quamvis de cæde cruentum,
 Timoleon, te labenti succurrere sæclo
 Fata sinunt ; nec enim frustra delapsa, verendo
 Crine sedet, spondetque novos sacra³ vitta triumphos.
 Eia agite, ultores vos sceptrum immane Tyranni
 Jamdudum vocat, et violatæ injuria gentis
 Ulterius non passa moram. Vos eximet ævo
 Nulla dies. Si quid patriæ pia cura valebit,
 Si quis honor tumuli, longum per sæcula nomen
 Timoleontei servabit gloria Templi.

Felix, auspiciis semper si talibus usa,
 Trinacriæ Regina ; nec unquam, fraude maligna
 Hippocratis decepta, ulti funesta tulisses
 Prælia, Romanis audax te opponere signis !

² Dion, ut ait Plato, Syracusas rediit Ὁφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσειε Χάρυβδιν.

³ Plut. Timoleon.

Quid ruis in fatum ? quid flavæ spernis aristæ
 Munera ? quid Cereri Libyca dilectior ora
 Fastidis pacem, armorumque incendia misces ?
 Annibal is victor, spoliisque beatus opimis,
 En tandem Marcellus adest ! super æquora victrix
 Longa triumphali sese explicat ordine classis :
 Mille adsunt nova bellorum instrumenta, necisque,
 Cratesque, pluteique : et centum fulta carinis,
 Extans, urbis opus, muro sambuca minatur.

O Sophia, o sanctos dignata recludere fontes
 Doctrinæ, mentemque extra confinia mundi
 Elatam rapuisse : unus, tua jussa secutus,
 Unus consilium ducis, et Romana moratus
 Agmina, devotæ fortunam distulit urbis !
 Ille etiam cœlique vias, et sidera novit :
 Et vitræ Solis jubar in convexa tabellæ⁴
 Contrahere, et subitis naves involvere flammis :
 Aut rapere elatas, fractasque illidere saxis.
 At misera extremam falsa inter gaudia noctem
 Urbs agit, effuso⁵ spumant carchesia Baccho,

⁴ Plut. Marcellus, et Liv. 24.   ⁵ Liv. 25. 28.

Letiferisque vacant ebulis. Heu nescia fati
 Mens hominum !—crebro sonat ariete porta, tubarumque
 Horrendos audit strepitus Acradina, videtque
 Victrices Aquilas, ipsam intra mœnia Romam.
 Marcellum interea jam devastata videntem
 Labdala, et immissis ruituras ignibus arces,
 Continuo fati subiit melioris imago,
 Et qualis quanta populus sub clade jaceret ;
 “ Ergo, ait, hæc Siculi sedes pulcherrima regni
 Occidet, et signis strages ea debita nostris ?
 Usque adeone brevi Manes Hieronis amici
 Spernimus, et junctas non hæc in foedera dextras,
 Ut manibus nostris accensæ hæc omnia flammæ
 Diripiunt, et sæva effræni militis ira ?
 Non ita : victorem magni miserebitur hostis,
 Et lauro implicuisse piam laudabor olivam.”
 Talia mente movens rabiem compescere belli
 Gestit, et hac illac studio volat acer honesto :
 Nequicquam ; tota fervens dominatur in urbe
 Jamdudum strages ; animos furor ebrius urget,
 Et, stimulata mora, sitis irrequieta rapinæ.
 Ecce autem incumbens peraratis pulvere formis,

Mystica doctrinæ Sapiens, penitusque latentes
 Naturæ toto volvebat pectore leges :
 Infelix, qui non vicina tonitrua belli
 Audierit ! capiti impendens sublime coruscat
 Fulmineus mucro : non conscius ille pericli
 Sternitur, inscriptaque jacet revolutus arena.
 Ergo te, patriæ columen, te barbara leto
 Dextra dedit ; magnusque cinis tellure jaceres
 Ignota, ni parvam inter dumeta columnam
 Vix humili ornatam sphæra tenuique cylindro
 Inventam Arpinas⁶ merito cumulasset honore.
 Tam leve, tam fallax decus est quodcunque sepulcri !

Heu quianam humanos semper volventia casus
 Fata ruunt in pejus ; et alto in cardine rerum
 Pendentes trepidant, bellis vertentibus, urbes ?
 Ergo ea legitimis Marcelli erepta tropæis
 Marmora Praxitelis, spirantia signa, supersunt,
 Scilicet ut Verres manibus populetur avaris ?
 Inque novas venient clades, ut sævior hostis
 Det flammis ; ut Romani vigor igneus astri

⁶ Cic. Tusc. v. 23.

Cum deferbuerit, præda lætentur opima
 Lunatum Mahumedæ agmen, Turcæque feroceſ ?
 Suave aliquid tamen hæc veteris vestigia gentis,
 Siqua manent, lustrare ; et saxo effossa theatra,
 Templaue, lapsuramque Jovis venerarier ædem.
 Et juvat inter agros errare ubi, tristia quondam
 Notaque suppliciis loca, nunc florentibus hortis
 Lautumiæ⁷ rident ; infixaque vincula rupi
 Viva tegunt folia, atque ingens oleaster obumbrat.

Felix nunc etiam tellus, si prodiga quantum
 Sparsit opes, largasque sinu Natura profudit
 Delicias, tantum ipsa animis armisque tuorum
 Consuleres famæ ! Turgent in collibus uvæ ;
 Hybla thymo, ut quondam, redolet ; flaventiaque arva
 Non magis ~~averso~~ nutrit Sol aureus igni.
 At genus acre virum, at nullo frangenda labore
 Corda absunt : friget, qui Spiritus intus alebat,
 Libertatis Amor : subiitque insana Libido,
 Et furiale Odium, et dissuasor Luxus honesti.
 Nequicquam obtusas tibi Gloria personat aures ;

⁷ Stolberg.

Et sanctum Patriæ nomen : nihil ista morantur
Degeneres, queis foeda nigra super incubat umbra
Desidia, enervatque animos, prohibetque nefanda
Excutere imperia, et dominorum erumpere vinclis.

EDUARDUS G. SMITH STANLEY,

1819.

EX ADE CHRISTI

NEWTONI SYSTEMA.

Natura tua vi
Tam manifesta patet ex omni parte reiecta.
LUCR.

Quæ rerum arcanae leges, quo fædere juncta
Omnia conspirent, socio quæ sidera motu
Vis rotet ingenita, et præscripto tramite flectat;
Hæc, veterum obscuris frustra tentata repertis,
Tandem aperit volvenda dies, et faustior ætas.
Tandem ortus, veri inventor, Newtonus, et umbræ
Discussæ cœlo : Tibi enim, tibi, magne, capaci
Tota aderat Natura animo, et patefacta superne
Cærula, qua certo volvunt se errore planetæ,
Quaque extrema patent confinia lucis, et æther

Latior, innumerique ardent circum undique Soles,
 Præ quibus hoc nostrum sordet jubar, igne coruscans
 Quisque suo, et proprios torquens per inania mundos.

Tecum ergo Artificis scrutari opera ampla supremi
 Fervida mens avet, et læta formidine gliscit,
 Magna movens, terrasque ultra molita laborem.

Principio, informi cum jam disclusa profundo,
 Voce animata Dei, vegetoque instincta vigore,
 In lucem emicuit rerum pulcherrima moles,
 Continuo hæc, gigni queis quatuor omnia cernas,
 Semina discreta inter se bene providus Auctor,
 Concordemque dedit servare immota tenorem.

Ergo momentum penitus moli indidit illud,
 (Unde ortum, proferre nefas ; cæca abdita nocte
 Causa latet, neque Newtoni lux dia retexit ;)
 Quo paribus paria afferri et conjungier optant
 Corpora, et arcano properant coalescere ductu.
 Nonne vides, in terram humor qua forsitan aquai
 Deciderit, sicco dispersæ pulvere guttæ
 Ut coeunt cupide, et teretes glomerantur in orbes ?
 Non aliter tibi materies, ubicunque patescat,
 Attrahit, attrahitur ; coeundi amor omnibus idem,

Omnis et in sphæram moles condensa globatur.

Quippe etenim magnos naturæ infusa per artus,
Terramque, et maria, et cœli spirabilis auras,
Vis eadem imperium profert, et cæca potestas
Diditur, et toto princeps in corpore regnat.
Ergo, corporeis quæ constant cunque elementis,
Omnia, cognata simul acta cupidine, et uno
Consensu in medium niti, et congressa manere.
Haud alia compage hæc terræ astricta cohæret
Congeries; hæc tuto orbes dat turbine volvi.
Atque ea si quando vis intermissa quiescat,
Horrisono actutum ferri in diversa fragore
Axe suo tellus avulsa, et fragmina in auras
Dispergi insano montesque urbesque tumultu.

His animadversis, facili datur ardua visu
Prospicere, ætheriique vias cognoscere cœtus.
Ter bini instaurant cœli per vasta planetæ
Præscriptum stadiorum iter, et se lampada Solis
Circumagunt. Media sedet ille immotus in arce,
Imperioque regit cursus, et flammea pascit
Corpora, inaccessæ pollens fulgore diei,
Mundi anima et lumen: Divinæ O lucis imago

Optima, qui finxit, qui te talem extulit, uno
 Omnipotente minor ; te sæcula mille animantum
 Suspiciunt patrem ; cœli revolubilis ordo
 Te penes : occultis cohibens tu sidera vinclis,
 Concordes flectis, dulci haud sine carmine, gyros.
 Binæ adeo (duplex astris quæ causa movendis ;)
 Primitus impressæ vires : quarum altera recto,
 Quò ferat impulsus, præstat propellere motu ;
 Altera, qua medium cupide connixa petissunt.
 Par ambas vigor, atque æque librata potestas
 Inter se tenet oppositas ; ita mutua litem
 Componunt adversæ, et opus miscentur in unum.
 Stellæ igitur primum dederat quam dextra Moventis
 Cuique viam, æternum tenuisset, et avia longe
 Raptasset sine lege fugam ; at refrænat ab alto
 Subtile imperium Solis, reprimitque coercens
 Multa renitentem. Hinc demum media inter utramque
 Curvatis via fit spatiis ; reddit error in orbem,
 Et sua perpetuo relegunt vestigia gyro.
 Præterea, quanto Sol quem properantius ignem,
 Interiusque trahat cursu propiore reflexum ;
 Tanto ille obnitens rapido magis impete fertur

Prælapsus, cœloque fugax decurrit aperto.
 Inde, ubi jam spatia emensi longinqua residit
 Impetus, et sensim languescit inertior actus,
 Tunc iterum Sol excipiens obliquat in arcum,
 Detorquetque viam furtim, revocatque volentem.
 Tanta Dei cura, et casu prudentia major
 Consuluit rerum summæ; tam dædalus ordo
 Sidereas stabili componit lege choreas.

Proximus angustum volucer Cyllenius urget
 Curriculum: premit obtusum, spoliatque nitore
 Vicini incumbens non æqua potentia Solis.
 Nec torrere ideo jubar intractabile, et illi
 Fulgeret invisum, quo gaudent cætera, lumen
 Crediderim; nec velle Patris decreta negatos
 Indigenis finxisse orbes, vitaque vacantes.
 Verius, aut gelido, qui interfluit, aere iniquus
 Mitescit calor, et terris se mollior infert;
 Aut illis, quicunque habitent, consueta sagittis
 Temperies rapidis, flammæque illæsa resistit.

Inde loci sequeris, quam longior orbita versat,
 Tu, stellas pulchra ante alias; quæ, luce benigna,
 Nunc reducis fulges prænuntia læta diei

*Æstivæ ; nunc verno alnum sub vespere vultum
Exseris, et cœlum rosea face pura serenas.*

*Ah ! quantum tibi dissimilis, lugubre rubescit
Ore truci Mavors ; æquis tamen hic quoque ridet
Muneribus ; non anni absunt florentis honores,
Jucundæque vices, et victus prodiga gleba.*

*Hos inter concessa homini pulcherrima sedes.
Tellus, dives opum, omniparens : Illa annua Solem
Circuit, et librata polis obliqua recumbit ;
Tum lævi furtim volat usque volubilis axe,
Et nos cum levibus tacite circumvehit auris.
Hinc tempestates variæ, hinc somnique dieque
Ire alterna quies ; plaga quæque obversa calorem
Excipit, et fœtu exundat ditissima mater.
Quin et, luciferum quæ pars avertitur ortum,
Non tamen omnino radiorum et lucis egena
Torpet iners : illi succurrens Luna benignum
Pallida dat jubar, atque alienos mitius ignes.
Illa etenim, terrai orbem dum menstrua lustrat
Fida comes, Soli interea bibit obvia lucem,
Jam propior, jam se retrahens ; nec passibus æquis
Perplexum sinuat per torta volumina cursum.*

Ni faciat, terram quoties circum acta citatam
 Itque reditque viam, toties ea lumen amænum
 Interjecta neget terræ, tellusque vicissim
 Occupet attonitam, atque inimicis obruat umbris.
 Conditor id vetuit prudens, neque discrepat ordo.
 Illæ adeo officiis certant, atque æquoris ambæ
 Subjecti assidue tollunt agitabile marmor,
 (Sincero vigor unde mari;) radiisque renident
 Altera ab alterius fulgorem imitata diei.

Ultra autem, virgatum ornant cui cingula vultum,
 Sidereæ gentis quæ maxima, et æmula Solis,
 Stella Jovis comites lunas sibi subjicit ; illæ
 Observant longe regem, lustrantque choreis.

Nec vero leve nomen habet, neque cedit honore,
 Quem medium stipant septeni hinc inde ministri,
 Et magna circum se mole volubilis ardens
 Zona movet, nimboque ambit complexa corusco.
 Lætior inde dies, et non suus irrigat ardor,
 Ter denos dum tardum annos iter explet, et almo
 Sole procul gelidis pallentior exulat oris.

At neque clausa illic series ; ineuntia cursus
 Consimiles, (pars vasto æthræ submota recessu,

Pars propior, sed luce oculos quæ languida fallunt;
 Lumina, dudum ignota, patent: ita senior ætas
 Newtoni cœptis accensa ingentibus instat,
 Evolvitque novi victrix penetralia mundi.
 Ante alios tamen ille nitet præstantior ignes,
 Cui tu, lux Britonum, tu, quem modo flevimus orbi,
 Augustum in terris nomen per sæcla dedisti.
 Tu nunc, sancta anima, et meritorum præmia nactus,
 Morborum ærumnis, et mentis nocte sepultæ
 Permutas cœli jubar immortale, tuorumque
 Alloquio fruere, et ruptos conjungis amores.
 Parta tibi requies: nos portu distinet æquor
 Undosum, et fessos jactant hinc inde procellæ.
 Te vero devincti animis, te, dum tua lucet
 Stella polo, memori semper sub corde foventes,
 Ingenium moresque aureos, memorande, colemus.
 Ecce! autem nova se attonito miracula visu
 Objicere, et rerum major consurgere imago.
 Scilicet hæc, diversa locis, tamen æquore eodem
 Multiplices æquant crescentes ordine gyros.
 At vero non ista viæ data norma cometis:
 (Quippe ruant deflexi ultro, et compage solutos

Exturbent, fractosque impingant orbibus orbes:)
Liberiora illi spatia, et semota capessunt
Cælorum, pronoque ibi præcipites decursu
Fulminis antevolant alam, et velocius usque
In Solem ingeminant, at non sine lege, volatum.
Inde retro flexos cunctantior usque retorquet
Impetus, et raptos spatia in longinqua recondit,
Quo nec acuta acies, nec mens valet ipsa vagari.
Interea propiore hausti sub Sole vapores
Longius effundi, et vasto flammescere tractu
Cælum, dira rubens: humili formidine pressæ
Suspiciunt gentes, seque et mortalia temnunt.
Quin illic scelerum pœnas expendere sontes
Fingitur, atque ibi dura pati contraria duris;
Frigore jam torpere procul, jamque inde reversos
Ad Solem rapido flammæ comburier æstu.
Immo etiam, Solis quoties defecerit ardor,
Hos in se attractos rapiat, radiisque refectus
Flagret, et effœtæ reparet dispendia flammæ.
    Haud etenim æternæ, credo, mandata saluti
Stat mundi Natura ingens, neque maximus Auctor
Perpetuos, fati immunem, stabilivit in annos.

Namque ubi longinqui virtus languescere Solis,
 Et spatio imminui devicta, ibi fortius æquo
 Sidera concipiunt vires, notumque recusant
 Imperium, et cœcis audent se exsolvare vinclis.
 Ergo vicissim attracta trahunt, et ab ordine jusso
 Delibrata fidem rumpunt : volventibus annis,
 Tandem erit, ut discors turbetur machina mundi,
 Confusamque trahat cœli terræque rainam.
 Hæc tamen assiduo pereuntia lumina casu,
 Hæc tibi, mortalis, finxisti numina, et aris
 Procumbens, sanctoque (nefas!) dignaris honore ;
 Nil animæ memor ipse tuæ, quæ Mentis imago
 Divinæ, omnigenum princeps quæ gloria rerum,
 Nesciaque extingui viget, æternumque vigebit,
 Restinctum quando præclarum insigne diei
 Nox premet, et flamma involvens populabitur orbem.

Iste agitet cœcos error ! vestigia nostra
 Tu, Newtone, regas, certoque in tramite ducas.
 Te, suspensi animos, secreti turbine vitæ,
 Dum sequimur vasti pandentem arcana profundi,
 Inque dies se rerum effert sublimior ordo ;
 Inde doces purgato humiles e pectore curas

Excutere, et votis supra terrestria tolli,
Æternumque Dei meditando attingere Verum.
Ille, velut diffuso animans Sol lumine mundum,
Fons vitæque bonique ingens, Ille omnibus unus
Diditur, auget, alitque ; oculis Ille aspicit æquis
Maxima cum minimis, et eodem servat amore ;
Ille suî plenam Newtoni mentem animumque
Extulit ; Ille orbes, solio quot mille sub alto
Volvuntur, regit imperiis, et numine complet.

W. R. CHURTON,

1820.

E REG. COLL.

EL E U S I S.

Sanctasque faces attollit Eleusis.

CLAUD.

**Quisquis iter tendas, curvi prope littoris oram,
Inter Thriasii florentia jugera campi,
Siste pedem, atque ævi recolas monumenta prioris :
Ante oculos strati lapides, dejectaque passim
Fragmina templorum ; leni curvamine colles,
Opposita Salamine, tument ; et littore in ipso
Impendet lævi scopulo Cerealis Eleusis.**

**Salve ! sancta domus, magnæ penetrale Parentis,
Delubrum commune orbi : licet omnia circum
Prona cadant ævo, propriamque haud nosset Eleusin
Ipsa Ceres ; licet hic, prohibet neque talia cœlum,**

Impius Othmanides Graia dominetur in æde,
 Aut prædator agens pecudem de monte, sagittas
 Exacuat vigil, et raptis insidat acervis ;
 Saltem aliquod veteres tumulos, dilapsaque fana
 Numen habet, latebrasque, et roscida littoris antra
 Servat adhuc ; jam nunc videor mihi cernere fulgens
 Agmen, et in numero conferta satellite ferri
 Sæcra Deæ, ac longa fervescere littora pompa.

Unde autem magnus Sacrorum inceperit ordo,
 Quo duce, quo tandem fuerint quinquennia festa
 Auspice, lustralemque aram jactarit Eleusis,
 Dicendum, si longa valet docuisse vetustas.
 Ipsa Ceres cultum tribuit, causamque colendi :
 Tempore quo procul a Matre, æqualique caterva,
 Virgineos inter lusus, æstivaque rura,
 Luctantem abripuit Sicula de valle puellam
 Ditis amor. Vedit rutilos Trinacria currus,
 Vedit equos flamasque, infraque immane barathrum
 Palluit, infernumque vomentia Tartara Regem.
 At vulnus circum gerit insanabile Mater,
 Amissam repetens prolem ; vos dicite, Nymphæ,
 (Nostis enim,) nemora et saltus quæcunque Sicanos,

Ventosumque Erycen, aut lene fluentis Anapi
 Sorte tenetis aquam ; Lilybæon, et alta Pelori
 Culmina, et undantem centum fornacibus Ætnam ;
 Quo non Diva pedem tulerit, quæ spreverit usquam
 Littora, “ Persephone” quibus haud clamarit in oris.
 Per fines Italum, per Dorica rura vagantem
 Duxit amor, fausto donec magis ordine rerum
 Ad sacrum nemus, et viridem properaret Eleusin
 Orba Ceres ; alacres illam in sua regna coloni
 Excipiunt, fletusque avido solantur amore.
 Testis tu, curvi dictus monstrator aratri
 Triptoleme, alato vectus serpente per orbem ;
 Vos etiam, campi, testes, et Rharius ille
 Rite canendus ager, toto qui primus in orbe
 Sementem, aut dulcem frumenti noverit herbam.
 Hinc et Elusinam præsenti numine glebam
 Diva sibi coluit, celebrandasque ordine pompas,
 Et sanctum jussit servari in sæcula nomen.
 Ergo omnes Danaum vario sub nomine gentes
 Huc fluere, et densa stipare altaria pompa ;
 Quin et ab extremis mundi regionibus ultro
 Tot coeunt populi, votivaque munera portant ;

Quos Oriens mittit, quos frigidus aere vesper,
 Qui Tanain, Istrumque colunt, qui regna Canopi,
 Et Latii genus, et rerum pulcherrima Roma.

Scilicet Ægypti madidis in finibus Isin
 Linigeri implorent prisco de more ministri ;
 Imperet antiquas Asiæ Diana per urbes,
 Creta Jovem poscat, Venerem circumflua Cyprus,
 Principium rerum ; at duris Samothraces in arvis
 Idæam celebrent Matrem, sahetosque Cabiros ;
 Primus Elusinæ Cereri locus ; ultimus orbis
 Hanc colit, hanc sacræ primam venerantur Athenæ.

Felices nimium ! templi secreta tueri
 Queis datur, arcanisque impune assistere sacris.
 Hi curis vacui, et vita meliore potiti
 Lætitiam pacemque colunt ; his purior aer,
 His nitidus splendore suo Sol ; arva virescunt
 Semper, et æternum spirat ver aureus annus.
 Contra autem, quos tu, Dea, non spectayeris usquam
 Participem sacrorum, aut in tua jura vocaris,
 Perpetui exagitant fletus ; post ultima fata
 Non Superas adit ille domos, sedesve piorum
 Discretas ; non densa inter myrteta recumbens

Otia agit, lætisque vagus spatiatur in arvis.

Tum si quis templi secreta, et mystica jura
 Prodiderit fando, aut Numen violaverit aræ,
 Non illum accipiunt epulæ, non pocula Bacchi,
 Nec dulces citharæ, sanctæ neque carmina Musæ.
 Morte luit facinus, tumuloque Infamia major
 Devovet æternis caput execrabile diris,
 Et manet in seros longe deducta nepotes.
 Scilicet in puros ritus, et foedera sancta
 Diva suos vocat, et sanæ consortia mentis ;
 Non illa obscenos cultus, non impia novit
 Orgia, per Rhodopen aut qualia sæpe nivosam
 Thyades instaurant Bacchæ, rapiuntque furentes
 Huc illuc tædas ; “ Euoe ! ” cum personat Hebrus,
 Et nemora ingeminant longis ululatibus “ Euoe ! ”
 At sanctos animi mores, castumque decorem
 Præcipit usque suis, et toto præmia laudis
 Corde sequi, atque brevem virtuti impendere vitam.

Haud impune ergo arcanos penetrare recessus¹
 Infandum ! atque ipsi voluit succedere templo,

¹ Suet. Vita Ner.

Omne ausus furiale nefas, nuperque cruentus
 Materna de cæde Nero ; nil contulit ipsi
 Purpura, nil fulgens diadema, et territus omni
 Abstinuit luco, et nigris sese abdidit umbris.

Quin et Thriasii præsentis numina Divæ²
 Senserunt campi, rapidi cum turbinis instar
 Baccharetur ovans vasto circum agmine Medus,
 Disjectæque urbes, et desolata jacerent
 Arva, nec eversas tegeret jam Pallas Athenas.
 Tunc inter tenebras et dira tonitrua, nimbo
 Accinctam, ex adytis magnam procedere Matrem
 Vedit Cecropidum pubes ; tremuere cavernæ
 Adventante Dea ; quo visu, expalluit amens
 Barbarus, ac toto trepidarunt littore nautæ.

Proxima quæ memorem ? quo possim carmine totam
 Sacrorum seriem, celebresque ex ordine pompas
 Rite sequi, et magnam gemina cum prole Parentem ?
 An memorem tædas, et anhelo concita cursu
 Agmina, votivamque agitantes lampada mystas ?
 An te, magne, canam, te myrto insignis Iacche,

² Herodotus, lib. viii.

Quem strepitu Matris pubes dederit ad ædem,
 Quem thyrsus thiasusque decent, quem mystica vannus?
 Adde puellarum gestantem occulta catervam
 Sacra manu, tardeque super volventia plaustra
 Impositas calathos, obscuræque orgia cistæ,
 Orgia, non oculis spectanda impune profanis.

Ergo ubi jam cunctis arcana silentia terris
 Sparserit alma quies, lecti longo ordine mystæ
 Succedunt templo, viridanti tempora circum
 Velati myrto, niveaque in veste nitentes.
 Ipse inter medios, turbaque insignior omni
 Emicat antistes, tunica strophioque resplendens.
 Stant circum comites ; tædam fert eminus alter
 Sacratam, magnaque alter ter voce profanos
 Admonet ire procul, foribusque absistere sanctis.
 Tum subito mugire solum, immensoque fragore
 Quassari ingentes ipsis altaribus ædes ;
 Tum diræ audiri voces, tum infanda videri
 Portenta, et densos percurrere fulmina lucos.
 Procubuere metu ; laxis bacchatur habenis
 Perque artus animosque timor ; tam lurida circum
 Nox Erebi, et sontum luctus, pœnæque videntur

Ingruere, ac Stygias Manes ululare per umbras.
 Mox tenebras inter medias lux alma repente
 Exoritur, meliorque dies, et purior aer
 Excipit, et dulces nemorum in convallibus umbræ.
 Apparet Divæ simulacrum, ipsius imago
 Luminis, ac vivo solidum de lumine corpus.
 Velle⁹ equidem, vellem, ni frigida vena vetaret,
 Insanire simul, blandumque haurire furorem,
 Et saltare choro, tædasque agitare volantes.
 Cuncti adeo sancta penitus dulcedine capti
 Concelebrant magnam Matrem ; poscentibus olim
 Ut dederit frumenta viris, ususque colendi
 Monstrarit ; varias ut vitæ invenerit artes,
 Et mores hominum cultu placarit agrestum :
 “ Te Superi Manesque colunt ; tu cœrula cœli,
 Et pelagi tractus, et magni mœnia mundi
 Sustentas, nigroque potens dominaris Averno.
 Te duce⁹, se glomerant nebulæ ; te, decidit imber,
 Semen alunt sulci, turgetque in palmite germen.
 Te, Dea, te metuunt liquidi per inania cœli
 Aeriæ volucres, metuunt te lustra ferarum;
 Squamigerique angues, et nigri monstra profundi :

**Te Terra agnoscit Dominam ; quacunque moventur,
Usque tuæ auscultant cœlestia sidera voci,
Et festinantes revolutis cursibus anni.”**

Ergo, si qua fides, ubi sancto in limine membra
Straverit, atque adyto trepidas admoverit aures,
Solennes inter cantus, pomparamque nitentem,
Insolitas voces, neque adhuc vulganda profanis
Dicta babit Mysta ; ut frustra sibi Græcia centum
Taurorum pingui placarit sanguine Divos,
Lenæum e pateris frustra libarit honorem,
Turicremosque focos, et inanes struxerit aras.
Unum namque sibi auctorem, finemque, Deumque
Naturæ leges, et rerum arcana fateri
Fœdera, qui pulchram hanc florentemque ubere terram
Et pelagi maria, et lati spatia ultima cœli,
Imperiis regit omnipotens, impletque, movetque,
Ad se cuncta trahens, sese per cuncta refundens.

Hæc olim cecinere, obscura exordia lucis
Venturæ, dubiique incerta crepuscula veri.
At nondum erroris tenebras amovit inertes
Cæca Superstitio ; nondum æthere lucet aperto
Tota dies, largoque irrorat lumine mundum ;

Donec Tu, sanctis toties memorate Prophetis,
 Ipsa Dei soboles, tandem mortalibus ægris
 Exspectate venis ; tu summi jussa Parentis
 Scilicet, æternique operis Mysteria Verbi.
 Te fracti ærumnis omnes, victique labore
 Sponte petunt, ipsoque bibunt de fonte salutem.
 Te, Deus, humano manifestum in corpore Numen,
 Haud sterili pompa, aut cæsis de more juvencis,
 Sed cultu meliore, animoque et corde fideli
 Prosequimur. Tu prisca luis contagia culpæ
 Morte tua ; tu das purgatis crimine sedes
 Affectare tuas, propiusque accedere cœlo.

G. HOWARD,

1821.

Ex ÆDE CHRISTI.

ALPES AB ANNIBALE SUPERATAE.

Romanis arcibus olim
Exitium magnum, atque Alpes immittet apertas.

TURBAM inter, fremitusque, et pallenti agmina luctu,
Sterneris ad templa, et frustra veneraris iniquos,
Roma, Deos ; toto circum portenta moveri
Visa polo, Stygiis Sol immiscerier umbris,
(Infandum !) diroque rubescere sidera bello.

Ergo in Romuleos male conjurata Penates
Fata ruunt ; non illa novas avertere pompas
Dii Superis visum, non sanctæ oracula Sibyllæ.

Ergo erit, ut seras multo cum sanguine pœnas
Exacuant Manes, et Dii morientis Elisæ !

Illa amens animi, et furiis bacchata cruentis,
 Impia fatali pinguescere littora cæde
 Audiet, ultoremque armari in prælia Martem ;
 Audiet, ac sævo vix jam satiata triumpho,
 Læta omen feret, et gressu insultabit ovanti !

Victor ab Oceano, Zephyrique tepentibus arvis,
 Barbaricas vires, et belli immania monstra,
 Poenus agit, durasque ardens Eversor ad Alpes
 Fulminat—una omnis ruit in certamina pubes,
 Cæde recens Afer, niveisque Hispanus in armis,
 Et quos terribili spirantem funera vultu
 Gallia alit prolem, volucrumque agitator equorum
 Infrenis Numida, et fundæ Balearica virtus.

Gallorum circa campi—pleno æstuat amne
 Proruptum volvens Rhodanus mare—dura coronant
 Saxa super, cœlique oris miscentur apertis.
 Naturæ salvete domi ! (seu numine templa
 Digna suo, mediisque æternas nubibus aras,
 Omnipotens dedit ; aut cædes miseratus acerbæ
 Irarum finem, et divisi mœnia mundi,
 Immotis posuit claustris;) vos ardua supra
 Religio, Terrorque, sedet ; vos pallida vestit

Majestas, gelidaque horrens Formidine Letum.
 Hoc solium sibi fixit Hyems; super omnia torpent,
 Æternum diadema, nives; furit improba circum
 Tempestas, ignesque et viva tonitrua densat:
 Innumeri rehoant montes, totoque tremiscit
 Exanimis Natura sinu; tam lurida noctis
 Caligo, et sævi nigrescere Turbinis ira,
 Et circumfusi late ruere atria cœli.
 Audin'? ut insano fracta de rupe tumultu
 Præcipitat moles, fulmen nivis! aspera nutant
 Saxa procul, sylvæque ruunt, præeruptaque passim
 Fragmina, et horrificis trepidarunt antra ruinis.
 Extemplo ingenti secum fervescere motu
 Pœnus, et optato turbari pectora visu;
 ‘Tandem,’ ait, ‘hic nostris succumbit terminus armis;
 Numen adest; sic ante preces, sic vota fuere.
 Hic ubi devicto fluitantia vertice signa
 Instituam, et dulces Italum spatiabor ad auras;
 Ausoniæ fletus, Romanorumque ruinas,
 Aure bibam, tremuloque metus suspiria vento.
 Me Capitolini victorem ad limina templi
 Innumeræ metuent gentes; me numina Divum,

Et sancti Patres, et Plebs invisa Quirini
 Agnoscat Dominum, et justo exornabit honore.
 Cæde aræ rubeant, per tecta madentia cæde
 Exercete iram, sævasque immittite flamas,
 Impiaque æternæ succumbant sæcula nocti.'

Talia venturæ spirans insomnia famæ
 Barbarus, ac cœptis ingentibus effera volvens
 Lumina, per densos, furialia corda, maniplos,
 Urget iter : non ille opulas, aut munera Bacchi,
 Assuetus colere, aut festi convivia luxus ;
 Sed mores rigidi, sed mens exercita curis,
 Immortale odium, et cari genitoris Imago,
 Accendunt animum, et belli insatiabilis ardor.

Quin omnis subit ista olim sanctissima pompa,
 Cum Superos, Manesque, ultro testatus, ad aras
 Staret, et æternos odii servanda per annos
 Vota daret ; rutilis fulsere altaria flammis
 Conscia, et attonitæ sacrarunt omina turmæ.

Atqui ipsum (ni vana fides) monuere Deorum
 Prodigia, et victas monstrarunt ordine gentes,
 Ut, fati interpres, diva appareret Imago,
 (Altum inter somnum, mediæque silentia noctis),

Squamigerumque atro sequeretur corpore monstrum;
 Tum ruere infandæ strages, sylvæquæ trementes
 Prosterni, et magnum percurrere murmura cœlum.

Jamque omnis properanda via est ; tota undique castra
 Pulvere misceri, et nigram increbescere nubem
 Aspicio. Tu ! qui gelida dominaris in arce,
 Regna tenens, horrende Geni ! cui informia parent
 Frigora, cui saxis superimpudentia saxa,
 Pande tuæ penetrale domus, daque omnia versu
 Rite sequi ; tu nam medias nova bella per arces
 Vidisti ingruere, et solio sublimis in alto
 Non impune tuos violarier hostile recessus !

Ergone Naturæ duros perrumpere fines,
 Maxime, inaccessasque gravi quatere agmine nubes,
 Ausus eras, nulloque calentia sidere regna.
 Nil hyemis valuere minæ, nil ira Deorum,
 Ingentem turbare animum ; ruis arduus alto
 Bella movens cœlo, et superos armaris in hostes.
 Quid memorem erroresque viæ, turbataque passim
 Agmina, et infestos glaciali frigore cursus ?
 Quid dubias penitus subterlabentia rupes
 Flumina, ut insano spumantia vortice fervent,

Avulsosque globos, disjectaque fragmina volvunt ?
 Ipse Alpes miscere suas, et turbida visus
 Regna Deus. Quoties ruptis infida cavernis
 Dissiluere antra, atque infra Plutonia pallent
 Tartara, et invisi late penetralia Ditis !
 Parte alia, intonsæ, pubes montana, catervæ
 Impendent capiti, feraliaque agmina jungunt ;
 Discurrunt, variantque vices, pugnamque lacescant
 Infensi, latebrisque iterum celantur opacis ;
 Rursus in arma ruunt, duramque trahentia mortem
 Saxa rotant, longisque acuunt ululatibus iras.
 Obstupuere animi, ut sævas nemora horrida voces
 Ingeminant, ictusque cadentum, et vulnera utrinque
 Cæca, repercussisque sonant in vallibus arma.
 Interea nonum reparabat in æthere solem
 Alma Dies—summo insultans in vertice Pœnus
 Explicuit signa, atque optata in sede superbit :
 Hinc procul Ausoniæ campi, felicia rura,
 Visa oculis : mediis se infert pulcherrimus agris
 Fluviorum rex Eridanus, sacrisque vagatur
 Vallibus, et pingui ditat sua gurgite regna.
 Hic vere assiduo spirant ridentia prata,

Et spissæ lucorum umbræ, castique recessus.
 Hic lætæque oleæ; et vitis gratissima Baccho,
 Aurea purpureis distinguit culta racemis.
 Continuo mirari omnes, finemque laborum
 Amplexi procul, et visu mansuescere corda;
 Ut placidæ sedes, et fortunata virescant
 Regna hominum, riguisque errent in vallibus undæ;
 Ut fluvios, vivosque lacus, sylvasque comantes,
 Egregiasque urbes infra, et delubra Deorum,
 Oppidaque antiqua dudum florentia pace,
 Diffundat radiis, et inauret lumine cœlum.

“ En dignæ Divum sedes ! en aurea regna
 Italiæ,” exclamat; “ jam victæ incendia genti
 Ferte, Saguntinoque recentia tela cruento.
 Vos neque perpetuis urgens Hispania bellis,
 Nec Pyrenæi nigra formidine saltus,
 Non tanti domuere hostes; superatus Iberus,
 Et rigidi Volcæ, et Rhodanus violentior undis,
 Et nullis parens insana Druentia ripis.
 Hinc faciles cursus, hinc mollia rura; laborum
 Præmia, devotique hostes; jam mœnia Romæ
 Procumbunt, aræque, et desolata nigrescunt

Templa Deum, et mistis Capitolia versa ruinis."

**Ergo iterum toto spirans e pectore martem,
Arma rapit, properoque instat descendere cursu,
Bellatorum acies : quis longam iterare laborum
Rite velit seriem ? quis saxa liquentia flammis
Dicat, et insolitis pacatas viribus Alpes ?**

**At vos, O Superi, quorum sub numine Roma est,
Infandum prohibete nefas ! prohibete piorum
Exitium, et priscos gentis servate triumphos !
Eheu ! si poterunt unquam fata aspera rumpi,
Saltem aliquod tardate malum ! furit horridus armis
Afer, et ad fractas tonat ingens Annibal aras.**

**Tandem igitur latis Italum spatiaris in arvis,
Carthago ; totis tremuerunt agmina campis,
Ut sævas hominum species, ignotaque castra,
Squallentemque manum, et deformia monstra, elephanta
Aspiciunt—magnas volat improba fama per urbes,
Dira monens procul, et terror comitatur euntem,
Romanasque quatit præsagis motibus arces :
Testor te, fluctu labens Ticine cruento,
Vos, fontes Trebiæ, et Thrasymeni nobilis unda,
Testor vos, Romæ fatalia nomina, Cannæ,**

Quis belli furor, et quanti tibi, Pœne, triumphi,
 Ante odium cœli, tristisque resederit ira,
 Ante graves Stygio requierint littore Manes.

At tu, quisquis eris, cui sint mortalia suræ,
 Contemplare breves pompas, perituraque regna,
 Infelix ! et res tecum meditare caducas.
 Hic veteres inter tumulos, dilapsaque fana
 Roma jacet ; frustra deserti in littoris ora
 Errabis, magnamque petes Carthaginis umbram.
 Una urbes, odiumque, silent ; quis in arma vocabit
 Scipiadam, aut belli jactantem fulmina Pœnum ?
 Forsitan et fractis super illacrymæ tropæis
 Et tristi accumules dono : ‘ Quibus exul in oris
 Umbra, gemis, sedesque et non tua littora servas ?
 Atqui non patrii ritus, non flebilis olim
 Bellatorum ordo, lacrymæque et vota tuorum,
 Composuere senem tumulo, cœloque dedere,
 Pœne, Deum ; non solenni Victoria pompa
 Signat humum, sanctamque irrorat fletibus urnam ;
 At decussus honor, mixtoque Infamia luctu,
 Eripuere diem ; at Romani sanguinis ultor,
 Regnorumque potens, tremefactique arbiter ævi,

148 ALPES AB ANNIBALE SUPERATÆ.

Annulus ; Ausoniis caput execrabile Diris
Ille dedit, scelerumque ultricibus abstulit undis.
Scilicet hic rerum finis ; quid inania questu
Projicimus verba, aut tristi indulgemus amori ?
Hic Virtus, Nomenque jacent ; nil sanguine tellus,
Pinguis et armorum sonitu perterritus orbis,
Nil reliqui fecere—brevi Deus omnia claudit
Limite, præteritisque æquat præsentia fatum.'

F. CURZON,

1822.

COLL. AEN. NAS.

ARS GEOLOGICA.

TERRAI leges, cæcisque adamantina venis
Viscera, et arcanos ductus, quæ vincula mundum
Surda tenent, novat ut priscum Natura vigorem,
Sæclorumque vices, Elementorumque tumultus
Fas sit rite loqui. Tuque o, Vox Dia Creatrix,
Sancta Anima, omniparens, quæ rerum fusa per artus
Insinuas tacitum numen, des orbe sub alto,
Conscia per saxa et glebæ sine sole latebras,
Indagare viam, et dubiâ vestigia nocte.

Nam neque non brutis per subterranea regnis
Abdita inest virtus, mole et concordia inertis
Præsentem confessa Deum : nec credere quimus
Corpora tot casu glomerari induta figuræ
Turmatim ipsa suas ; sed cunctis una manet Lex

Subter in immensum præceps, qua mersa veterno
Fundamenta soli, et fracti cunabula mundi,
Ordo ingens : Sursùm liquidas testata ruinas
Congeries, varias vegeto se numine fœta
Induit in formas, renovatque æterna juventam.

Principio, in gremio terraï funditus imo
Rerum elementa jacent, primævo immista cubili ;
Cernere erit nunc planitem procurrere in æquam,
Strata super stratis ; nunc vertice rupta supino
Efferri sursùm (quâ vi, quâ lege revulsa
Scire nefas). Curâ intereà scriptrere sagaci
Radices saxi ; juvet antris ire sub altis,
Aut ubi sub clivo, aut sicco torrentis in alveo
Sæpe loci Genius fido sese omne prodat,
Secretosque Lares : solidis ibi marmora venis
Ponderibus digesta suis ; quin ordine rupto
Alternasque vices subeant, et non sua jungant
Fœdera. Terrarum ima jacet solidissima moles,
Mista genus ; ternas sese in primordia partes
Distrahit, hæc cognata vitro magis, illa metallo,
Altera vena rigens granis ; hæc obvia cœlis
Solvitur, illa manet ; stat adeso fragmine rupes,

Nudus apex; s^æpe Alpinâ disjecta procellâ
Volvitur arce tonans,—glacialia regna resultant,—
Et supplex infra Rhodanus tremit,—advena longe
Vulsum adamantœum stupet atro turbine montem.
Inde locos sortita tenent; crystallina massa,
Atque Argilaï in nitido Potosia nido
Vena, metallorum locuples, et Iaspidos Iris
Versicolore gravis nimbo, viridique Syene
Pondere iners, et marmoreo vicina cubili
Lamina, in montano quo gaudes, Stiria, fœtu,
Calcis, et Ætnæi vis ignea Porphyritæ:
Latè ferrea lex, saxorum durior ordo.

His animadversis glebarum pondera sursum
Spectanda, ut cæco coiêre in foedera ductu
Naturæ plena exuviis: Calcaria moles;
Cognata et Gypsi species, se prodere formis
Visa novis, lusuque rudi levis ire sub antris
Arboreas fibras vitreamve imitata pruinam,
Pulchrum opus! hinc et Niliaci proles Alabastri
Lævis Onyx: Marga hic dives tumet uberis, illic
Vallis amans Creta, aut sterili ferrugina arenâ
Glarea; sopito torpet gravis igne Pyrites,

At mistis subit æstus aquis, medicasque repente
 Addit opes : ficta cælat rudis arte Basaltes
 Prismata. Continuò rerum consurgit imago
~~Sple~~vidior, videor vitreas errare per aulas,
 Marmoreasque trabes, laqueataque Naturæ.—
 Antra manu : hinc vivis se tollit fulta columnis
 Staffa, Caledonio sedes Nereïa ponto,
 Orta mari ; fundit se, arridens conscientia, circum
 Marmora marmoribus super, et picto induit auro,
 Horrendum formosa ! Salis cur atria dicam
 Carpathia ? en, penitus crystallina regna patescunt,
 Stellantesque domus ! At non ubi, pabula flammæ,
 Angligenum gazas terræ balteus ingens
 Sulphureo tenet amplexu ; stant Tartara late
 Carbonum domus atra, et tempora informia Noctis.
 Quinetiam sensim labor impendendus, ut alto
 Terra sinu, omniparens eadem et commune sepulcrum,
 Reliquias rerum tenet ; exuviasque natantum
 Concretas candente Paro, longoque veterno
 Arboreos fætus : seu miro carcere formas
 Succinus implicuit, contexens saxeæ circum
 Vinc'la, liquor ; dubiis sive ossa informia membris

Mersa situ, ambiguæ proles, partusque biformes.
 Arguet ossea pars, concordi et glutine fibra
 Cognatum genus, atque alio sub sole Penates,
 Fida notis. Veteri in lucem se prodidit antro
 Prædarum omnigenûm illuvies, faucesque luporum,
 Auspiciis, Rhedecyna, tuis : Tuque impiger ausis
 Perge sacris, gentis doctæ dignata curuli,   e
 Scrutari per regna Deum ! Mens æmula sensim
 Pascitur insatiata ausis, gaudetque repostas
 Ire per excubias Lemurum, Lethique latebras,
 Sæclorum tumulos. O quis legat orbe sub alto
 Ætatis tacitæ vestigia ! nam neque fœtus
 Nequicquam informes naturam posse putemus
 Effinxisse sinu, aut vano conchylia lusu
 Montibus egessisse altis ; sed cuncta Parentum
 Supplicia, et Vatem testantur rite locutum
 Plena Deo ; ut cœli sese explicuere fenestræ,
 Et Claustris unda erumpens ruit, omnia late
 Effuso volvens pelago, latebrisque recedens
 Obruit exitiale suis, vivoque sepulcro.
 Ultra scire nefas—Chaos et Nox invia suprà
 Mundi ortus : dicant alii primordia rerum

Dædala, et Elysium decus, et liquido igne volutum
 Orbe alio hunc orbem nasci; mortale tremiscens
 In sese fugit ingenium; nec vinc'la catenæ
 Complecti datur, à solio suspensa Supremi
 Quæ mundum ligat, et socio tenet omnia nexu.

Quin liquidos ortus testatur terra globata
 In sphæram: fluidâ in medium vertigine cuncta
 Eniti graviora, undatim liquida saxa
 Volvier ingenito consensu, et quærere sedes
 Quæque suas; Chaos ætheriâ super incubat alâ
 Vitalis sacra vis Animæ; novus emicat orbis:
 Ah! fatis natus gravioribus, et brevis ævi!
 Heu, scelera, et læsi ira Dei! sera audiit ætas,
 Et tremuit. Viden' ut cursum testentur aquaï
 Ardua terrarum, moles ut rupta vicissim
 Objectent, retrahant, in seque alterna recedant.
 Contemplator item, procul Eurum vorsus et Austrum
 Leniter inclinant latera; in præcepsque residunt
 In Zephyrum et Borean, nudâ et super incumbentûm
 Congerie scopulorum horrent: nam credere par est
 Oceanum effusum dupli devolvier æstu,
 Terrarumque gravem spoliis hunc tendere in Austri

Hospitium undarum, sensim illum sidere in ortūs
 Luxuriem camporum, et Serum mollia regna.

Hinc varium enituit mundi decus. O quis in arcem
 Tollet me ætheream, dorsove imponet Olympi,
 Verticis Alpini aut speculâ, vel quâ pater Andes
 Despicit a solio terrarum regna nivali,
 Fluminaque, sylvasque, et valles, et procul ingens
 Jungere se visum cœlis mare! Baltea longè
 Volvuntur montana, et secum immania nectunt
 Vincula: Nonne vides vastâ ut dominantur in Arcto
 Uralii montes? iidem per Caspia regna
 Caucaseas jungunt rupes, bifidumque cacumen
 Armeniæ; Codanique sinum, et Norvegia supra
 Limina Hyperboreo properant se immergere ponto.
 Necnon et cœlo capita immortale ferentes
 (Nimborum Chaos, et sæc'lorum oblia circum)
 Alpini fratres, inter se ingentia visi
 Brachia, cognatæ in Pyrenes culmina, et ultra
 Tendere Atlantæas cautes: Pater Apenninus
 Ipse gigantæo cœtu se immiscet, et igneî
 Trinacriæ colles
 O vastâ mole tumentes

(Qua tempestatum latebræ, tonitrûsque cubile)
 Naturaï arces ! vos sub penetralibus ortus
 Lympharumque domos premitis, cunabula Platæ,
 Et thalamos, Oronooka, tuos. Quæ jugis aquæ vis
 Abdita Amazonios haustus, Volgæque ruentis
 Exsaturet desiderium, fontesve perennes
 Oceani ? Fertur liquidam decrescere molem,
 Inde novas nasci terras, se tollere montes
 Aequore, cedentem mirari littora pontum.
 Continuò glebas glomerari à monte volutâ
 Fluviorum illuvie, sensim Nilotica Delta
 Surgere, et Ioniâ sedes Acheloides undâ.

Hactenus alma suo Natura operata tenore ;
 At nunc infidi versi in materna ministri
 Viscera, et effrænæ se fracto fœdere vires
 Pandere : pulveream ut Libyæ rotet aura columnam,
 Funereoque globo premat urbes ; agmen aquarum
 Ut ruat objicibus ruptis ; trahit unda Sicambros,
 Montanoque Deam fano. Quid dira furentûm
 Dicam iras ventorum, et Averni turbinis alam ?
 Aret humus, sitiunt herbæ, attonitus silet æther,
 Infandum ! fontes turbari, et longa moveri

Æquora : continuò in diræ præludia pugnæ
 Elicium procul ire Jovem, et Borealia passim
 Lumina per tacitos delabi conscia cœlos :
 Mussat Terra metu : subitò ruere ætheria Nox
 Nube sedens, mugire solum, obluctata reniti
 Triste gemens Natura, procul montana rotari
 Fragmina ; direptas urbes, eversaque regna
 Attonitus stupet Euphrates, Libanum arce revulsum,
 Commistum mare cœlo, et hiantem in prælia Avernum.

Quis tantum expeditat quæ sese vis agat intus
 In motum ? fluido aut virtus Electrica tendens
 Impete, lapsa polis, tonitrali et fœta procellâ,
 Turbineo terras tractu quatit : aut magis, altis
 Visceribus terraï et operto sulphure pasta
 Volvitur ignea vis ; cæco et congressa cubili
 Per superimpositam cognata in nubila molem
 Fertur, agens tonitru : cladem hinc meditata quievit
 Lisboam solitos cohibens gravis Ætna furores,
 Dirum omen : tamen antra operaria Naturæ
 Quis subeat, caput Heclæum, fontemque Vesevi
 Dicat, et ignivomas passim per littora fauces ?
 Forsitan in latebras sese inferat oceani vis
 Liquida ; mox Phlegethontæo concurrere in æstum

Sulphura anhela globo, superas scandentia in oras
 Per nubes pasci attonitas, et lambere cœlos.
 Hinc gravis æquoreis se quondam Thera caminis
 Convulso tulit atra mari : procul imbre corusco
 Byzantī caput aërium, Smyrna alta relucet,
 Et rutilis Sigea vadis freta.

Nempe per omne
 Diditur, et liquido subtilis flamma meatu
 Per maria, ac terras, cœli et tonitralia templu
 Inspirat genialem animam, et delapsa supernè
 Interfusa replet vitali numine molem.

O domus æterni Artificis, formosa ruinis,
 Exitioque ingens ! ut adhuc per sæc'la renascens
 Induis indefessa decus, bibis et jubar aureum
 Ætheris ! At subit hora, ubi rerum hic dædalus ordo
 Solvetur flammis, cum concurrentia cæco
 Marte ruent elementa, et claustris undique ruptis,
 In vastam exslient incendia viva ruinam,
 Naturæque rogo se involvet machina mundi.

J. WILLIAMS,

1823.

E COLL. TRIN.

BABYLON.

DESINE, turriger exultans propè flumina fastu
Quæ caput Imperii, et rerum regina sedebas,
Effrænes jactare minas—audisne rebelles
Eminus armari populos, orbemque moveri
Conjuratum odiis? In te procul agmina vindex
Præcipitat stipata jugis—ensemque coruscat
Fulmineum, galeæque jubas, arcumque sonantem.
Scripsit in æternis, verbum inviolabile, fastis,
Assyriæ Deus excidium—glomeratque cohortes,
Non fluvio aut claustris valvarum arcendus ahenis.

Talia venturi vates portenta ciebant,
Fœta gravi exitio, et Solymæ lugentis iniquas
Mutatura vices; sacroque exercita plectro
Ipsa suos numeros lyra formidabat, ut iram,

Ultricesque Dei turmas, immane ruinæ
Intentaret onus, fatisque horreret acerbis.

Ergo truces animos Aquilo, feraliaque antris
Arma vomit, cursuque ad classica fundit anhelo
Indorumque duces, nudosque in vulnera Bactros,
Caucasiæ quot alunt cautes, quos torvus Araxes
Semiferos horret vultus, seu claustra refrænent
Caspia, seu gelidis palantem Hyrcania sylvis
Cædis inexpletam sobolem, densatur ab alto
Tempestas, Lydisque ruens decorata tropæis
Media falciferos rotat atro turbine currus,
Densa pharetratis humeris—fremituque tubarum
Persa renidentes accedit in arma tiaras.

Obsessamne domum sceptri, et circumsona castris
Mœnia, tot dominata plagis—tot onusta rapinis,
Sperasti, Regina, feros exciret ut hostes
Raptor ad Auroræ solium—pavidusque videret
Hesper in occiduos nutantem cassida fluctus ?
Quid tibi Erythræo quodcunque alliditur æstu,
Quid nemora Æthiopum violasse, calentia regna
Memnonis, aut Scythici glacalia jugera campi
Profuit, Indigenasque nives, ubi debilis Austri

Mollis Hyperboreis obtunditur ala procellis ?

Sceptrigeras atavorum umbras, et templas soporis
 Concutit armorum fragor, atque infamia belli
 Per tacitos audita toros ; quin flebile visum
 Marmor, et è rigidis mirùm pallere feretris
 Praescia pompa mali, et regum venerabilis ordo.
 Lapsuram Babylonæ dolens, agitator equorum
 Incedit, generisque Parens—non ille ferarum
 Venatu, nemorumve insons Dominator in umbris.
 Astat et imperium, et vasti miracula valli,
 (Misit Amazonio quam dura Philistia ritu)
 Auspiciis meditata novis—ut terra jubentem
 Audiit, et largo fossas diduxit hiatu,
 Regalesque tulit thalamos, instantia cœlo
 Templa—sonant rutilis centum bipatentia valvis
 Limina, et invicto muri tutamina ductu.
 Quid domitum loquar Euphratem, fluctusque revinctos,
 Aut circum ductos longis erroribus amnes
 Bellorumque moras ? Non illa experta timores
 Fœmineos—seu castra trahens se offunderet Arcto,
 Obvia seu radiis furiali equitaret Eois
 Bellatrix comitata manu—quum signa, furoremque

Indus ab oppositis medio concurrere regnis
 Vortice, collisamque Asiam, gladiosque refractos
 Vedit, et occultâ tremefactus inhorruit urnâ.

Major abhinc bellorum ordo, sceptrumque renascens
 Assyriamque super, passumque incendia Tigrin
 Immites aperire plagas, ad utrumque reductas
 Distinet oceanum quas longi tramitis æquor,
 Sive per auriferos amnes diffundat ab ortu
 Sol jubar, aut Chalybum scopulos, Phasimque supremo
 Purpuret aspectu, pictisque aviaria plumis.
 Audiit e solio lituos, fractumque canorem
 Taurus, et illiso castella minantia Ponto,
 Sarmaticis juga pulsa choris—audivit Orontes
 Dejectasque domos, fruticetaque rapta Damasci.
 Pulvereoque diem tractu miscerier, arcûs
 Tortor Idumæi, et trepidis tentoria velis
 Eminùs agnoscunt Arabum—te Victor adibit
 Oceani regina Tyros—frustraque marino
 Vallaris fremitu, et socios accingere fluctus.
 Quin super Ægypti segetes, et Osiridis arva,
 Luctus ad æternos, Nili incunabula, nimbos
 Personat, incestata sacris neque turribus ignem

Dia Sionæ prohibent munimina saxi,
 Ultor ut obsessæ quondam è cœlestibus urbi
 Affuit excubiis, nulloque emissa juventus
 Vulnere in Assyriis extracta cadavera castris
 Vedit, et ante tubas abrupti frigora lethi.
 Illius haud unquam immemores dulcedinis oræ
 Aspicit Euphrates, agmen servile, tribules
 Flere, simul fientes circùm pendere salictas,
 Neglectamque lyram—neque enim cecinisse juvaret
 Captivam invalidos, hosti ludibria, luctus,
 Lætior ut patrii modulamina condidit hymni,
 Aut Siloæ ad fontes, aut dulcem Ardenidos undam.
 Siccine sacrilegos agitabit inulta triumphos
 Urbs operata sacris—pubemque educet ovantem ?
 Seu vaga, palmiferis distincta palatia sylvis
 Margine marmareo lambens ubi, fonte nivali
 Agmina ab Armenio fluvius devolvit aquarum
 Sancta cohors, dominique ferens insignia Beli
 Descendat cymbarum ordo—totumque retortis
 Flumen inardescat remis ; trepidove resultant
 Mœnia circuitu, et gravibus via pulsa quadrigis,
 Lætenturque novis diffundere serta corollis

Virginei calcanda chori—dum festa sonorem
 Tympana, dum Phario miscet tuba dissona sistro.
 Te pia, te tremulis pubes veneratur acerris,
 Quem celebrat clamore dies matura, salutant
 Culmina quem liquido per sera crepuscula cantu
 Cæruleis immista plagis—Tua divitis aræ
 Thuriferis Nabathæus alit dispendia donis ;
 Nempe per igniferos aperire innubila campos
 Sidera, fatalemque poli struxisse tenorem
 Crederis, æternasque vices, immania mundi
 Fœdera, et æthereum deducere carmen ad aures.

Non tamen infenso pandens præsagia vultu
 Fulmen, et adversis audit bellantia signis
 Sidera, sollicitove metus suspirat ab antro
 Nox tacitis suspensa rotis—siluere tumultus,
 Exanimique inter platanos cadit aura susurro.
 Ast ubi Sidonio paries incenditur ostro,
 Et seris bacchata epulis laquearia voces
 Ingeminant, plenoque bibit deliria luxu,
 Purpureis conviva toris—ibi nuncia luctūs,
 (Ast tit ut pavidæ quondam inter somnia noctis,
 Regalesque dedit temerandos imbre capillos

Exulis,) en tacitis equitans formidinis alis
Astat, et offusæ trepidant pallore lucernæ.
Carminaque horrescens rex interrupta lyrarum,
Exsanguesque inter vultus cessantia in aulis
Orgia, flammantem manifesto numine dextram,
Ultima direpti, radiante in parjete, regni,
Omina suspexit, labrisque infecta profanis
Pocula dejicit, mediosque expalluit haustus.

Continuò insolitas sentit correptus habenas
Fluminis abrupti furor, et patefacta retractis
Stagna vadis. I, præcipites effunde maniplos,
Cyre, tibi refugo præpandit hiantia fluctu
Antra Deus, nulloque fores custode relaxat,
Terror et obtutu convivæ obrepit inertis,
Discussitque dapes. It amari mœnia fletūs
Audirique pedum mixto fuga crebra ululatu,
Dum paterasque inter, roseisque sedilia peplis,
Tela micant, strictoque furens stat acinace Medus,
Et tonat armisono Persarum exercitus alveo
Jam propiùs—celeresque hortantur cymbala turmas,
Inque vadis luctantur equi, pulsuque rotarum
Caligo gemit attonita, et cava littora plangunt.

Longè ergo Armenii saltus, Libanique cacumen
 Accipiet sonitumque, nigramque rubescere noctem,
 Cedriferi et sævo nemoris gaudentia nutu
 Murmura; nec solitos ultrà prohibebit ab aris
 Isacidum gressus, purove piamina cultu,
 Non solio, spoliisve Asiæ decoranda, cruento
 Urbs labefacta rogo, et vacuæ bacchantibus aulæ.

At tu sceptræ Deus qui das, adimisque, vicesque
 Regnorum molire, potens inducere terris
 Gaudia desertis, lætantem aspergine vallem
 Insolito per tesqua jubens florescere risu;
 Nocte vel invictus nebularum, auriga procellæ
 Ire domos blandi sceleris, soliumque tyranni
 Dejectum, turpique situ mersare sepulchri;
 En jussu Babylona tuo gravis umbra veterni
 Æterno premit obsidio; tantùm ardea fletu
 Funereo exequias agitat, reparasse nec urbem
 Profuit Æmathiæ magno Victricis alumno.
 Forsan et invisis aliquis circumspicit oris
 Littora, gazarum cumulos ubi nobilis unda
 Obtulit (aeriis circum pendente columnis
 Hortorum liquido tractu,) mirandaque templi

Fabrica, cœlestes thalami, claustrisque revulsis
Portarum sonor, et properantis turba duelli ;
Nunc inter sterilem juncos vix submovet ulvam
Rivus, et obscuro stagnant vada languida flexu ;
Nec super informes tumulos ardentis arenæ
Concius errat Arabs, ita tristi excivit in æstu
Agmina morborum, et tactu loca vasta maligno
Circumsævit adhuc divinæ spiritus iræ.

ROB. GUL. MACKAY,

1824.

E COLL. AEN. NAS.

INCENDIUM LONDINENSE

A.D. 1666.

ERGONE vesanæ cædis, scelerumque priorum
Sic tandem immemores, instaurato ordine rerum
Gaudetis, Britones, neque adhuc lustrare furores
Pollutasque manus, atque impia vulnera curæ?
Quid, licet in pacem coeat, festasque per urbes
Instituat gens læta epulas, patriisque crux
Præteriens poenas, et non placabile funus,
Hauriat appositis Rex cæca oblivia mensis;—
At brevis illa quies—brevis indulgentia fati
Arridet, fatuosque tenet lux ultima sensus.

Dementes! non ista monent portenta rubenti

Jam totiès conspecta polo, non lurida terrent
 Prodigia, ut sitiens arescit fluctibus amnis,
 Ut strepitu cœlum omne sonat, vastoque tumultu
 Percita quassato trepidat fundamine tellus !
 Dementes ! ruit ira Dei, nunc flaminea torquet
 Fulmina, nunc tristes confuso in turbine nimbos
 Immittit, ventique equitans ultricibus alis
 Lethificamque luem, morborumque agmina miscet.

Qui gemitus, quisve iste dolor ? Non carmina fausto
 Incendunt clamore vias, non orgia luxūs,
 At Stygiæ lamenta domūs, at flebile murmur
 Æris, ubi tacitis projecta cadavera vicis
 Deposit plaustro ac vastis mandanda lacunis.

Vix strages cessare hominum, vix improba circum
 Per trepidos minùs atque minùs baccharier agros
 Funera, quum tantis nequicquam exterrita monstris
 Urbs festos celebrare dies, celebrare choreas
 Instituit, fusique inter spumantia vini
 Pocula, inauditum scelus, et nova crimina tentat.
 Qualis ubi venti cecidit fragor, ira resedit
 Turbinis, et vitreo posuérunt marmore fluctus,
 Navita præteritas hyemes, ventumque furentem

Nil reputat, Zephyrisque tument dum vela secundis
 Indulget Genio, et sopitos sternitur artus.

Nox cœlo tenebrosa ruit, Thamesisque per undas
 Nautarum tacuit clamor, vix Luna malignos
 Deficiens radios, placidi per flumina rivi
 Cæsareas turres, longa et navalia lustrat.
 Quis tamen hic fulgor? Superas ceu lapsa per auras
 Stella ruat, quatiatque feros per nubila crines;
 Nunc abiit, nunc ecce rubet, nova lumina surgunt
 Adversâ de parte, velut quum pabula flammis
 Arida, prospiciens custos data signa, ministrat,
 Attollitque faces prærupti in culmine monte
 Protinus agnoscant socii, juga proxima lucent,
 Ignibus arva micant, omnisque accenditur æther.

Continuò horrendo misceti-terra tumultu,
 Infausti audiri strepitus, crebrique ululatus,
 Clamoremque referre polus, dum mœnia passim
 Intremere aspicias, totamque e sedibus imis
 Quadrupedante pedum pulsu quassarier urbem.
 Interea lentum sinuoso vortice fumum,
 Involvitque atris radiantia fulgura nimbis
 Vulcanus, modò summa furens tabulata per ædis

Ingreditur, crepitantque trabes, et saxeа cudent
 Pondera, convulsæque domūs latera ardua nutant—
 Et modò præcipiti casu, lapidesque columnasque
 Horrendo traxere sono, loca lata fragorem
 Ingeminant, augentque metus—exterrita circum
 Turba videt rutilas hinc, indè, incedere flamas.

Pestis edax sine lege ruit, jamque impete cæco
 Concita, murorum moles, et limina regum,
 Turritasque arces, templorumque atria vasto
 Dat latè exitio, nec dum satiata ruinis
 Gaudet inexhausto miscere incendia fluctu.

Quis cladem istius, quis tanta pericula noctis
 Explicet, aut portenta canat, quo funditus æstu
 Incaluit, tremuitque solum, quo torridus æther
 Erubuit, subtèrque ferunt in fontibus imos
 Exultasse sono, spumisque tumentibus amnes.
 Nubila tum piceo quisquam glomerantia circum
 Turbine, flammarumque globos, liquefactaque plumbi
 Flumina per latos cernens currentia vicos,
 Crederet abruptis totam fornacibus Ætnam
 Fervere, sic vastos cœlo immiscerier ignes,
 Sic strepitu resonare agros, sic fœta ruinâ

Fulgura, et ardentem fundo eructare favillam.

Attonitis perculta animis ac fixa morantur
Agmina per plateas, nec tanto obsistere quisquam
Prodigo, diramve audet propellere pestem.
Tum vero in medias procumbunt moenia flamas,
Procumbunt sacratae ædes; ac numine verso
Templum, alti domus una Dei quæ mille per annos
Collectas nimborum iras, rabiemque procellæ
Pertulerat secura, imo fundamine moles
Ingens, ingentemque trahens prostrata ruinam
Præcipitat, summosque apices incendia velant.

At pavidæ passim matres per compita crines
Effusæ, et peplis quæ sors cuique obtigit artus
Vestitæ, implorare Deum, lacrymisque maritos,
Aut gravidos ætate senes, aut poscere natos.
Non alitèr quam si festo Trieterica Baccho
Orgia, Threiciis mediâ sub nocte cierent
Montibus, afflatæque Dei furialibus iris
Mænades Ismarium implerent ululatibus Hæmum.

Quanti exauditi gemitus ! Hic turba paternam
Visebant tacitura domum, priscosque Penates
(Heu ! miserum !) mersos cinere et sordente favillâ

Lustrabant : amissam illic per rudera mater
 Anxia quærebat sobolem, lacerosque repertæ
 Nigrantesque artus, suprema in dona, fideli
 Rorabat lacrymâ, ac gelidis dabat oscula labris.

Flammivomos ter Solis equos Aurora coruscis
 Curribus addiderat, totumque accenderat orbem,
 Sustulerat ter Luna faces, ubi prima salutis
 Spes data Tartareas dispellere luce tenebras
 Incipit, erigiturque animus, curæque residunt.

Quos ibi tum sensus, quæ non suspiria tristi
 Pectore ducebat, tacitas quicumque pererrans
 Desertasque, Augusta, vias, fumantia tecta,
 Et vix sopitas inter loca fervida flamas
 Spectabat—Quanquam hostis habet nullo agmine muros,
 Captivamve tenet positis custodibus arcem,
 Prorueris, mœstoque jacent confusa tumultu
 Regnorum decora ac multi miracula sæcli.

Heu ! miseros casus ! Quas non fecisse ruinas
 Æternum Gallorum odium, non classis Iberi
 Terribilis, motumve agitans in prælia civem
 Seditio poterat, neglecti injuria cœli
 Miscuit, atque imo vindex ruit atria fundo.

Siccinè collapsas, inter loca sola, columnas,
 Eversaque domos, turpi et nigrantia fumo
 Fragmina prospiciens, fati crudelia flebit
 Vulnera, victricemque urbem cecidisse viator ?
 Siccinè post tales longùm dominata triumphos
 Occideris, Augusta, tuarumque invida laudum
 Mœnia Lethæis cingent oblia pennis ?
 Heu ! fœdum prohibete nefas ; prohibete, Britanni,
 Templa inter, tumulosque patrum insultantia pasci
 Armenta, et lapsas squalorem obducere sedes !
 Nonne iterùm capita alta polo nova mœnia tollent,
 Non iterùm assurgent arces, iterùmque nitebunt
 Fana suo decore ac priscis altaria donis ?

Audin' ut insonuit cœlum ! Quo mota tumultu
 Clamorem ingeminat tellus, dum machina vastis
 Molibus erigitur, stridensque ingentia librat
 Pondera : sese omnis vario molimine pubes
 Exercet certatim instans, pars grandia saxi
 Fragmina subvolvunt, pars nigra ac fumida tollunt
 Rudera, signatisque locant fundamina muris.
 Fervet opus : mox templa iterùm ducentia cœlo

Auratos fulgere apices, mox surgere turres,
Pinnatisque novae solidari mœnibus arces.

Fluminis hinc coptas radianti in margine moles
Atriaque, ac portus, ac jam spatiosa viarum
Strata, e cœruleo cernens, Thamesine, recessu
Miraris tua regna, pater, miraris honorem
Insolitum, lætusque vides quâ sordida quondam
Tecta casæ, luteamque domum, parvosque Penates
Incolere assueti cives, nunc grandia tolli
Limina, et ingenti decorata palatia fastu.

O ! tanti monumenta mali præsentia sempèr
Pectore sub memori, saxoque perennius isto
Fata. quod indicit venientibus aspera sæclis,
Admoneant gentes, ne postera corruat ætas
In vitium, similique luat commissa ruinâ.
Laudis amor, patriæque vetet :—Si mascula virtus,
Si qua valet pietas, nec frustra candida nostris
Mirantem ex adytis Libertas despicit orbem,
Florescas, Augusta, diu ; Dum diruta circum
Sceptra cadunt, regnique fremit malesana cupido,
Dum conjurati reges, populique minaces

Servitium intendunt nobis, illæsa procellam
Ingruere aspicias, rerumque hominumque gubernans
Fortunas ac fata tuo volventia nutu,
Imperium terris, et famam nubibus æques.

EDWARDUS POWLETT BLUNT,

1825.

E COLL. COR. CHR.

MONTES PYRENÆI.

GALLORUM campos inter vicinaque regna,
Europæ extremos ubi claudit Iberia fines,
Tollitur in montes isthmus : Stat ad æthera moles
Continua, et longâ speculum maris occupat umbrâ.
Illiç Herculeos olim (sic fertur) amores
Flevit nymphæ diù, prolemque, enixa draconem,
Horruit ; hōc matris sunt condita membra sepulchro.
Ex illo celebratus honos, montesque vocati
¹ Pyrenæ raptæ de nomine Pyrenæi.
At vos, Dii patrii indigetes, veneranda locorum
Relligio, et nemorum custos vaga virginis umbra,
Sit mihi, sit vestras sedes et inhospita regna
Pandere, et antiquos liceat penetrare recessus.

¹ Vide Sil. Ital. lib. 3, et Diod. Sic.

Aspice ! Saxosis porrecti anfractibus instant
 Montibus impositi montes ; serieque jugorum
 Dorsum immane tumet, centum sublime sub astra
 Verticibus : medii dirimit confinia campi
 Naturæ claustrum, scopuloſo horrentia vallo
 Mœnia ; non aliter quām si fera bella odiumque
 Indigenis Deus Omnipotens vetet : illius ergo
 Limitem inaccessum posuit vasto objice terris,
 Saxorumque minas, turritasque addidit arces.

Ipsa etiam est species longè diversa locorum
 Contemplanda : illinc tibi vix assurgit in æstus
 Interni maris unda, et lævem acclinis ad oram
 Pendentes placido ore refert in margine sylvas.
 Hinc Atlantiaci vis irrequieta profundi
 Assiduè fremit, et Biscoæ littora circum
 Ingruit usque tumultu, insanaque murmura miscet.
 Nec minùs et montis facies contraria fatis
² Fata ferunt variasque vices : quā Galica regna

² To the south and west the Pyrenees present nothing but dreadful sterility; but on the north and east the descent is more gradual, and affords frequent woods and pastures.
 PINKERTON.

Prospicit, inque ortum et fines quâ vergit Eoos,
 Lenè cubat proclive solum, sylvæque coruscant
 Naïadum Dryadumque domus ; subit aura recessus
 Mollier, et scatebris mulcet levis unda calorem.
 Mille ibi desiliunt muscosis fontibus amnes,
 Vallesque arrident, sparsisque intersita dumis
 Pascua, velleribus niveum victura Galesum.
 At fronte Hispanos torvâ, torvâ æquora ponti
 Despicit occidui ; prærupto hîc improba nutant
 Saxa superculo : ³ tantùm gravis imbribus æther
 Ventorumque nocent iræ. Tum culmina summa
 (Quâ juga certatim surgunt altissima, cautes
 Enecta in medias, apicisque tricorporis arcem
 Tergeminæ tollunt cognatâ e rupe Sorores ⁴)
 Nix æterna tegit : crescit crescentibus annis,
 Sæc'lorumque vices solemque intacta repellit.
 Hîc solium sibi fixit Hyems ; hîc illius arma,
 Nimbique frigusque, hibernæ dura diëi,

³ Vide Townshend.

⁴ The three summits or peaks of Mont Perdu are called by the Spaniards "Las tres Sorellas," or The three Sisters. PINKERTON.

Spirantesque gelu Cauri : movet ipse procellas
 Arce sedens, acutique iras, stragesque ministrat.
 Stat species horrenda loci : vastâ undique mole
 Informes glacie scopulos, regna inscia vitæ,
 Alternis nubes inter condi atque recondi
 Aspicias : juxtâque lacûs inamabilis unda
 Torpet, et effœti latè occupat ora barathri.

Nescio quid sancti trepidum cor tangit, ut ingens
 Naturæ miratur opus ; videt Omnipotentem
 Artificis dextram, sibi qui sua pristina tollit
 Delubra, et plenos præsenti numine montes.
 Scilicet hîc nimbos inter (quum ferveret æther
 Totus, et adversi ruerent in prælia venti)
 Imperium agnovit diæque tonitrua vocis
 Monticola ; ignotoque aras, immania saxa,
 Ritè Deo posuit, templumque⁵ coëgit in orbem.
 His elapsus honos : alios, queis faustior ætas,
 Moresque et cultus vivâque sacraria rupe
 Indixit Pietas ; sed tantò purior illâ,
 Gentibus affulsit quantò divinior ignis.

⁵ "Houles." Vide Pinkerton and Townshend.

Hinc vigiles agit excubias, gaudetque morari
 Religio loca sola colens, ubi vespere sero,
 Cœlo inhians, vana aversetur gaudia vitæ.
 Nonne vides? Crucis effigies per iniqua viarum
 Ut sese attollens scelus effusumque cruorem
 Plurima testetur; ⁶solvens se in vota viator
 Sistit iter, metuensque eadem sibi fata susurros
 Aerios tremit, occiduasque in frondibus umbras.

Nec tamen, externi species licet horrida montis,
 Marmora visceribus desunt, et opima metallis
 Vena; illuc auro thalamos gemmisque replevit
 Thesaurum Natura suum. Quid vasta barathri,
 Quid spelæa canam, et cæcos sine sole labores,
 Tempore quo Pœnis Hispania subdita pondus
 Præscriptum argenti lueret? Quid marmore clausas
 Exuvias maris, et veteris vestigia mundi?
 Quid, ⁷lucus olim penitus cùm vicerat ignis,

⁶ She comes along the mountain side,
 Now turning by the traveller's seat,
 Now resting in the hermit's cave,
 Now kneeling, when the pathways meet,
 To the cross on the stranger's grave.—ROGERS.

⁷ Vide Diod. Sic. lib. 3.

Auratum in campos rivum fluxisse, solique
 Divitias latè rutilo se volvere cursu ?
 Jamque almas Aurora faces, cedentibus astris,
 Extulit, et liquidis splendescunt æquora flammis :
 Ilicet alta jugi, nive quæ spectanda coruscant,
 Lumine se roseo tingunt ; ast humida valles
 Ala premit nebulæ, vix hinc vix inde per æthram
 Piniferi colles apicesque vaporibus exstant,
 Insulæ oceano in magno ; dum clariùs ignes
 Accendat, gelidasque fuget Sol ipse tenebras.
 Qui tibi tum sensus ? Quæ stanti in vertice visa,
 Quot sese objectant mirâcla ? Cacumina in altum
 Horrendùm formosa minantur, hiantque profundè
 Sub pedibus barathra, et ruptis latera invia saxis.
 Non avium colles non carmine matutino
 Pastorum resonant, sed frigore torpet ubique
 Aura ; silent cautes, nisi quâ super ardua montis,
 Attonitum turbans clangoribus æthera, vultur
 Plangat iter pennâ, aut præceps tonet agmen aquai.
 Verùm,—ubi subridet devexa per æquora campi
 Gallia, lætitiâque apricos induit agros,—

Villarum cultus segetesque et dædala veris
 Munera prospicias : Bacchi juvat aurea regna
 Mirari, ditesque hortos, queis vitis obumbrat
 Fronde torum, et facilis fovet indulgentia cœli.

Nec tamen has sedes feliciaque arva colonis
 Monticola invidit, durum genus : ille per imbres
 Tesqua per et fluvios ruit acer agrestibus armis,
 Damasque insequitur capreasque, et sæpe per altum
 Ferrato fertur conto sublimis ; at infrâ
 Torrentis fremit unda, abruptave terra dehiscit.
 Usque adeò patrii huic arctissima vincula nectit
 Montis amor ; tenet ille animum, vetat ille vagari,
 Mille licet mala vitam et mille pericla fatigent.
 Namque ibi sæpe, gelu labefacta aut fulmine, saxa
 Aërias rupere arces ; sæpe agmine facto
 Nix glomerata ruit, stragemque agit antè metumque.
 Audin' ? fulmineo violentius intonat ictu
 Efrænum chaos, et vesano pondere rupis
 Ima quatit ; sternit nemora, horrisonoque tumultu
 Fertur in abruptum : credas fundamina mundi
 Corruere excidio, vastisque avulsa columnis
 Torqueri, et gravidam trahere ipsâ ex arce ruinam.

Sæpe etiam sub nocte agros fera turba luporum
 Funeribus cumulant; sobolem premit anxia mater,
 Et trepido fovet amplexu, dum dira ululatus
 Ingruit, hibernamque tremunt magalia pestem.

Vertitur interea cœlum, solemque recondunt
 Nubila; cuncta tacent, nec frondibus aura susurrat;
 Mox densum mussare æther, siluaeque recessus
 Ingemere audit; crepitat nemus imbre; procella
 Incumbit; jam, jamque iterum fragor intonat ingens:
 Murmura concentu horribili tonitralia voces
 Montanæ ingeminant; exultant læta tumultu
 Culmina; conclamant rupes; vibrantque trisulcam
 Fulgura rubra facem, et ruptos bacchantur in ignes.

Atquì non ideò tantum movet ipsa locorum
 Majestas, neque subjectæ regionis imago
 Sola animum pascit, studioque affigit inani.
 Mens stimulus agit ipsa suos. Stat in arce viator
 Præteritos revocans annos, ævique peracti
 Evolvens secum reputat monumenta, vicesque
 Fortunasque virum variasque ex ordine gentes.

Heu! nimiùm infelix Hispania, debita fatis
 Ludibrio! clades rupta ex quo pace Sagunti

Fœdera turbavit, Divumque ex omine Pœnus
 (⁸ Iste malus serpens) per culmina Pyrenæa
 Vi sibi vicit iter : septeno a vertice Roma
 Audiit, insolitumque metu tremuere Quirites !
 Tuque, adeò externis semper jactata procellis,
 Cæsareas sensisti acies ; subière Suëvi,
 Vandalicumque jugum, et Gothici furor impius ensis.
 Aspice ! barbaricum lunatis agmina signis
 Diluvium immittunt. ⁹ Ah ! terque quaterque sacratus,
 Qui Mauros Arabasque (tui, Mahumeda, ministros
 Imperii) legesque novas, nova sacra Deosque
 Ignotos patriæ imponat ! Sublimibus alis
 Libertas fœdum fugit aversata triumphum,
 Pyrenesque inter juga montanasque latebras,
^¹ Tutela Europæ, proprias sibi vindicat arces :
 Vindicat, æternumque tenet. Labentibus annis,

^⁸ Vide Somnium Hannibal. Liv. lib. 21.

^⁹ Count Julian.

When Cava's traitor sire first called the band,
 That dyed thy mountain streams with Gothic gore, etc.

CHILDE HAROLD, Canto I.

^¹ Vide Russell's Modern Europe, vol. i. Ferreras, vol. ii.
 and Mariana, vol. i.

Hos iterum colles, quum justa efferveret ira,
 Sanguine sacravit Dea fuso ; hic sceptræ tyranni
 Fregit, et immeritos jussit submittere fasces.
 Scilicet et vindictæ gladiumque minasque reclusit,
 Signaque bellorum longè dedit, ægida dextrâ
 Concutiens : ciet ipsa animos, ciet ipsa furores,
² Fœmineumque accedit in ausa virilia pectus.
 Jamque ergo regnorum ipso sub limine gentes
 Oppositis miscent Pyrenes invia signis.
 Illuc ante alias, decus et tutamen in armis,
 Sanctum opus aggreditur, sociasque Britannia turmas
 Jungit ovans,—sævos cohibere Britannia fastus
 Docta tyrannorum, et trepido succurrere sæculo !
 —Vos, Pyrenæi saltus, vos, culmina montis,
 (Spectavistis enim, Angliacæ charissima Musæ
 Nomina) vos, rupes, auctoque Bidassoa fluctu
 Sanguineis volvens galeasque virosque sub undis,
 Testor quid potuit virtus Hispana, quid ultrix
 Pro patriâ pietas, testor quid vivida bello
 Dextera, quid justo sociati in Marte Britanni !

² Maid of Saragoza.

At vos, illustres animæ nec fortia frustrâ
Pectora, perpetuos queîs Fama instaurat honores,
Salvete æternum ! vobis pia patria lauru
Miscuit illacrymans (heu ! munera mœsta) cupressum.
Quid ? licet hic tumulis humili de cespite busta
Membra tegant, sparsisve albescant ossibus agri ?
Stant vobis per sœc'la aræ ! Vos saxa nemusque,
Flumina vos montesque, Dei dignissima templa,
Virtutis testes simul et monumenta, loquuntur.

FRANCIS. KNYVETT LEIGHTON,

1826.

E COLL. MAGD.

MEXICA.

Longa est injuria, longæ
Ambages; sed summa sequar fastigia rerum.

VIRG. ÆN. i. 341.

IN geminos disjecta polos, ubi currit in unum
America, et longo media internectitur isthmo,
Sola¹, plagas inter vacuas, et barbara late
Sæcla hominum, quibus antra domus, silvæque profundæ,
Mexica florebat, studiisque ignobilis oti
Creverat, imperio pollens, atque arte recenti:
Fortunata nimis, si nulla procacibus unquam
Insultasset aquis vetiti ratis impia ponti;

¹ "All the Americans, except Mexicans and Peruvians, when first discovered, were in the state of savages." Rob. vol. i. 26.

Nullus Atlantiacos penetrasset navita fluctus !
 Nequidquam : quoniam mortalia corda coegit,
 Frænorum impatiens, atque aversata quietem,
 Vis animi, stimulique acres ; quoniam impulit auri
 Importuna sitis, nec habendi explenda libido.

Ergo intentato non ætheris omina cursu
 Audacem movere Virum ², aut concussa rebelli
 Cymba metu, mediisque sedens Discordia transtris ;
 Non malesuada Fames, et plurima mortis imago :
 Nec præceps Aquilo, nec conjuratus euntem
 Terruit Oceanus, quin claustra obstantia mundi
 Rumperet, ignotisque lubens se traderet undis :
 O ! quanta exiguae tum credita fata carinæ,
 Regnorumque vices, divisique orbis origo !

Hinc olim spoliatus honos, hinc, Mexica, regni
 Lapsa fluit Fortuna tui ; quo tempore primum
 Spectasti nitidis æquor candescere velis,
 Littoraque Hispanas devota accedere classes :
 Quas, cursu in medio, quam debuit Auster inquis
 Illisisse vadis, subitave egisse procella

² Virum, sc. Columbum.

Præcipites, scelerum vindex, et fraudis avaræ !
 At rudis a patriis descendens incola silvis
 Prodigium stupet, et subeuntes ostia nautas—
 Qui fuerint ; quæ vasta volans pernicibus alis³
 Per fluctus tulerit moles ; unde humida mundi
 Mœnia transierint ; aut quas via tendat in oras.
 Talia, collecta stipantes littora turba,
 Inter se rogitant ; dum vasto pondere naves,
 Dum dubios vultus, et plusquam humana⁴ virorum
 Corpora mirantur : Pavor exultantia pulsat
 Pectora ; et obtutu tacito circum omnia pendent ;
 Incerti Genios, ac numina magna locorum,
 An maris immensi prolem, Solisne nepotes
 Esse putent : tantum ore jubar ; sic candida flamma
 Membra nitent ; tanti rutilis e crinibus ignes
 Collucent : Quid non mortales improba suasit

³ “The vast machines in which they had traversed the ocean seemed to them (the natives) to move upon the waters with wings.” Rob. i. 129.

⁴ “They (the natives) began to respect their new guests as a superior order of beings, and concluded that they were the children of the sun, who had descended to visit the earth.” Rob. i. 129.

Religio? En! studiis, quæ cuique est copia, læti
 Dona ferunt, totaque Deos venerantur arena;
 Securusque adeo fati, Rex ipse benigno
 Excipit hospitio, et largos instaurat honores.

Nec minus interea ignotas in littore formas,
 Et fuscos æstu vultus, distinctaque plumis⁵
 Cingula mirantur nautæ; mirantur ut auro
 Resplendent pharetræ, crines nodantur in aurum,
 “Et picturatas auri subtemine vestes.”
 Continuo læti properant exire, locosque
 Explorare novos, faciemque ediscere terræ;
 Qui populi mores, quo fertilis ubere campus.
 Tum quanta attonitos sensus, atque ebria visu
 Lumina percussit species!

Me nec minus ingens,
 Terra, tui percussit amor, pulcherrima—valles

⁵ Conf. Pope, Wind. For. v. 402. Gray, “feather-cinctured chiefs.”—Rob. Hist. Am. ii. 266. “Cortes and his officers viewed with admiration the various manufactures of the country; cotton stuffs of such delicate texture as to resemble silk, pictures formed with feathers of different colours,” etc etc.

Sic liceat peragrare tuas, sic ruris apricam
 Pandere luxuriem—vere aurea prata perenni—
 Montesque fluviosque sequi ; dum Pieris una
 Subter odoratis spargit vestigia sertis.
 Namque olim Aonias te nescivisse sorores,
 Te siluisse piget. Biferi quid gloria Pæsti,
 Quid foret Eurotas, quid, quamvis pinguia Baccho,
 Ismara, et injussas fundentia Gargara messes,
 Mexica, si fueras, fuerant et si tibi Musæ ?
 Hic Venus Idaliam, hic Cynthum posuisset Apollo,
 Hic oleam Pallas, Moriæque ⁶ umbracula silvæ,
 Cecropiasque arces ; hic fortunata fuissent
 Tempe cum Satyris ⁷, et Nysigena Sileno.
 Flumina quid referam, quibus ipse assurgeret, olim
 Fluviorum rex, Eridanus, veloxque refusis
 Cederet Ister aquis ? tanto reboantia longe
 Arva premunt pelago ! sic auro et turbida gemmis
 Certatim interfusa micant ! dat euntibus ingens

⁶ Vide Soph. Æd. Col. v. 704. (ed. Elm.) δ γὰρ αἱὲν ὀρῶν κύκλος λεῖστει νὺν Μορίου Διὸς, χ' ἀ γλαυκῶπις Ἀθάνα. Brunck. Arist. Nub. 1005.

⁷ Conf. Catull. Carm. lxiv. 253.

Silva locum, et ponto Tethys fugit ipsa retorto.
 An memorem tantos, capita immortalia, montes,
 Bruma, tuos thalamos? Sæclorum oblivia circum—
 Infra anni solisque viæ—Nix incubat æternum
 Arce sedens: non sic cœlo stetit ardua moles,
 Quum Fratrum indefessa cohors involveret Ossam
 Pelio, atque Ossæ vastum accumularet Olympum.

Quod superest, quicquid Saturnia regna beavit ⁸,
 Quicquid et Elysias—vatum aurea somnia—valles,
 Non vana hic specie, neque fictum induita colorem—
 Omnia viva vides: ita prona hic largior urna
 Fundit opes natura suas, majoraque rerum
 Semina, præsentique tumentes numine formas.
 Tum paribus, si vera fides, gens ipsa vigebat
 Ingeniis; quibus unde vetus defluxit origo,
 Scire nefas ⁹; quanquam vitæ sincera voluptas,

⁸ “That state of primæval simplicity, which was known in our continent only by the fanciful descriptions of the poets, really existed in the other.” Rob. Am.

⁹ After bringing forward the various conjectures upon this subject, Robertson gives it as his opinion, that Mexico was originally peopled by tribes who descended from the NORTH, having most probably crossed over from Asia, by what is now called “Bhering’s Straits.”

Et sine labore dies, et morum gratia simplex,
 Prodit Hyperboream¹ stirpem, generisque parentes.
 Hinc non ulla animos delibat cura quietos ;
 Nec poterat quemquam obscenae pellacia nummi
 Decipere in fraudem, quamvis male prodiga tellus
 Larga auro flueret, gazaque in damna reposta.

O ! qui me rapiat, qua formosissima Vallis²
 Panditur, et centum gremio complectitur urbes ;
 Ipsa, velut Nymphas inter Dictynna sorores,
 In medio, longe ante alias spectanda, locorum
 Regina³ erigitur, quam circumfusa coerget
 Vasti zona lacus ; hinc propugnacula bello ;

¹ Hyperboream. De Hyperborea felicitate vide Aesch.
Choeph. 367.

ταῦτα μὲν, δο παῖ, κρείσσονα χρυσοῦ,
 μεγάλης δὲ τύχης καὶ Τπερβορέου
 μείζονα φωνεῖς.

Pompon. Mel. iii. 5. " Diutius quam ulli mortalium et beatius vivunt." Pind. Pyth. x. 57. Olymp. iii. et ibid. Schol.

² Vallis. The vale of Mexico, containing forty cities.

³ Regina. " Mexico, the capital of the empire, situate in the middle of a spacious lake, was the noblest monument of American industry." Guthrie, p. 833.

Hinc ⁴ pacis decus : En ! fluitantes æquore silvæ,
 Sparsaque per vitreas passim viridaria lymphas !
 En ! foliorum umbra, et simulatis picta rosetis
 Pullulat undarum facies, ubi dædala subter
 Scena natat ! pendent alni, tremulisque salicta
 Frondibus, inversæque relucet purpura vitis.
 At circum innumeræ volucres ⁵, exilia sæcla,
 Exultim canere, et vario trepidare volatu,
 Deliciæ nemorum ; dum versicoloribus alis
 Fluctuat, et tenui cœlum strepit omne susurro ;
 Seu rostris summos examina devia flores,
 More apium, libant, sive irrequieta per auras
 Ludunt, melle mero mentes percussa tenellas.

Hei mihi ! Naturæ quoniam purissima templa
 Incesti violent homines, manibusque cruentis
 Effigiem Divæ, et sacrata altaria fœdant !
 Hei mihi ! quod valles, choreis et amoribus aptæ,
 Miscentur Belli Furiis ; nemorumque piorum

⁴ This alludes to the floating gardens which abounded in the lake, and which the Mexicans constructed of a very extraordinary size.

⁵ Humming birds.

Cara pudicitiæ, castisque crepuscula Nymphis,
 Armorum fragor, et matrum lamenta fatigant !
 At tibi pro scelere immani, pro talibus ausis,
 Numina mercedem meritam, Dux⁶ improbe, solvant,
 Et dignas glomerent iras, si dia quid usquam est
 Justitia, et cœli rector mortalia curat ;
 Irrita nec rutila molitur fulmina dextra !
 Per libertatis cineres, et fortia frustra
 Pectora, per Terræ lacrymas non digna ferentis,
 Fas caput in pœnas damnatum exposcere ; Iberum
 Fas cæcum scelus, et turpes⁷ odisse triumphos.
 Jam vero, fraudis tantæ gens inscia, tectis
 Excepit sociis ultro, fremituque per urbem
 Prosequitur, jungitque manus, dapibusque paratis
 Convivas adhibet : juvat, inter pocula, pictis
 Ostentare patrum famamque et fata tabellis⁸.

⁶ Cortes.

⁷ " In Mexico the progress of the Spanish arms is marked with blood, and with deeds so atrocious as disgrace the enterprising valour that conducted them to success." Rob. vol. iii. 90.

⁸ The hieroglyphical paintings of the Mexicans are well known to have been the only historical records which they possessed.

Ast illi interea, meritis pro talibus, atras
 Insidias clademque parant, et sanguine sacrum
 Polluere hospitium, et pacem miscere duello.

Dignum quinetiam tali fuit hospite saevis
 Regem⁹ ipsum tentare dolis. Proh! prodiga culpæ
 Pectora, inauditumque nefas! Rex ipse, suorum
 Proditor, in fraudes disset jurare, patique
 Ereptos ultro fasces, vitamque coactus
 Indecorem patriæ pro libertate pacisci?
 Scilicet haud satis est tenebris et carcere clauso
 Grandævum fœdare caput, canisque capillis
 Sparsum humerum, et dura collum incurvare catena.
 Nunc, imploranti similis, vaga lumina tollit
 Cum gemitu; Virtus nunc indignata, Pudorque
 Præcipites redeunt, animique in utrumque parati,
 Aut patriam servare, aut non superesse cadenti.

Jam tandem Hispanas peritura expalluit artes
 Mexica, et in mediis agnovit mœnibus hostem:

⁹ The manner in which Cortes seized Montezuma in his own palace, and endeavoured to make him the instrument for the subjugation of his own people, is here alluded to.

Nec mora ; Terrori cædes immittit habenas,
 Et Belli furor, et gemitus, tractæque catenæ
 Audiri : Quid prisca fides, quid nescia falsi
 Vita juvat ? Fatis frustra certamen inquis
 Pars movet, ignotæque lacescit fulmina pugnæ,
 Pro patria moriens. Miseri quos aurea nunquam
 Excipiet Solis domus¹, et promissa piorum
 Concilia heroum : Frustra pars tendit amorem
 Cum prece, jurataque cadit crux hospitis ara.
 Sicut ubi ingratas hederas amplexibus ilex
 Excipit, et fida foliorum protegit umbra,
 Illæ arctos furtim sinuant in cortice nodos,
 Et truncum rigido morsu pascuntur ; at ipsa
 Serius heu ! ramis erectos mœret honores,
 Languentesque comas, siccataque brachia succo.

Atqui non adeo tantas impune per urbem
 Edebant strages ; neque sic sine vindice cessit
 Mexica. Vos, aræ², vos, orgia lurida, testor,

¹ The Mexicans believed that soldiers who died in battle went to the house of the sun to lead a life of delight.

² " Every captive taken in battle was brought to the

Humanasque epulas, votivo ubi sanguine sævi
 Templa fluunt nocturna Dei³, vivâque calescit
 Cæde pavimentum, atque inimicis ossibus albet.
 At procul interea, lunæ sub luce, suorum
 Ora, catenatumque agnoscit Cantaber agmen⁴;
 Nec longe rutilare pyram, cultrosque parari,
 Cincturasque videt captorum tempora vittas;
 Tum festam institui pompam, rutilusque choreis
 Collucere faces; gemitusque audisse suorum
 Dicitur, ut, manibus junctis altaria circum,
 In sua vix trepido præludunt funera gressu⁵.

temple, was devoted as a victim to the Deity, with rites no less solemn than cruel." Rob. vol. iii. p. 335.—"After which the warrior, by whose prowess the prisoner had been seized, feasted on the body." Ib.

³ Dei. Mexitli, from whom the country is said to have been named.

⁴ "He (Cortes) heard the piteous lamentations of his soldiers, whom the Mexicans having taken alive, were sacrificing in triumph to the god of war." Rob. vol. iii. p. 30. These sanguinary rites always took place in the night.

⁵ They were made to dance round the altars in honour of the god to whom they were about to be sacrificed.

Sic demum cecidit, multos dominata per annos,
 Mexica, et imperiis ingloria cessit Iberis,
 Externique jugo domini : fugit omnis ab ora
 Exsul honos ; subeunt fraudes, et avara libido :
 Sicut⁶ ubi sævo succiditur hortus aratro,
 Purpurei intereunt flores, at mœsta cicuta
 Nascitur, et steriles campo dominantur avenæ.
 Heu ! nimium infelix, sua cui ditissima tellus
 Exitio fuit ! Ipsa eadem prægnantia leto
 Viscera, et abruptis barathrum sublustre metallis
 Pandit⁷ in excidium populi ; sævosque labores,
 Verberaque, et longos perperit sine solibus annos.
 Hinc artus resides, discinctaque in otia natos,
 Corripuere cohors morborum ; hinc flebile murmur
 Ingruit, et cæcæ penitus gemuere fodinæ.
 Ast, opere in medio, multi singultibus imis
 Linquebant dulces animas, interve flagella
 Fregit corpoream vita indignata catenam :

⁶ " From the continual wars and civil dissensions, nothing was now seen but poverty and desolation, where fertility and opulence before abounded." Supp. Enc. Brit.

⁷ The mortality among the Mexicans, occasioned by their being compelled to dig in the mines, is said to have been almost incredible.

Dum^s procul impastæ projecta cadavera circum
 Invigilant tigres, obscœnarumque volucrum
 Tetra super legio ferali remigat ala.

Audin? ut insonuit cœlum : non murmura luctus
 Amplius, aut avium clangor ; sed clara remugit
 Buccina, et excussis fauste ciet arma catenis.
 Ergo gens sævos, post sœcula longa, tyrannos
 Rejicit impatiens, patrumque ulciscitur umbras ;
 Ergo iterum dulci Libertas numine fontem
 Restinxit lacrymarum, instauravitque triumphos ;
 Pone sequens cœlo niveis Concordia pennis
 Plaudit ; et annorum incepit jam purior ordo :
 Securos veluti cum rauca per sequora nidos
 Alcyones posuere, fugantur carmine nubes,
 Suave micant fluctus, et detumuere procellæ.

CAROLUS WORDSWORTH,

1827.

Ex AËDE CHRISTI.

^s “ Torribio affirms that the country round several of the mines was covered with dead bodies ; and so many voracious birds hovered about for their prey, that the air was darkened with their flight.” Rob. vol. iv. p. 324.

MACHINÆ VI VAPORIS IMPULSÆ.

Ξυνάμοσαν γὰρ δύνες ἔχθιστοι τὸ πρίν
Πῦρ καὶ Θάλασσα.

Ergo elementorum rabiem indefessæ furentum
Fædere conciliare novo, et discordia rerum
Semina vi magicâ cæcisque adnectere vinclis,
Fas impune homini ! Mundi diffusa per artus
Diditur, et toto nitet ordine Diva Creatrix,
Omniparens : sæclis adeo nascentibus ipse
Adfuit—ipsa favens ægris conatibus, artis
Materiem dedit, et primordia notitia*ii*.

Nonne vides, si quando atrâ de nube relucens
Sol jubar extulerit, pluviosque fugaverit imbræ,

Ut laxata vapor se per spiramina terræ
 Erumpat, densusque cavis convallibus humor
 Crassæque exsurgent nebulæ, et quâ parte calorem
 Ebiberint, tepidâ sudent uligine glebæ ?
 Fœdere non alio, fervore exercita flammæ,
 Dediscit morem Unda suum, spatiumque capessit
 Liberius, solitâque negat compage teneri.
 Quippe ubi supposito spumescunt igne lebetes,
 Fervent intùs aquæ ; vis inde exorta vaporis
 Certatim discedere avet, cupidèque petissit
 Omnem aditum, clausique hinc inde foramina aheni.
 Quin, (si vera fides) inter penetralia terræ
 Volvuntur liquido igne lacus, subtusque profundis
 Fluviorum immiscent se fontibus : inde moveri,
 Exardente vaporum turbine, materiaï
 Congeries, et stratorum superincumbentum
 Disrumpi avulsæ moles ; liquefacta videmus
 Fragmina saxorum, rutilasque rotare favillas
 Ætnæ arcem ignivomam, dorsumque nivale Vesevi
 Mixtam sulphureo torquere bitumine arenam !
 Haud aliàs elementa, et magni machina mundi
 Concordem servant, discordi lege, tenorem.

Nimirum in medium, sociâ acta cupidine, cernas
 Omnia conniti ; quâ vi collisa, necesse est
 Ad nihilum redigi, aut misceri corpore corpus—
 At se per totam subtile caloris acumen
 Insinuat molem, et corpuscula densa relaxans
 Ulterius prohibet coalescere, particulasque
 Distinet oppositas, discretaque semina rerum.

His animadversis, miræ patet artis origo :
 Hinc ingens orditur opus. Stat mole minaci,
 Artificisque refert longos operosa labores
 Machina ; circum arcto compages ferrea nexu,
 Centumque adstringunt laterum tabulata catenæ.
 Fit raucum interea murmur ferventis aquaï,
 Vulcanoque ingens Vas æstuat : inde Vapores,
 Quà data porta, ruunt, eluctanturque citati
 Per tubulum, pulsantque fores, aditusque lacescant :
 Clastra patent, ultroque recludunt ostia valvæ.
 It binas vapor iste vias, et utrinque cylindro
 Sese infert : pars ima petit, sursumque resultans
 Ingestum indignatur onus, præscriptaque tollit
 Pondera ; converso pars deprimit altera motu.
 Binæ adeo dubio oppositæ discrimine vires

Pugnarent lite æternâ, nisi utriusque vicissim
 Atria inanitis spatiis vacuata paterent.
 Ergo, vice exactâ, plenoque gemente cylindro,
 Clastrorum impatiens erumpit inutilis humor,
 Et gelido demersus aquarum fonte, residit.
 Hinc iterum latices condensos excipit alveo
 Vas, igni impositum : calefactæ rursus aquæ vis
 Emicat exultim, instauratque novata vigorem.

Jamque sonare fragor, penitusque impulsa cieri
 Machina : quin stridore gravi surgitque caditque
 Libra ingens : gemini, sursùm deorsùmque rotatâ,
 Versantur globuli, seque axem limite certo
 Circumagunt ; quanto illa cito magis impete fertur,
 Tanto illi a medio spatia in majora recedunt
 Latiùs, effusumque magis volvuntur in orbem.
 Altius insurgunt adeo, impulsâque catenâ
 Motant infixam tubulo clavim¹, inque peditis
 Valvarum portis, prohibent se inferre vaporum
 Agmina conglomerata, æstusque immanè furentes.
 At vero, quoties languet cunctantior ictus,

¹ Angl. "throttle-valve."

Præcipiti actutum revolubilis orbita gyro
 Momento volat ipsa suo, hærentemque rotarum
 Exagitat seriem, et tardatos succutit axes.

Vis illinc, quo cunque moventis dextra propellat,
 Fertur, et ad varios vitæ se porrigit ustis.
 Secto etenim in præceps puto, terebrâque tenebris
 Ritè exploratis, demittit in ima catenarum
 Ordinem, et immani carbonum pondere moles
 Machina sursùm agit, abruptisve metallâ barathris.

Dulci ergo auferimur regione, ubi ridet amœno
 Aurea lux cœlo, latèque innubilus æther.
 Visceraque ingredimur terrarum, altâque silentes
 Nocte locos. Agit excubias, instatque labori
 Fosorum manus infelix, queis mille pericla
 Præsentem vario portendunt omne mortem,
 Mille mali facies ! Sensus ibi sæpe gravatos
 Torpor iners premit et pellacia subdola somni
 Obruit (heu ! triste indicium)—tremere excita tellus
 Sub pedibus : mussare solum : se quisque supinum
 Stravit humi : volat inde procellæ sævior alâ
 Turbinis ignea vis, divoleaque saxa sub auras
 Contorquet, lacerosque artus. Quin sæpe furentum

Undarum fremuere iræ, penitusque cavernas
 Diluvio opprêrunt: censeris, agmine facto,
 Magnos exundâsse profundis fontibus amnes,
 Ruptisque immissum bacchari Acheronta fodinis.

Sed miseris tulit auxilium, certasque salutis
 Ars nova suppetias. Subtile per abdita terræ
 Imperium agnoscunt, omniq[ue] ex parte coactæ,
 Mille per ambages et cæca foramina, in unum
 Conglomerantur aquæ: puteo dein haurit ab imo
 Machina proluviem undarum et sursùm trahit ingens
 Antlia: siccatis latebris inamœna recedunt
 Flamina, pestiferæq[ue] fugit gravis halitus auræ.
 Obliviscier hinc curas trepidosque timores
 Fossorem videas—hinc lumine lætitia*ï*
 Fædam hominum illuviem torvosque nitescere vultus!
 Freti ope non aliâ, studio leviore coloni
 Durum opus exercent. Per hiantes gleba meatus
 Sentit inassuetos arcani nominis haustus;
 Tristiaque exhalans ubi semina pestis Avernæ
 Torpuerat longo tellus obducta veterno,
 Ridet agro subitum decus, et regione salubri
 Aurea temperies, verisque inopina venustas!

Scilicet et—pictis quamvis in vallibus hortos
 Alma Parens, myrtleumque nemus, cœlumque negat
 Purpureum—fœcunda tamen per pascua cernet
 Luxuriem segetum flavasque Batavia messes.
 Subsidet limosa palus², æstusque per artem
 Sentiet exhaustos ; licet hinc, vasto objice ripæ
 Indignata coerceri, fremat usque sonantis
 Ira maris—graveolenti illinc uligine campos
 Oppleat humor iners, stagnique inamabilis unda.
 Nequicquam mediæ dirimens confinia terræ
 Oceani effrenas plaga dividit invia gentes !
 Nequicquam intentans furias, ciet æquora Nereus
 Horrendum bacchata, voraginibusque profundis
 Audentes vetat ire viros :—sopita recusant
 Frustra flamina opem, Zephyrusque ac turbidus Auster
 Vana per Æolias deducunt otia rupes !
 Aspice ! quisquis iter flectas, ubi fervidus undas
 In mare devolvit Thamesis pater, aut ubi blando
 Clyda Caledonias interstrepit æquore valles ;
 Lympharum in tremulâ facie cum lassa recumbit

² The Haarlem Meer. Vide Encycl. Brit. Tom. xix

Aura, silentque leves per glauca cubilia venti ;
 Aspice ! “ protelo plagarum continuato³ ”
 Scindit aquam ratis, insultatque obstantibus undis
 Remigio veloque carens, volat aëre turbo
 Spumeus, et longo canescunt tramite fluctus.

Heu ! quoties stragis media in discrimina nautas
 Raptura ignaros—quoties grava ipsa ruinâ—
 Radis iter liquidum ! Sæpe ignea carcere nubes
 Sæviit, et perterrcrepo displosa fragore
 Torsit agens secum laceræ fragmenta carinæ,
 Truncatasque virum formas : aut per freta ponti
 Vehementi (horrendum !) navis navim impulit ictu
 Nocte intempestâ :—exaudires dirâ ululantes
 Plangere aquam nisu assiduo : laxantur ibidem
 Enerves artus, resonatque in gurgite vasto,
 Faucibus erumpens extrema inter fugientis
 Vitaï luctamina discidiumque animæ, vox !
 —Stragem adeo infandam et crudelia funera pauci
 Insatiabiliter deflemus, et usque foventes
 Luctum ægro sub corde, plagis inhiamus aquarum,

³ Lucret. lib. ii. 531.

Suspicimusque oculis : illæ placido ore videntur
Insultare malis lacrymasque illudere inanes !

Prodigium interea magnus stupet orbis, et artis
Egregium miratur opus. Columbia molem,
Incinctam piceâ nebula, flamasque vomentem,
Vidit Atlantiaci superantem claustra profundi.
Intremuit visu, vitreasque refugit in aulas
Nereïdum chorus ad Laurenti rauca fluenta,
Et ripas, Oronooka, tuas : trepidusque Panamæ
Incola montanorum audiit sacraria Divum,
Solem oratus patrium, Geniosque locorum !
Quin vagus arte novâ lustrat Gangetis arenas
Navita, Persarumque domos, vastoque Mysoræ
Regna situ ; purove sub æthere captat odores,
Arva ubi Taprobanes semper florentis Eeos
Fortunata virent interlucentia fluctus.

Hei mihi ! quòd turpes tali petat arte triumphos
Gens malesana hominum, necdum exsaturata furores
Arma acuat bello et Marti nova tela ministret !
Nimirum validâ compage inclusa vaporum
Vis furit, et claustris stridens luctatur ahenis ;

Dein agitata foras, disrupto turbine, ferri
 Ejectat tempestatem, et nimbis vomit ignes
 Sulphureis : directâ acie dant agmina cladem
 Turmatim, et magnæ vastantur stragibus urbes !
 Mollior olim ætas scelus aversatur, et artes
 Exhorret serò patrias : stupet incola passim
 Disiectas murorum arces, ævique peracti
 Lugubre contemplans monumentum, mœnia pallet
 Strata solo, refugitque feros meminisse parentes.

At non auguriis adeo infelicibus oras
 Fausta per Angliacas versantur munia pacis,
 Nativæque vigent insuetis viribus artes.
 Ergo non durum impendent sub nocte laborem
 (Livida dum fractos macies depascitur artus)
 Carceribus clausi artifices ; non tenuia carpunt
 Pensa, neque assiduo pertentant pectine telas ;
 Fusile nec flammis, orbati luce diei,
 Evolvunt stannum, nec ferri forcipe massas
 Informant : istos se machina flectit in usus
 Pulsibus acta novis, arcanaque persentiscens
 Organicæ momenta manūs, celeri incitat ictu

Mille rotarum axes, revolutosque ordine gyros.
 —Excidio ex ipso ac morborum strage recenti
 Arridet roseo ore Salus, vegetoque vigore
 Enitet exoriens : Arabum sic fertur in oris
 Ales odorato e cinere ambustisque parentis
 Ossibus enasci formosior ; ille per auras
 Ardet abire leves, viridique animosa juventâ
 Fingit membra fugæ, et pictas quatit æthere pennas.

Non tibi terraï pandit sinus, Anglia, gazas
 Lumine gemmarum fulvoque interlitus auro—
 Non tibi dædaleis subridet scena rosarum
 Floribus, ambrosiæve immurmurat halitus auræ
 Citrea per nemora et redolentes cinnama sylvas—
 Sed solium erigitur mediis sublime procellis
 Auro Asiæ et lati spoliis Orientis onustum ;
 Sed patriæ armigeris tutatur littora dextris
 Martia gens ; sed magni animi, rerumque capaces,
 Procudunt artes meliùs, dulcique repertas
 Expoliunt studio :—exultim mens vivida fines
 Transgreditur sibi præscriptos, normasque latentes
 Ardet acutâ acie atque oculo propiore tueri ;

Seu juvet, impellente Deo, dare commoda vitæ,
Auxilioque levare viros ; seu mystica rerum
Principia et cæco scrutantem fædere causas
Raptet amœnus amor, mixtoque pavore voluptas.

T. LEGH CLAUGHTON,

1828.

E COLL. TRIN.

M. T. CICERO
CUM FAMILIARIBUS SUIS
APUD TUSCULUM.

Celsa ubi puniceo Latii pomaria vultu
Despectant Anienis aquas, et myrtus opacat
¹ Tusculum, et uva rubet clivis injussa supinis,
Fessus in æstivæ quondam solatia villæ,
Inque nemus Cicero se subducebat amœnum.
Scilicet huc dulces sæpe invitabat amicos
Hospitio ; hic placidi captabant otia ruris ;
Huc Brutus sociique aderant ; hic, Attice, Tulli
Gaudebas sermone tui ; ingentesque procellæ

¹ Hodie “*Frascati.*”

Conticuère fori, et raucae fragor abfuit urbis ;
 Incoluit sacros Pax inviolata recessus,
 Et secura quies, et rixæ nescia vita.

Vix inter medios albentem pariete dumos
 Villam cernere erat, prensansque tenacibus ulnis
 Plurima frondosas obsedit caltha fenestras.
 Nonne vides, tecto flos ut lasciviat omni,
 Incolumemque larem circumvolet hospes hirundo ;
² Ut prope vestibulum spirantia signa loquantur,
 Purpuraque excusæ mitescat pensilis uvæ ?

Illinc Albanos, ³ Fratrum quibus ossa quiérunt,
 Suspiceret Tumulos, cædis monumenta cruentæ :
⁴ Fixerat at contra propriæ munimina gentis

² Quæ mihi antea signa misisti, ea nondum vidi, in Formiano sunt, illa omnia in Tusculum deportabo. *Cic. ad Att. Ep. 4.*

³ Horatiorum et Curiatiorum : de quorum sepulchris vide *Liv. lib. i. 25.*

⁴ " Westward the view descends, and passing over the Campagna, fixes on Rome, and the distant mountains beyond it. On the south a gentle swell presents a succession of vineyards and orchards ; and behind it towers the summit of the Alban Mount, crowned with the temple of Jupiter Latiaris." *Eustace, Class. Tour, vol. ii. ch. 8.*

Jupiter; hic templum, et summi custodia saxy;
 Ipse suum Latium Deus, et subjecta videbat
 Imperia, et pingui felices ubere campos.
 Parte alia, rutilis effulsit Roma cadentem
 Turribus ad solem, atque adverso flumine Tybris
 Mobilis accepitflammam, longeque reluxit.

Fons juxta in foribus flores colla uda gravatos
 Proluit; ipse sedens Anio de marmore, ab urna
 Fundit inexhaustos latices; hos balnea condunt
 Rupe cava, riguoque bibunt exhedria musco.

⁶ Post villam e celso properabat culmine rivus
 Eluctans scopulis, et per virgulta ruebat.
 Infra lapsus aquæ, fictæque pependit Imago
 Iridis, et sparso rorârunt imbre salicta.
 Hic sellæ agrestes, nodosaque cortice mensa;
 Ipse manu fractæ ramos aptaverat ulmi
 Tullius, et flexos curvârat robur in arcus.
 Non solis radios Tyrii amovere tapetes,

⁵ De Crabra quid agatur, etsi nunc quidem etiam nimium
 est aquæ, tamen velim scire. Cic. *ad Fam.* lib. xvi. ep. 18.
 Hodie “*La Marana.*”

Nec sua longinqui miserunt thura Sabæi ;
 *Cuncta dedit platanus, frondosæque halitus auræ.
 Vesperis interea socii per amica sedebant
 Frigora, dum tacita incautis surrepserit hora
 Noctis, et e latebris voci responderit Echo.
 Illi præcipue secreta annalia rerum
⁷Pandebant, mersosque alta caligine fastos ;
 Vel qua mens hominis moveatur ductilis arte
 Rhetoris, et prono rapiantur flumine sensus.
 Aut infelicem patriam, lethaliaque urbis
 Vulnera plorabant, laceræ civilibus armis ;
 Forsan et indignans atrocis fræna tyranni
 Libertatis opus struxisti hic, Brute, volentesque
 Hic primum Divos in grandia cœpta vocâsti !
 Quinetiam nugis animos recreare solebant
 Interdum, et fessos puerili solvere ludo.
 Nunc astare juvat, dum sepit ovilia pastor,

⁶ Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa cuius umbram secutus est Socrates. *Cic. de Orat. lib. i. 7.*

⁷ Ciceronis Disputationes de Divinatione et de Oratore in Tusculano habitas esse ferunt.

Vel mulget gravido distentas lacte capellas.

Aut ubi per notos ducebat semita lucos,

Hi segnes ibant ; tu currens impigra anhelum

Floribus implêsti gremium, patrique dedisti,

Tullia, sublatis exquirens oscula ocellis.

Vel clam sëpe eadem post tergum lapsa, coronis

Cæsariem ornâsti roseis, risuque protervo,

“ Id concede, precor supplex, ut filia patrem

“ His saltem accumulem donis, furetur honores

“ Invida ne cunctos, et nil mihi Roma relinquat.”

Ah Virgo, illa tui quantùm diversa Parentis

Oscula, quæ tacitis mox imprimet ultima labris !

Ah ! quàm non eadem florum tibi dona vicissim

Reddita, gramineo cùm fundet odora sepulchro

Lilia : verque tui non immemor esse docebit !

⁸Parte alia, ad collem tenui pomaria clivo

Vergebant, et sepe hortus prætextus acerna.

Nec fama, Cicero, indignam, neque nomine tanto

Tu rebare operam ; tu plantas vere serebas

⁸ Cic. de Senec. cap. 15, ab initio ad finem.

Ipse manu, teneræ observans cunabula gemmæ.
 Sæpe comas patulæ strinxisti Consul olivæ,
 Depositisque tuos coluisti Fascibus agros.

¹ Mox ubi curvavit ramos Autumnus olentes
 Muneribus, falcemque vocat jam debilis arbor,
 Cessantes passim per læta vagantur amici
 Virgulta, ac foetus speculantur divitis anni ;
 Mirantes, ut mala piris aliena rubescant
 Imposita, et Zephyrus folio bicolore susurret ;
 Utque suam serpens erratica vitis ad ulmum
 Hæreat, amplexusque petat jam nubilis uva.

Ambrosios alibi spirant alvearia flores.
 Nonne vides, incerta volans ut mellea labro
 Pocula tranet apis, palmæque interstrepant umbram ?
 Explorant comites solertia gentis onustæ
 Ingenia, ac tardo reprimunt vestigia gressu ;

² Quid ego vitium satus, ortus, incrementa commemorem ?
 satiari delectatione non possum, ut meæ senectutis requietem
 oblectamentumque noscatis. *De Senec.* 18.

¹ Nec vero segetibus solum, et pratis, et vineis et arbustis
 res rusticæ lætæ sunt, sed etiam hortis et pomariis; tum pe-
 cudum pastu, apium examinibus, florum omnium varietate.
De Senec. 16.

Ante alios primus vultu ridere benigno
 Tullius, et “ Mecum parvos,” ait, “ Attice, cives
 “ Aspice, quæ felix populo concordia, rerum
 “ Quantus amor, fixis quam pulcher legibus ordo ?”
 Protinus incumbens Ciceroni Brutus, “ Et illis
 “ ² Haustus inest quidam divinæ lucis, et auræ
 “ Pars cœlestis,” ait : “ sunt omnia numine plena ;
 “ Numinis in minimo cernas miracula texto.
 “ Nec minus admiranda hominis spectacula prodit
 “ Natura ; hanc etiam trepida formidine lustro.
 “ Ergo age, jampridem cæcos recludere fontes
 “ Pollicitum nobis, te munera debita posco.
 “ Hesperus invitat, nec vellere prata madescunt
 “ Nocturno, aut primis stat ros argenteus herbis.
 “ Spero euidem, nec Spes umbra me ludit inani
 “ Perfida, non Animum, morienti corpore, totum
 “ Posse mori, sed nigro aliiquid superesse sepulchro.”
 Tullius at contra, “ Tanto, mī Brute, labori
 “ ³ Impar, immensis errabo incertus in undis :

² Vide Virgil. Georg. iv. 220.

³ Itaque dubitans, circumspectans, hæsitans, tanquam ratis
in immenso mari nostra vehitur oratio. *Tusc. Disp.* lib. i. 30.

“ Sin libeat, cymbæ trepidantia pandere vela
 “ Audebo, rapidisque adeo me credere ventis.
 “ Mens hominis (ni vana fides) ac mira potestas
 “ Materie terrena parum est; quot plurima tellus
 “ Aspice, parturiat; quænam vis purior ollis?
 “ Aversatur humi crassas mens integra sordes.
 “ Credibile est igitur, deduci simplicis auræ
 “ Particulam cœlo, sensusque ex omnibus astris
 “ Collectos, huc ætherio descendere tractu.
 “ Ergo animus multos in corpore conditur annos,
 “ Squalens nocte, suaque sedet ferrugine clausus;
 “ Hinc sibi nota tamen captivus suspicit arva
 “ Mœstior interdum, atque optantia lumina jactat.
 “ Rumpuntur tandem sera retinacula morte;
 “ Nec mora; continuo puræ in confinia lucis

“ Animorum nulla in terris inveniri origo potest; nihil enim
 est in animis mixtum atque concretum, aut quod ex terra na-
 tum atque fictum esse videatur. *Tusc. Disp.* 27.

“ Homines enim sunt hac lege generati, qui tuerentur illum
 globum quem in hoc templo medium vides, quæ terra dicitur;
 hisque animus datus est ex illis sempiternis ignibus, quæ
 sidera et stellas vocatis. *Somn. Scip.* 3.

“ Immo vero, inquit, ii vivunt, qui ex corporum vinculis
 tanquam e carcere evolaverunt. *Somn. Scip.* 3.

“⁷ Exiit, ac nullo superavit nubila nisu,
 “ Dilectos dum lætus agros, cognataque tangat
 “⁸ Limina; tunc æquo libratus pondere, demum
 “ Incubet, et passis super æthera pendeat alis.
 “ Attice, prima vides pallentem cornua Lunam,
 “ Astraque tot vigiles sensim accendentia tædas.
 “ Forsitan et nobis dabitur miscerier istis,
 “ Et volitare vagis, et circum quæque morari,
 “⁹ Jam spectare, locis qui sit cœlestibus ordo,
 “ Jam qua lege voluta rotetur machina mundi.
 “ Hunc necnon angustum orbem, desertaque tecta
 “ Desuper e specula, nostrisque tuebimur oris.
 “ Nosque feret celeri curru levis aura, volatu
 “ Molli incumbentes, nec pondere congemet ullo.
 “ Protinus intacti tranabimus æquora ponti,

⁷ Necesse est ita feratur, ut penetret, dividat omne cœlum hoc, in quo nubes imbræ ventique coguntur. *Tusc. Disp.* lib. i. 19.

⁸ Quam regionem cum superavit animus, naturamque sui similem contigit et agnovit, tanquam paribus examinatus ponderibus nullam in partem movetur. *Id.*

⁹ Quamvis copiose hæc diceremus, si res postularet, quam multa, quam varia, quanta spectacula, animus in locis cœlestibus esset habiturus. *Tusc. Disp.* lib. i. 21.

“¹ Tellurisque vias, nivea qua Zona sub Arcto
 “ Duratur glacie, aut urit Sol omnia flammis.
 “ Mox et delicias invisam forte senectæ
 “ Tusculum, et hos iterum, vobis comitantibus, hortos:
 “ Dulciaque ut vitæ agnoscam monumenta, juvabit
 “ Hos meminisse dies, atque hæc mea præscia verba.
 “ Nec tamen, ut perhibent, cœli patet omnibus idem
 “ Ascensus; sed enim depresso pondere culpæ
 “ ² Perplexæ ambages, callisque miserrimus error
 “ Accipiunt; alii tortos verruntur in orbes,
 “ ³ Suspensi ad ventos, dum labem exemerit ætas.
 “ Vos ergo Patriam moniti, legesque tueri
 “ ⁴ Discite, nec segni luxus torpere veterno.

¹ Quod tandem spectaculum fore putamus, cum totam terram contueri licebit, ejusque cum situm, formam, circumscriptionem, tum et habitabiles regiones, et rursum omni cultu properter vim caloris aut frigoris vacantes. *Tusc. Disp.* lib. i. 30.

² Nam qui se humanis vitiis contaminavissent, et se totos libidinibus dedissent, iis devium quoddam iter esse seclusum a concilio Deorum. *Tusc. Disp.* lib. i. 30.

³ Namque eorum qui se corporis voluptatibus dediderunt, earumque se quasi ministros præbuerunt, corporibus elapsi animi, circum ipsam terram voluntantur, nec hunc in locum, nisi multis exagitati saeculis, revertuntur. *Somn. Scip.* 9.

⁴ Hanc vitam tu exerce in optimis rebus. Sunt autem

“ Carcere sic Animus perrupto corporis, exin
 “ Adjunget sese comitem surgentibus auris,
 “ Devenietque suas rursum incorruptus ad ædes.”

Bacchus adhuc sylvis Albana cacumina vestit,
 Subridetque Ceres, spicis intexta capillos ;
 Illa tamen, Tulli, floret pulcherrima sedes
 Heu ! jam pridem oblita tui, ingratique recessus
 Immemores : nec jam discunt virgulta sonare
 Colloquio, aut solitam saxosa umbracula vocem
 Agnoscunt, mediisve albescit villa tenebris.

⁵ Ast ibi mœsta querens acclivi tramite rivus
 Desilit : et platanus, tot jam labentibus annis,
⁶ Hospitium, ut quondam, dat plurima : mox mola collis

optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus et exercitatus
 animus velocius in hanc sedem domumque suam pervolabit.
Somn. Scip. 9.

⁵ “ The same alley continues to Grotta Ferrata, once the favourite villa of Cicero, and now an abbey of Greek monks. It is bounded on the south by a deep dell, with a streamlet that falls from the rock, and having turned a mill, meanders through the recess, and disappears in its windings.” *Eustace, Class. Tour.* vol. ii. 8.

⁶ “ The plane tree which Cicero notices with so much complacency in the person of Scævola, in the first book de Ora-

Sub dorso latet, et scatebras occulta loquaces
 Accipit; hinc inter flexus, muscumque cavatum
 Discedit liquor, et bibulis elabitur herbis.

Nec procul, imposuit qua nunc in rupe Sacellum
⁷ Religio, veteris restant vestigia famæ,
 Quatuor attollunt immani mole Gigantis
 Effractos simulachra pedes; Ædemque columnæ
 Contiguam variis incisæ floribus ornant.
 Hic senis effigiem videas in pariete; chartam
 Læva tenet; frontem meditantis dextera fulcit.
 Tristior aspiciens parva heu! monumenta viator
 Avellit nequicquam oculos, amissaque luget
 Gaudia; mox ipsis, qua stat defixus, in umbris
 Egregii quondam meminit ⁸Sermonis, et ardor

tore, still seems to love the soil, and blooms and flourishes in peculiar perfection all around." *Eustace*, vol. ii. 8.

⁷ "At each end of the portico is fixed in the wall a fragment of Basso Relievo; one represents a philosopher sitting with a scroll in his hand in a thinking posture: on the other are four figures supporting the feet of a fifth of colossal size, supposed to represent Ajax. These with the beautiful pillars which support the church are the only remnants of the decorations and furniture of the ancient villa." *Eustace*, vol. ii. 8.

⁸ *Tusculanarum Disputationum.*

Extemplo surgentem animum divinior implet,
Magnaque nunc tandem demissæ gratia Lucis !
Scilicet illa tuis arcanæ semina flammæ
Effulsere oculis, quamvis obscura ; nec æther
Cognata, Cicero, attraxit dulcedine sensus
Nequicquam ; at vates venturi præscius, ultra
Ausus es hos mundi fines errare, recessumque
Optare ignotum, placidique oblivia portus.
Hæc tibi solicitæ saltem lenimina mentis,
Nec parvum ingentis curæ solamen ; et hac spe
Heu ! miserum exilium, patriæque ingrata tulisti
Vulnera, servatæ crudelia præmia Romæ.
Hac fretus victricem iram, Antoniique ministros
Instantes, gladiiisque minas tranquillus, et ora
Aspera vidisti, sublataque brachia ad ictum—
Tum forte Elysiae sperabas regna quietis
Postremum, et moriens figebas lumina coelo.

J. E. EARDLEY-WILMOT,

1829.

E COLL. BALL.

TYRUS.

Of Arts prime source and guardian! by fair stars
First tempted out into the lonely deep!
To whom I first disclosed mechanic arts,
The winds to conquer, to subdue the waves,
And all the peaceful power of ruling trade,
Earnest of Britain!

THOMSON'S LIBERTY,

Part ii. v. 73.

Qua Syria internum claudit mare, regnaque longè
Euphratis Cilicumque nigris disterminat Afris,
Stat deserta Tyros:—non jam illa ingentia jactans
Mœnia, Erythræis olim fundata colonis¹;
Nec quæ, urbes inter socias populosque potentes
Celsa sedens, regina suo se vestiit ostro.
Sæpe viator ibi, sic fama est, vesperæ sero,

¹ Herod. Clio, ch. ii.

Mira putat vidisse oculis, aut flebile murmur
 Aeris, et tenues pavida bibt aure querelas² ;
 Seu Genius dolet ille loci, seu sæcla priorum
 Visa virûm, et mæsti volitant per littora Manes.

Advena rarus adhuc Graiûm consederat oris,
 Vastaque Tyrrhenos tenuere silentia lucos,
 Tempore quo primis paulatim assurgere rebus
 Cœperat, et latè Tyrium increbescere nomen.
 Non illis pecudes, et pastoralia curæ
 Castra sequi, qualis priscorum est vita virorum ;
 Non labor agricolæ, et lætæ cum vomere messes ;
 Nec pingues oleas tantùm, aut manantia plenis
 Mella favis premere, aut vites disponere clivis,
 Quantùm malorum aerias attollere sylvas,
 Cornuaque extensis onerare gementia velis.
 Hic labor, hoc studium : hinc primùm se nauta carinæ
 Credidit, et Zephyros audax in vota vocavit ;
 Sollicitusque sedens puppi mercator in altâ
 Durabat pernox, et sidera nota legebat,
 Invigilans opibus ; fremeret licet horrida circùm

² The Mahometans imagine that all ruins, especially those in Syria, are haunted. See Heber's Palestine.

Ira maris, soloque ulularent gurgite venti.
 Mox, ubi jam depulsa fames, jam turpis egestas,
 Nec nulla incepto arrisit fortuna labori,
 Nascitur ars ; non illa sibi felicia quærens
 Littora, et injussas alieno tempore messes,
 Sed maris exuviiis sterilem ditavit arenam³,
 Et prima in duro posuit cunabula saxo !

Aspice ! odoratâ steterat quæ maxima sylvâ,
 Coniferos apices, nodosaque brachia tendens,
 Cedrus, et horrentem pelago projecerat umbram,
 Jam petitur ferro ; Libanus descendit in æquor
 Omnis, et aeriae Basani de vertice quercus !
 Per maris angustas fauces atque ostia lethi⁴
 Est iter ad solis populos ; ubi lætior arbos

³ ————— where nature seems to mourn
 Her rugged, outcast rocks, there Enterprise
 Leaps up :—He gazes, like a god, around ;
 He sees on other shores the diamond blaze, etc.

Bowles.

⁴ The streights of Babel-mandel are so called by the Arabs.
Bruce.

Have passed the streights and left the rocks and gates
 Of death. *Bowles.*

Nascitur, Ophyrisque⁵ flagrat sub montibus aurum !
 Ipsa novam ratis ire viam felicibus Austris⁶
 Haud timet ; ipsa volat, nullo rectore, per undas !
 Non eadem expertos, nec tam benè numen amicum
 Crediderim, Libyæ tot circum littora vectos⁷
 Circuitu immenso ! gemino qui sidera nôrunt
 Fixa Polo, et nimios recto sub sole calores ;
 Qui maria, umbrosique minas Custodis⁸, et atrum
 Culmine ventoso montem, fœdumque procellis⁹ !
 Ausi etiam occiduos fluctus, longèque sonantem
 Ionium penetrare, Atlanteosque recessus
 Impavidi, et quemvis lucro perferre laborem !

⁵ Ophyr is placed in the East by all the best authorities. So Tzetzes,

Insula est Indica, quam poetæ auream vocant ;
 Alii verò peninsula vocant, sed non insulam :
 Hebræi autem Ophyr linguâ suâ vocant,
 Habet enim metalla auri et lapides omnifarios.

The “Algum tree” also was brought from the East.

⁶ Alluding to the trade winds.

⁷ Concerning this circumnavigation of Afric, see Herod. Melpom. ch. 42, who mentions their passing the line.

⁸ “The Giant Phantom of the stormy Cape.” Bowles.

⁹ See Camoens’ description. The Portuguese only rediscovered the Cape of Good Hope. Universal Ancient History.

Primum *Ægyptiaci statio vicina Canopi*¹
 Ad nova Sidonias traxit commercia classes ;
 Aut Cyprus, Veneri Cyprus dilecta marinæ.
 Mox Caras Lelegasque petunt, sparsasque per æquor
 Cycladas, et Thasiâ² pricos sub rupe Pelagos,
 Italiam, Ligurumque sinus, et flumen Iberi.
 Quid memorem sparsis infames ossibus oras
 Sirenum ? quid nauta procul cum viderit *Ætnam*
 Flammantem, et Siculo torvos in littore fratres ;
 Scyllæasque canes, implacatamque Charybdim³ ?
 At quibus ille labor claustra exsuperare profundi,
 Herculis et geminâ surgentes rupe columnas,
 Illis felices pendebant arbore fructus,
 Aureaque Hesperidum servabant poma dracones⁴.
 —Aut freta sæva legens resonantibus horrida ventis,
 Littora Hyperboreo septem subjecta trioni
 Navis adit—pictas hominum visura figuræ,

¹ Canopus was the only free port in *Ægypt*. *Herod.*

² See Univ. Hist. Herod. and Diodorus.

³ Scylla, Cyclops, Charybdis, the Syrens, etc. we owe to the invention or exaggeration of Phœnician navigators. *Mitford's Hist. of Greece.*

⁴ The fable of the “golden fruit” is said, like the Colchian fleece, to have meant no more than a lucrative commerce.

Errantum tenebris ramorum, ulvâque palustri.

At genus artificum, murisque assueta juventus

Vitam exercebat studio percussa decoro ;

Seu jam templa Salem centumque sacraverit aras

Auxiliis fidens sociorum, et Regis amici⁵

Munere ; seu Tyriam cœptis ingentibus urbem

Condecorarent, patriasque ferant ad sidera laudes.

Diripiueré maris thalamos : Aegyptia vestis

Sentit inassuetos, fuco mutata, rubores ;

Atque alius rutilo formas cœlabat in auro,

Ornamenta domūs, et regibus apta superbis ;

Ostro aliis violabat ebur ; jamque ære lebetas,

Ære dabant tripodas, magnisque altaria templis⁶.

At strepere interea, mistoque undare tumultu

Compita : quot populi terris, tot littore naves

Diversæ, totidem ora sonos discordia miscent.

—Marmore quinetiam aspiceres, celsisque columnis,

Templa Deūm, procerumque domos ; effossaque nautis

⁵ Hiram.

⁶ Quotations from Homer, etc. for bowls, tripods, swords, etc. of Phœnician manufacture, might be needlessly multiplied. The brazen altar which took the fancy of Ahaz at Damascus was probably of the same.

Hospitia, et jactas pelago procurrere moles⁷,—
 Undique opes varias, magni Commercia mundi !
 Ac velut Eois arbor quæ nascitur oris⁸,
 Inflexos properans terræ conjugere ramos,
 Vertice decrescit toto ; sylva undique surgit
 Lætior, et viridi matrem complectitur umbrâ :—
 Aut ut apes parcæ, si quando æstate serenâ
 It globus aerius,—cæloque examina ducunt,
 Libatura novos intonso in gramine flores :
 Non aliter, cum gentis opes crevère vetustæ,
 Nec jam se capit ipsa, suisque exuberat armis,
 Tum petit arva procul, missis longinqua colonis ;
 Signa movent artes ; cœtum comitantur ovantem
 Divitiæ maris, et pingues sine sanguine lauri !
 Aspice ! Cecropiæ surgunt sub sidera turres,
 Littore in Ægæo ; surgunt Cadmeiæ⁹ arces,
 Sacra latus niveum quà bos deponit in herbâ !
 Auspice non alio celum caput extulit astris
 Carthago : Tyriæ nec dedecus illa parenti,
 Quam Mauri Numidæque tremunt, quam maximus Atlas.

⁷ Maundrell, p. 50.

⁸ The Banyan tree or Indian fig.

⁹ Virgil, Georgic iv.

Hinc ubi complērunt armato milite naves,
 Per fines Erycis magno gens Punica bello
 Ibit ovans, populosque manu contundet Iberos.
 Tu quoque, quem¹ speras, sinerent modo fata, videres,
 Infelix Phœnissa, ducem, qui sanguine multo
 Imbuet Æneadas, et turbine cinget et igni,
 Perfidiā veterem et ruptos ulturus amores.
²Heu ! tantas inter laudes, meritosque triumphos
 Internum scelus et causas venisse ruinæ !
 Heu ! pœnæ immemores animos, atque ebria luxu
 Sæcula !—nec generis³ labem, Dirasque sequaces,
 Nec dextram in Cœlis illi videre rubentem !
 Sæpe oras pelagi, sinuosaque littora circum,
 Raptor agens prædam, populos turbabat inermes⁴ :

¹ Exoriare aliquis nostris ex ossibus ulti,
 Qui face Dardanios ferroque sequare colonos.

Æneid. iv. 625.

² Heu tot vada fessis

Et tantum superesse maris ! Virg.

³ They were of the sons of Canaan, and Tyre itself within the promised land.

⁴ Homer, Herodotus, and especially the first book of Thucydides's History, show how far they joined the merchant with the pirate. Cicero says, "ad studium fallendi studio quæstūs vocabantur."—De Lege Agrar. ii. 435.

Sæpe dolos animo fovit malus hospes avaros.
 Ausi et sidereas in vota vocare choræas,
 Gentibus errandi morem fecêre : sinusque
 Ausoniæ, et Libycum incestârunt sanguine littus⁵.
 Ibant Sidoniæ secretâ in valle puellæ,
 Amissum, chorus omnis, Adonida voce vocantes ;
 Annua purpureum referebat vulnera flumen.
 Quid memorem ut vitas natorum et corpora matres
 Saturni vovêre rogo ? quid montibus aras
 Infandas ? quid Solis equos, Lunæque triformis
 Fœda ministeria, et sceleratis orgia lucis ?
 Respiciens patriam eversam, et fumantia sacris
 Templa jugis, ibat pubes captiva Sionis—
 Victor ad Assyrias urgebat barbarus arces—
 Illa caput quassans odiis, “ Atque hoc erat,” inquit⁶,
 “ Tot vatum monitus, tot⁷ fulmina sæva minarum,
 “ Imperiumque, et fata meis contraria fatis ?
 “ Exitus hic ? nunc Ille suos in regna reponit

⁵ On the superstitions of Phœnicia, see Selden de Diis Syris, and for a full account of their human sacrifices in various parts, a note on a fragment of Ennius, page 28. Also Quintus Curtius concerning the siege by Alexander.

⁶ Ezekiel xxvi. 2. Joel iii. 4. Amoz i. 9.

⁷ Isaiah xxiii.

“ Scilicet, et facti verbis æquavit honorem !”
—Vix è sacrilego tantum scelus excidit ore,
Atque ipsi subitò magnâ obsidione teneri
Senserunt, Regemque⁸ ferum vidêre sub armis,
Scandentem muros, advefsaque tela ferentem.
Tum cœli terræque virûm sonuère tumultu ;
Tunc amens dolor ; et frustra sententia cessit
Versa retro.—Pars ire fugâ⁹ parat exul in altum,
Fortunæ subitura vices ; pars colla superba
Submisere jugo, et factâ vix pace quiescunt.

Lux iterum concessa Tyro, nubesque remotæ
Dum grave Victoris regnum, Babylonique arma
Eruerent Persarum iræ, Medique feroce.
Sensit et Ægyptus cœlorum exercita pœnis,
Sensere Æthiopes : terræ quo maxima motu¹
Littora—et exciti trepidârunt carcere Manes² !
Totum jamque procul substerni classibus æquor

⁸ “ Regem,” Nebuchadnezzar.

⁹ Her own feet shall carry her afar off to sojourn. Isaiah xxiii. 7, 12.

¹ He stretched out his hand—he shook the kingdoms. Isaiah xxiii. 11.

² Hell from beneath is moved to meet thee at thy coming. Isaiah xiv. 9.

Cernimus, Europæque Asiam concurrere fatis.
 Hi ferro sacras Musarum exscindere sedes,
 Haud secus ac jussi, properant : hi libera contrâ
 Corda gerunt, vitasque volunt pro laude pacisci !

Inde, ubi certa polo volverunt tempora soles,
 Gensque modum implevit sceleris malesana paterni,
 Ultorem Emathium Deus evocat :—Ille per ignes,
 Per solia eversa, et spumantes sanguine campos
 Advolat, et ventis et fulminis ocyor alâ⁹.
 Tum neque Sidoniæ valuêre in prælia classes,
 Nec mediis posuisse altas in fluctibus arces
 Profuit, invalidosve Deos vinxisse catenâ¹ !
 Saxum² ingens veluti cum vertice montis ab alto
 (Quod venti eruerint tempestatesque sonoræ)
 Volvitur, horrendumque cadens tonat—excita pulsu
 Terra tremit, fractoque in se mare refluit æstu :
 Non aliter—quæ sceptra manu, sævumque tridentem

⁹ Behold, an he goat came from the west, *and touched not the ground.* Daniel viii. 5.

¹ It was Apollo, who they feared would leave them, and so chained him to Hercules. *Quint. Curt.*

² We are informed by Dr. Clarke, that the fall of such masses of rock is of peculiarly frequent occurrence in Syria.

Gestârat pelagi—vario quam munere tellus
 Auxerat, et longis cumulata potentia seclis,
 Fulmine tacta Dei præceps ruit !—Audiit orbis
 Ultimus, et toto gemitus³ sonuère profundo !
 —Urbs nova vicinis Ægypti conditur oris,
 Regis opus ; nautasque Pharos despectat euntes :
 Huc pelagi vertuntur opes : hæc ultima magnæ
 Fata Tyri, extremoque hoc vulnere victa resedit !

Et tamen orba diu raptos mœrebat honores,
 Romanumque jugum novit, fascesque severos :
 Vidit et æternum cœlo descendere lumen⁴,
 Audiit et Sanctas mutato pectore Voces :
 Mox Arabum venêre manus, Turcæque feroces,
 Nec miles Crucis urgenti se opponere fato
 Amplius, aut armis potuit defendere muros.
 Nunc ibi fortè pedem Arctois vagus hospes ab oris⁵

³ Ezek. xxvi. 18, and xxvii. 29 ad finem.

⁴ “The coasts of 'Tyre and Sidon'” were the scene of the miracle of the Syrophœnician woman. Tyre was afterwards a bishop's see, and was finally destroyed when the Crusaders left it, being the last place they retained in the Holy Land.

⁵ See Maundrell, Shaw, Volney, and Bruce.

Sistit, et in solâ secum meditatur arenâ :—
Hic vacuos portus—hic informi aggere lapsam
Murorum aspiciens molem, ingentesque columnas,
Templaque—quæ jam tempus edax et barbarus hostis
Stravit humo.—Circùm rari, gens dura, laborem
Exercent in aquis : nunc tendunt littore sicco
Retia⁶, nunc illi per squalida tecta vagantur,
Somnia ceu noctis, simulacrave luce carentûm.

W. PALMER,

1830.

E COLL. MAGD.

⁶ Bruce describes very circumstantially two fishermen drying their nets; and Maundrell mentions such persons as the only inhabitants of the ruins.

NUMANTIA.

“ Worthy sons
Of that most ancient and heroic race,
Which with unweariable endurance still
Hath striven against its mightier enemies,
Roman or Carthaginian, Greek or Goth :
So often by superior arms opprest,
More often by superior arts beguil’d.
Yet amidst all its sufferings, all the waste
Of sword and fire remorselessly employ’d,
Unconquer’d and unconquerable still !”

SOUTHEY’S RODERICK.

JAMDUDUM Ausoniis, longos obnixa per annos,
Cesserat imperiis Pyrene, cesserat aurei
Ripa Tagi :—siluere enses, et pacis iniquæ
Imposita mœrens Hispania lege quievit.

Una tamen,—medios inter, quos impius hostis
 Urgebat pavidos, aut tanti nominis horror
 Terruit—una minas tumidumque Numantia fastum
 Victorisque jugum sprevit secura tyranni,
 Quæ solio montana sedens, quæ firma suorum
 Præsidio, stetit, et populos despexit inertes.

Illa diu lætum placidis in montibus ævum
 Egerat, insano gladiorum immota tumultu,
 Tutela atque decus patriæ; pacisque beatæ
 Floruit auspiciis, et honesto robore crevit.
 Nec Libertati sedes dilectior usquam,
 Nec Themis aut Pietas aliam sibi maluit arcem.
 Illa quoque heroas peperit, genus acre virorum,
 Vita rudis quibus et simplex, sed fortia corda,
 Sed virtutis amor, duroque exercita cultu
 Corpora.—Quid priscæ revocarem gaudia sortis?
 Tum ridebat ager, tum puri suavior haustus
 Aëris, et dulces sylvarum in vallibus umbræ,
 Et flores gremio tellus, et dædala circum
 Fudit opes varias:—necdum insatiata libido,
 Necdum atrox ira incessit, malesuadaque regni
 Ambitio, laxisque furor bacchatus habenis.

At neque tuta viris adeo et felicibus armis,
 Ingenioque piæ munita Numantia gentis,
 Nec tantum jactabat opes, quantum ardua claustra
 Naturæ congesta manu. Per saxa, per arces
 Turritas scopulorum, et inexsuperabile vallum,—
 Hoc iter, hoc, turmis hostilibus, huc grave belli
 Torquendum fulmen, scandenda hæc mœnia Romæ !
 Ipsa, jugum rutila cingens proclive corona,
 Præruptas triplici suspexit vertice rupes,
 Finibus hinc cœli Occiduis, hinc Solis ab ortu
 Instantes Aquilone tenus : Duriusque sonabat
 Fonte recens infra, trepidoque per invia lapsu
 Ibat aquis præceps, atque æquora prona petebat.

Talibus effultam muris, tantâque superbam
 Mole, caput regni agnovit, rerumque magistram,
 Divitiis pollens et fertilis ubere glebæ
 Arvacūm populus :—nec majus Iberia nomen
 Audiit : hæc, veteri passim quum cætera norma
 Cessissent, Celtasque atavos moresque parentum
 Rettulit una tenax : hæc gentibus arbitra rixæ,
 Hæc ultrix scelerum, et sœvis metuenda tyrannis.

Ergo, ubi finitimos Romæ ditione teneri

Aspiceret late populos, dominumque ferocem
 Supplicium victis moliri, urbesque superbas
 Diruere excidio ; concussa Numantia luctu
 Et patrios testata Deos, metuensque futuri
 Non tulit. Et jam jamque animo majora capaci
 Versat agens, tempusque trahit, rebusque secundis
 Invigilat. Videt infestas impune cohortes
 Bacchari effusa rabie per amœna locorum,
 Spargere per lætas funesta incendia valles,
 Et castas violare domos :—Fortuna timorem
 Sustulit, et vano tumefecit pectora fastu.
 Quid pulsos Laribus cives, quid cædis iniquæ
 Insidias referam, et disjectis oppida muris ?
 Talia conspiciens subitas exarsit in iras
 Vindice freta Deo justisque Numantia pœnis ;
 Bellorumque dedit signum, Segdæque petenti
 Perpetuo sociam conjunxit fœdere dextram.
 Audiit, insolita jamdudum mersa quiete,
 Audiit, atque ausus Roma indignata rebelles
 Obstupuit.—Parat arma, immiti exscindere ferro
 Exosi generis stirpemque urbesque minatur.
 Namque triumphato post mille pericula Pœno

Stabat ovans cœptis, animoque immensa movebat,
 Jam Byrsæ meditata iras, jam ingentibus orbem
 Consiliis amplexa, suisque adscribere quærens
 Imperiis. Ergo tela insperata ciebit
 Barbara gens famæque expers, ultroque lacesset
 Terrarum dominam ?—Mox omnis ad arma calebit
 Scilicet, audacique insurget Iberia bello !—
 Fervet atrox animis, atque Orco devovet hostem.

At non sic vestras nullo certamine partes
 Deseruit Deus, aut virtus sic irrita fulsit,
 Ultores patriæ, et vitaï prodiga corda !
 Vos non imparibus vidit concurrere signis
 Fulvius¹ :—en ! trepidæ retro fugêre cohortes,
 Ut tesqua et fluvios montanaque claustra relinquens
 Hostis adest novus, et campo descendit aperto.
 —Hostem non Mauræ tremefecit penna sagittæ,
 Non ingens elephas, pedibus licet agmina late
 Sterneret, ac veheret castella minantia tergo.
 Illum ultro jaculis et tortæ verbere fundæ

¹ Q. Fulvius Nobilior, the first Roman general sent against Numantia.

Excepere viri, et rabidum, crebroque furentem
Vulnere, in Ausonias retro vertere catervas.
Quid memorem sævasque hyemes, et iniqua viarum,
Quid conjuratas Romana in castra procellas ?
Ipsi, indignati nuper dirumque minati
Supplicium, tremuere Patres; infaustaque signa
Militiamque novam pubes delecta refugit.

Nequicquam, vittasque ferens similisque precanti,
Pacem implorabat victor :—non ille recenti
Laude tumens, quanquam expertus felicia rerum.
Stant contra prohibentque Patres: pudor iraque segnes
Eovicere metus ;—bellum, impacabile bellum,
Dirus amor regni, jurataque numina poscunt !—
Heu piget ambages Martis, vanosque triumphos
Indigenum celebrare ! pudet scelera impia Romæ
Et fraudes memorare ducum ; pudet irrita sanctæ
Fœdera amicitiæ, totiesque in vota vocatos
Perfida cœlicolas !—Non illis profuit ensis,
Nil valuere doli, nil ad prætoria Consul
Plurimus, heroüm famæque et nominis hæres,
Mansuetique animi Marcellus, et acrior armis
Pompeius, prædæque ferox Lucullus amore.

Ille sub obsessæ victor modo mœnibus urbis
 Nocturnum accepit castris improvidus hostem ;
 Hic procul infausta fugit perterritus ora
 Et populos molli tremefecit pace repôstos
 Te vero ante alios, te mœsta atque aspera clades,
 Infelix Mancine, manet ; quem calle viarum
 Conclusum angusto, præruptique objice montis,
 Occupat hostis atrox, totumque intercipit agmen.
 Heu nimium tantis diffisa Numantia rebus !
 Quam pietas sua, quam virtus sincera, fidesque,
 Prodidit immeritæ, sic Dñi voluere, ruinæ !
 Non ibi, triste nefas ! humana cæde fluentes
 Impia nocturni tremuerunt orgia luci ;—
 Non grave servitium capti et fera vincula nôrunt ;—
 Sed vitæ patriæque, et si quid carius illis,
 Reddedit immunes ultro miserata juventus,
 Solam orans, solam tanto pro munere pacem !
 Unus² erat, qui perjuros orare Quirites,
 Romulidumque decus testari, umbrasque parentum,
 Audebat, pactæque fidem defendere dextræ.

² Tiberius Gracchus.

Mox ille oppressus furiis occumbet inquis,
 Et vitam patriæ pro libertate reponet !—
 Bis denis adeo steterat volventibus annis
 Magna opibus, major virtutibus, armaque Romæ
 Irrita despiciens, vanasque Numantia vires ;
 Quum ferus a Libycâ rediens eversor arenâ
 Victrices aquilas campis immisit Iberis
 Scipiades.—Jacet illa, jacet, quam Roma tremebat
 Inlyta Carthago, similesque, Numantia, pœnas
 Tu dabis, et tolles victorem ad sidera famâ !
 Spes ea certa duci.—Studiis ergo acrior arcem
 Infestam aggreditur : turmarum lege solutos
 Exercet cohibetque animos, effræna severo
 Corda labore domat, reficitque enervia membra.
 Jamque implacato trepidas effervere ripas
 Hoste videt Durius ; per montes ille per amnes
 Vicit iter, mediique petens penetralia regni
 Indefessus adest, atque urbem milite claudit
 Eminus obsessis impendens. Heu quot ab illo
 Tempore, quot miseris et quæ mala civibus instant !
 Immeritæque vices, et inexpugnabilis hostis
 Sæva famæ ! nil dextra valet,—nil profuit ultro

Conseruisse manum,—nil expectâsse manentes
 Immota statione viros ;—mors dira minatur,
 Pallida mors, lento consumens igne medullas !
 Hinc scelus³, hinc rabies : vitaque potentior ipsa
 .Victus amor, patrioque cadit sub vulnere proles !—
 Quid mora ?—non illi Capitolia ad alta sequentur
 Victorem, aut Italis spectandi matribus ibunt—
 Quid mora ?—quin patria et cives, sanctique Penates,
 Tecta, et templa Deûm,—quæ spes Fortunaque junxit,
 Uno juncta rogo pereant, unaque ruina ?

Nox erat, et tacitæ cœlo nigrante tenebræ
 Regnabant,—insueta videns quum lumina Consul
 Attonitus stetit,—attonitæ cinxere catervæ
 Suspiciuntque ducem.—Quo spes, quo gloria cessit ?
 Flamma Numantinis late bacchatur in aulis !
 Exitus hic scelerum, perjuræ hæc præmia fraudis !
 Interea templum lethalibus effera cœptis

³ “ Love, strong as death, retain'd his might no more,
 And the pale parent drank her children's gore.”

HEBER'S PALESTINE.

Appian speaks of similar instances having occurred during the siege of Numantia.

Stipabat glomerata cohors ;—furor omnibus idem,
 Implicitæque manus, labrisque hærentia labra !
 Uno omnes ardore calent ; juvenesque, senesque,
 Fœmineique animi : lateri calet ipse paterno
 Parvulus adjungens sese puer, armaque tollens
 Conscius, ultores vocat in sua funera Divos !
 At species miseranda virūm, miseranda vel ipsis
 Hostibus :—inculti tanto squalore capilli,
 Exsanguisque genis macies ; confecta suprema
 Membra fame, et tremulo furialia lumina vultu.
 Utque illi genibus flexis altaria circum
 Horrendasque preces et vota infanda ferebant,
 Agmina credideris rupto illætabilis Orci
 Carcere, et Eumenidum pœnis elapsa sororum,
 Luridaque in tenebris exercere orgia Manes !
 Quisque suos—superest hoc unum pignus amoris—
 Confodit obveniens ferro, generosaque rumpit
 Pectora :—quisque sinu accipiens lætatur amicæ
 Vulnera cara manū, fidumque amplectitur ensem !
 Ipse, Jovis sancta redimitus tempora vitta,
 Ante alias, festumque canens Pæana sacerdos
 Exultat, torquetque faces, ignemque ministrat.

Exilit ignis edax :—stridet vis effera leti,
Insurgensque cavo sublimis fornice flamma
Summa petit tecti ;—involvit niger omnia fumus !
Non illic dolor aut vox exaudita gementum,
Non matrum lamenta, et vani murmura luctūs :—
Lætitiae interdum clamor ferus occupat aures,
Interdum, (si forte ruens incendia ventus
Dissipat, et crassum nebulæ dimovit amictum,)
Terribilis vultu emicuit pallente voluptas,
Romæ odium æternum, et virtus in morte triumphans !—
Nec tota pestis minus urbe, Aquilone secundo,
Ingruit :—en ! per tecta fremens, per compita, sævo
Omnia corripuit fluctu !—volat æthere turbo
Igneus, atque incensa rubent penetralia cœli :—
Tunc ingens fragor ;—et fundamina vasta domorum
Collapsæque trabes diram glomerare ruinam ;
Saxaque, candardisque immania pondera ferri,
In piceos solvi ventos :—jamque unus ubique
Volvitur, et liquido fervens igne æstuat amnis !—
Non Italus prædam optatam, spolia aurea, victor
Inde reportabit ! non longa per atria miles
Insultabit ovans, aut muros vertet aratro !

Diis aliter visum!—Stat cano pulvere moles,
Signant saxa locum, et cinerum niger horret acervus:
Urbis ibi, regnique simul gentisque sepulchrum!

R. PALMER,

1831.

E COLL. TRIN.

